

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Forslaget til Inatsisartutlov om kommerciel anvendelse af is og vand fastsætter regler for forundersøgelser, udnyttelse og eksport af is og vand til kommercielle formål.

Inatsisartutloven har til formål at sikre en bæredygtig og ansvarlig anvendelse af disse ressourcer, herunder regulering af tilladelser og vilkår for kommerciel udnyttelse af de grønlandske is- og vandressourcer.

1.1. Forslagets baggrund

Forslaget til Inatsisartutlov om kommerciel anvendelse af is og vand har til formål at skabe en mere fleksibel, klar og forudsigelig regulering af området. Gennem årene er lovgivningen blevet ændret for at tilpasse sig udviklingen på området, men der er fortsat behov for at præcisere reglerne og forenkle sagsbehandlingen for at lette adgangen til kommerciel anvendelse af ressourcerne.

Reguleringen af kommerciel anvendelse af is og vand i Grønland blev oprindeligt indført med Landstingslov nr. 7 af 31. maj 2001 om udnyttelse af is og vand med henblik på eksport (is- og vandeksportloven), der trådte i kraft den 1. juli 2001. Loven blev ændret ved Inatsisartutlov nr. 3 af 15. maj 2014 og Inatsisartutlov nr. 35 af 28. november 2016, som senere blev ophævet ved Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand, der er nugældende ret.

I forbindelse med sagsbehandlingen har erfaringer vist, at der er behov for at gentænke sagsbehandlingsprocessen for at understøtte en mere hensigtsmæssig regulering og administration af området. Derfor foreslår Naalakkersuisut en ny Inatsisartutlov om kommerciel anvendelse af is og vand fremfor en Inatsisartutlov om ændring af den gældende.

Formålet med forslaget er at gøre inatsisartutloven mere udførlig og tydelig for at understøtte en klar og forudsigelig regulering af området og dets anvendelse i praksis. Herunder gennem fastsættelse af præcise rammer og kriterier for afgørelser om tilladelser til forundersøgelser, udnyttelse og eksport af is og vand. Samtidig inddrages bæredygtigheds- og miljømæssige betragtninger, som ikke tidligere har været en del af reguleringen, for at værne om de grønlandske is- og vandressourcer og den skrøbelige arktiske natur.

Baggrunden for forslaget er et behov for at sikre en klar og ensartet regulering af sektoren, som kan understøtte bæredygtig udnyttelse af ressourcerne og samtidig tage højde for samfundsmæssige, miljømæssige og erhvervsmæssige hensyn. Der har været øget interesse

fra erhvervslivet for at anvende Grønlands is og vand til kommercielle formål. Igennem sagsbehandlingen er det dog blevet klart, at der er et behov for en ny retlig regulering, der sikrer en mere gennemsigtig, fleksibel og forudsigelig forvaltning af området.

1.2. Hovedlinjerne i lovforberedelsen

Forslaget er udarbejdet på baggrund af de erfaringer og udfordringer, som Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har identificeret i forbindelse med administrationen af de gældende regler. I den forbindelse er der foretaget en gennemgang af sagsbehandlingsprocesserne for at vurdere, hvorvidt den eksisterende regulering understøtter en effektiv og forudsigelig forvaltning.

Som led i lovforberedelsen er der desuden inddraget input, som ansøgere og rettighedshavere løbende har fremsendt af egen drift i forbindelse med deres erfaringer med den gældende lovgivning. Dette omfatter særligt ønsker om klarhed i kriterierne for, hvornår der kan meddeles en tilladelse, kortere sagsbehandlingstider samt fleksibilitet i forbindelse med vilkårsfastsættelse. Forslaget reviderer på denne baggrund sagsbehandlingsgangene med henblik på at sikre en mere sammenhængende og administrerbar regulering af området, der samtidig er mindre ressourcetung for forvaltningen og mere overskuelig for ansøgerne.

1.3. Forslagets indhold i generelle træk

Forslaget indebærer en revidering af den gældende regulering af kommerciel anvendelse af is og vand. Flere af de gældende krav videreføres indholdsmæssigt og suppleres yderligere i forslaget. Strukturen for tilladelser ændres, og der indføres faste kriterier for afgørelser om tilladelser. Derudover introducerer forslaget konkrete regler for ansøgninger om tilladelser og reviderer de nuværende regler for ansøgningsproceduren.

Derudover introducerer forslaget krav om, at naturkonsekvensvurderinger og miljømæssige samt samfundsmæssige hensyn inddrages i sagsbehandlingen. Forslaget indebærer således en præcisering og administrativ tilpasning af visse områder sammen med en grundlæggende ændring af reguleringsniveauet på øvrige områder.

2. Hovedpunkter i forslaget

Forslaget har til formål at tydeliggøre retsstillingen og skabe større forudsigelighed i administrationen af tilladelser. Med forslaget fastsættes der regler for tilladelsernes form og omfang, faste kriterier for afgørelser efter forslaget samt procedurer for sagsbehandlingen og ansøgninger om tilladelser. Samtidig indføres der krav til beskyttelse af natur og miljø.

2.1. Anvendelsesområde og struktur for tilladelser

Efter nugældende ret kan der meddeles tre typer af tilladelser: Forundersøgelsestilladelser efter § 3, udnyttelsestilladelse til is og vand efter § 4 og udnyttelsestilladelse til

overskudsvand efter § 8. Udnyttelsestilladelserne kan efter nugældende ret meddeles med eller uden eneret, imens en forundersøgelsestilladelse meddeles uden eneret. Tilladelserne indeholder en tilladelse til eksport. Der udstedes dog ikke en særskilt eksporttilladelse, som kan fremvises til toldmyndigheder, og eksporten reguleres ikke yderligere i denne lovgivning.

I den nugældende lovgivning gælder de samme krav og regler for udnyttelsestilladelser til is- og vand og udnyttelsestilladelser til overskudsvand. Erfaringer fra sagsbehandlingen har vist, at der er behov for at adskille reguleringen af de to tilladelsestyper.

Samtidig er der i gældende ret ingen særskilt regulering af eksport, hvilket betyder, at der ikke er en egentlig kontrol med eksempelvis produktkvalitet eller miljøforhold.

Endvidere er reglerne for, hvornår der kan meddeles eneret, baseret på brede formuleringer som overlader et vanskeligt skøn, hvilket skaber en u hensigtsmæssig usikkerhed for både myndigheder og ansøgere.

På baggrund af disse overvejelser foreslås det, at anvendelsesområdet og strukturen for tilladelser ændres. Der redegøres nærmere for de enkelte temaer nedenfor. Overordnet indebærer forslaget, at reglerne ikke længere omfatter tilladelser til udnyttelse af vand, som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet, og at der dermed ikke kan meddeles udnyttelsestilladelser hertil efter forslaget. Derudover ændres strukturen for tilladelser, således at en tilladelse fremover altid vil omfatte både forundersøgelsestilladelse og udnyttelsestilladelse i en samlet tilladelse. Det vil dog fortsat være muligt at ansøge om en særskilt forundersøgelsestilladelse.

Forslaget fastholder muligheden for at meddele udnyttelsestilladelser med eneret. For at skabe større forudsigelighed indeholder forslaget en række objektive kriterier for, hvornår eneret kan meddeles.

Eksporttilladelser adskilles fra tilladelserne, således at en tilladelse til forundersøgelser eller udnyttelse af is og vand ikke længere automatisk indeholder tilladelse til eksport. Ansøger skal i stedet ansøge herom, hvilket kan gøres sammen med en ansøgning om en forundersøgelsestilladelse og udnyttelsestilladelse eller på et senere tidspunkt. Naalakkersuisut vil fremover kunne udstede en særskilt eksporttilladelse, som kan anvendes til dokumentation over for udenlandske myndigheder og underlægges specifikke vilkår.

2.2.1. Overskudsvand

Det følger af gældende ret, at Naalakkersuisut kan meddele udnyttelsestilladelse til overskudsvand efter Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand § 8. Det forudsætter dog, at rettighedshaveren og det offentlige forsyningsselskab indgår en vandkøbsaftale mellem rettighedshaveren og det offentlige forsyningsselskab, som

danner grundlag for tilladelsen. Dette indebærer en væsentlig inddragelse af forsyningsselskaberne i sagsbehandlingsprocessen.

Den nuværende ordning giver anledning til uklarheder om ansvarsfordelingen samt definitionen og afgrænsningen af, hvornår der er tale om overskudsvand, som kræver tilladelse efter Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand § 8 fremfor en udnyttelsestilladelse efter § 4.

Forslaget introducerer en sondring mellem overskudsvand og vand, som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet. Formålet er at præcisere, at udnyttelsestilladelser til overskudsvand omhandler dét vand, som vandforsyningsselskaber har rådighed over, men som ikke anvendes til vandforsyning.

Projekter vedrørende udnyttelse af overskudskapacitet adskiller sig markant fra projekter vedrørende udnyttelser af andet is og vand. Overskudskapaciteten af vand opstår som et biprodukt af vandforsyningsselskabernes primære drift. Disse projekter omfatter derfor sjældent samme behov for større anlægsarbejder og forudgående undersøgelser som de øvrige typer af projekter. Ofte vil projektet kunne realiseres ved tilkobling med stikledning eller lignende, idet vandforsyningsselskaberne i vidt omfang allerede har de nødvendige anlæg og infrastruktur til vandproduktionen. Af samme årsag bliver der i praksis også sjældent ansøgt om forundersøgelsestilladelser til disse projekter, da det ikke er nødvendigt. Dette taler for, at håndteringen af vandforsyningsselskabers overskudskapacitet bør overlades til forsyningsselskaberne, som allerede administrerer de vandressourcer, der meddeles tilladelse til, samt forsyningsinfrastrukturen, og som i forvejen kan indgå vandkøbsaftaler med aftagerne.

På denne baggrund er det vurderet, at det er mere hensigtsmæssigt, at reguleringen af udnyttelse af vand, som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet, udskilles og reguleres i en særskilt lovgivning, som kan tage højde for denne type af projekter.

På baggrund af ovenstående foreslås det, at udnyttelse af vand, som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet, ikke skal omfattes af forslaget. Dette indebærer, at der ikke kan meddeles udnyttelsestilladelse til vand fra vandforsyningsselskabers overskudskapacitet efter forslaget. I stedet bør håndteringen af disse ressourcer overlades til vandforsyningsselskaberne, der inden for rammerne af gældende lovgivning, herunder i henhold til miljø- og forsyningsregler, kan administrere og eventuelt kommercialisere overskudskapaciteten.

Den videre regulering af anvendelse af overskudskapacitet sker efter dialog mellem Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling, og vandforsyningsselskaberne samt andre relevante interessenter. Eventuelle nye ansøgninger,

som indgives inden forslaget ikrafttræden, viderebehandles efter § 8 i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand, indtil anden regulering er fastlagt. Udnyttelsestilladelser til overskudsvand, som er meddelt efter § 8 i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand, opretholdes efter forslaget på de i tilladelsen fastsatte vilkår.

På tidspunktet for forslaget behandling er der aktuelt meddelt 1 udnyttelsestilladelse til overskudsvand iht. Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand § 8. Der er ingen nye ansøgninger. Forslaget forventes således at have begrænsede konsekvenser i praksis.

Forslaget vil medføre, at vandforsyningsselskaberne får ansvaret for den ressource, der i forvejen er tæt knyttet til deres forsyningsforpligtelser. Samtidig vil det reducere kravene til administrationen.

2.2.2. En samlet tilladelse

Efter gældende ret kan Naalakkersuisut meddele forundersøgelsestilladelser efter § 3, udnyttelsestilladelse efter § 4, eller udnyttelsestilladelse til overskudsvand efter § 8 i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand. I praksis bliver der dog sjældent ansøgt om forundersøgelsestilladelser, selvom en sådan tilladelse kan være en fordel for ansøgerne.

Det er en væsentlig udfordring med den nuværende struktur, at der meddeles tilladelser, som ikke bliver udnyttet, fordi aktiviteterne ikke når at blive igangsat inden for de fastsatte frister, hvilket fører til tilbagekaldelse af tilladelse. Dette skaber ineffektivitet i sagsbehandlingen. Samtidig bliver områder blokeret, selvom der ikke sker nogen reel aktivitet.

Karakteren af is- og vandressourcer adskiller sig fra eksempelvis råstoffer, hvor behovet for særskilte tilladelser er mere relevant. I modsætning til råstoffer er der sjældent tvivl om tilstedeværelsen af is eller vand på de pågældende lokaliteter, hvilket gør det mindre nødvendigt at operere med en selvstændig forundersøgelsestilladelse. Forundersøgelser kan navnlig have relevans i forhold til at foretage vandprøver for kontrol af kvaliteten.

For at undgå at der sker dobbelt sagsbehandling og for at lette proceduren, foreslås det, at forundersøgelsestilladelse og udnyttelsestilladelse sammenlægges til 1 samlet tilladelse. Dette betyder, at ansøgere automatisk får tilladelse til at foretage de nødvendige forundersøgelser som en del af en udnyttelsestilladelse.

Der vil fortsat være krav om, at udnyttelsesaktiviteter skal igangsættes inden for en fastsat frist, hvilket sikrer, at der ikke sker uhensigtsmæssig arealreservation uden reel udnyttelse.

Forslaget indeholder stadig en mulighed for, at ansøgere kan få tildelt en særskilt forundersøgelsestilladelse. Dette kan eksempelvis være hensigtsmæssigt i tilfælde, hvor der er usikkerhed om vandkvaliteten, eller hvor ressourcens egnethed i øvrigt kan kræve yderligere afdækning.

2.2.3. Eneret

I den gældende ret kan en udnyttelsestilladelse efter §§ 4 eller 8 i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand meddeles med eller uden eneret. Eneretten kan gives for et bestemt område, en specifik is- eller vandressource eller en konkret udnyttelsesmængde. Der er dog begrænsninger i forhold til, hvornår eneret kan meddeles, herunder krav om, at udnyttelsespotentialet forventes at blive udnyttet, og at en tilladelse ikke kan omfatte en eneret til en udnyttelsesmængde, som er væsentligt større end rettighedshaverens behov.

Reglerne i den gældende lovgivning har vist sig vanskelige at administrere og skaber uklarhed for både myndigheder og ansøgere. Der er derfor behov for en forenkling samt en præcisering af, hvornår og i hvilket omfang eneret kan meddeles.

Det foreslås, at reglerne om eneret præciseres og samles i et særskilt kapitel i loven. Forslaget indebærer, at en udnyttelsestilladelse stadig kan meddeles med eller uden eneret. Endvidere fastsætter forslaget kriterier for, hvornår der kan meddeles eneret. Ifølge forslaget kan eneret kun gives, hvis det er nødvendigt af hensyn til bæredygtig udnyttelse, tekniske forhold, samfundsmæssige interesser eller for at realisere et projekt, som ellers ikke med rimelighed ville kunne gennemføres.

Eneretten knyttes til tilladelsesområdet. Herved sker afgrænsningen på baggrund af geografiske kriterier. Der kan meddeles eneret for hele eller dele af tilladelsesområdet. Der skelnes således ikke i forslaget mellem et bestemt område, en specifik is- eller vandressource eller en konkret udnyttelsesmængde, idet dette har vist sig at være vanskeligt i praksis.

Naalakkersuisut vil fortsat kunne fastsætte særlige vilkår for eneretten.

Det fastholdes, at en særskilt forundersøgelsestilladelse altid meddeles uden eneret, hvilket sikrer, at flere aktører kan undersøge en ressource, inden en eventuel udnyttelsestilladelse meddeles.

2.2.4. Eksport

I den gældende lovgivning er eksport af is og vand fra Grønland kun reguleret ved krav om, at eksport kun kan finde sted med en tilladelse fra Naalakkersuisut. Derudover har Naalakkersuisut beføjelser til at fastsætte vilkår og kræve oplysninger fra rettighedshaveres leverandører vedrørende aktiviteter og eksport. Der er imidlertid ingen nærmere regulering af

eksporttilladelser, herunder certificering, kvalitetskontrol eller andre kontrolforanstaltninger, der kan være relevante i en international handelskontekst. Eksporttilladelsen indgår som et vilkår og en integreret del af en udnyttelsestilladelse. I praksis har dette skabt udfordringer, idet rettighedshavere efterspørger særskilte eksporttilladelser, som kan fremvises til udenlandske myndigheder i aftagerlandene. Samtidig er der behov for at sikre, at eksport ikke sker på bekostning af Grønlands økonomiske og samfundsmæssige interesser, forsyningssikkerhed eller bæredygtighed.

For at imødekomme disse udfordringer introducerer forslaget en mere detaljeret regulering af eksport, der præciserer betingelserne for at blive meddelt eksporttilladelse. Forslaget indebærer, at en eksporttilladelse kun kan meddeles, hvis det skønnes foreneligt med Grønlands økonomiske og samfundsmæssige interesser, herunder forsyningssikkerheden. Naalakkersuisut får samtidig mulighed for at fastsætte særlige vilkår og restriktioner, herunder forbud mod eksport i særlige tilfælde, herunder i relation til sanktionerede lande eller personer.

Efter gældende lovgivning følger vilkåret om eksporttilladelse den underliggende udnyttelsestilladelses tilladelsesperiode. Det vil sige op til 20 år. Det foreslås, at eksporttilladelsen skal fornyes årligt. Formålet med en årlig fornyelse er navnlig at sikre, at eksporttilladelser til enhver tid afspejler de aktuelle forhold, og at eksporttilladelsen samtidig kan anerkendes som gyldig dokumentation ved fremvisning i aftagerlande. Samtidig sikres det, at eksporten ikke foregår på basis af forældede oplysninger.

2.3. Sagsbehandling - En samlet ansøgningsproces

Den gældende lovgivning indebærer en todelt proces, hvor rettighedshaver først skal opnå en udnyttelsestilladelse og derefter indsende udnyttelses- og ophørsplaner til særskilt godkendelse. Først når disse planer er godkendt af Naalakkersuisut, må udnyttelsesaktiviteter påbegyndes.

Den nuværende proces medfører betydelig sagsbehandling og kan i praksis både forsinke og forhindre projekters realisering på baggrund af lovens materielle krav og tidsfrister.

For at forenkle sagsgangen foreslås en samlet ansøgningsproces, hvor kravene til udnyttelses- og ophørsplaner integreres i ansøgningen om udnyttelsestilladelse. Det indebærer, at rettighedshaver allerede ved ansøgningstidspunktet skal redegøre for projektets gennemførelse, finansiering, miljømæssige forhold samt oprydning- og ophørsforanstaltninger. Naalakkersuisut bemyndiges derudover til at fastsætte nærmere krav til ansøgningens indhold, herunder standardiserede ansøgningskemaer.

Med forslaget stilles højere krav til ansøgningsgrundlaget og den initiale sagsbehandling. Selvom kravene til oplysninger i vidt omfang forbliver de samme, fremrykkes tidspunktet for

indsendelse, da der ikke senere skal godkendes udnyttelses- og ophørsplaner. Derimod skal ansøger kun indsendes en ansøgning, fremfor at skulle gå igennem den samme sagsbehandling to gange i forbindelse med efterfølgende godkendelse.

Formålet er at sikre en mere effektiv proces, hvor rettighedshaver kan påbegynde aktiviteter umiddelbart efter tilladelsens meddelelse. Dette kan potentielt medføre en længere sagsbehandlingstid for tilladelser, men det opvejes af, at der ikke på et senere tidspunkt skal sagsbehandles godkendelser af udnyttelses- og ophørsplaner. Samlet set skal forslaget øge projekternes succesrate og reducere administrative barrierer.

2.4. Krav for meddelelse af tilladelser

Efter gældende ret er Naalakkersuisut overladt et væsentligt skøn i vurderingen af, hvorvidt der skal meddeles en tilladelse efter loven. Der stilles enkelte krav til rettighedshavere, herunder til selskabsform og hjemsted. Desuden kræves det, at rettighedshaveren har den nødvendige sagkundskab og finansielle kapacitet til at udføre de relevante aktiviteter. Derudover er der ikke yderligere regler eller vejledning ift. vurderingen.

For at sikre større gennemsigtighed og undgå vilkårlighed i meddelelsen af tilladelser er det nødvendigt at indføre objektive kriterier, som både kan præcisere kravene til rettighedshaver og projektet. Det er afgørende, at de økonomiske, juridiske og tekniske krav til både rettighedshaveren og projektet bliver præciseret for at skabe en mere ensartet og forudsigelig beslutningsproces. Dette vil også bidrage til at sikre, at der kun meddeles tilladelse til projekter, som er teknisk og økonomisk gennemførlige.

Forslaget skal sikre en mere forudsigelig og gennemsigtig proces, hvor både rettighedshaverens kapacitet og projektets levedygtighed vurderes ud fra klare og objektive kriterier.

2.4.1. Krav til rettighedshaver

I henhold til § 9 i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand kan en udnyttelsestilladelse kun meddeles til et aktieselskab eller et anpartsselskab, der har hjemsted i Grønland. Det stilles også krav om, at selskabet enten kun udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse efter Inatsisartutloven, eller at selskabet udfører både tilladelsesomfattede aktiviteter og andre aktiviteter. Der er ikke yderligere konkrete krav til rettighedshaverens økonomiske og ledelsesmæssige forudsætninger, udover at rettighedshaveren skal have den nødvendige sagkundskab og finansielle kapacitet til at udføre de nødvendige aktiviteter.

Det nuværende regelsæt overlader et væsentligt skøn til Naalakkersuisut i vurderingen af, om rettighedshaveren er egnet til at modtage en udnyttelsestilladelse. Denne brede skønsmæssige vurdering kan resultere i uensartet praksis og skabe usikkerhed for de aktører, der ansøger om

tilladelser. Der ses et behov for at indføre mere præcise og objektive krav, der kan sikre, at kun rettighedshavere med tilstrækkelig økonomisk, juridisk og ledelsesmæssige kapacitet får tilladelser. Dette skal bidrage til at skabe større forudsigelighed og gennemsigtighed i tilladelsesprocessen, samtidig med at der værnes om de grønlandske is- og vandressourcer.

I forslaget præciseres og uddybes kravene til rettighedshaveren for at skabe et mere objektivt og gennemsigtigt grundlag for beslutningen om at meddele en tilladelse efter forslaget. Først og fremmest foreslås det præciseret, at rettighedshaveren skal være et aktieselskab eller anpartsselskab med registreret hjemsted i Grønland. Der indføres dog også krav om økonomisk solvens, hvor rettighedshaveren ikke må være i betalingsstandsning, under konkurs, tvangsopløsning eller i en lignende situation. Rettighedshaveren må heller ikke have ubetalt forfalden gæld på 100.000 kr. eller mere til offentlige myndigheder i Grønland. Derudover stilles der krav til rettighedshaverens ledelse: Hverken ledelsen, herunder medlemmer af direktion, bestyrelse, teknisk ledelse, eller reelle ejere, må være dømt for økonomisk kriminalitet ved en endelig dom, være under konkurskarantæne eller underlagt andre restriktioner, der kan påvirke selskabets drift.

For at sikre, at rettighedshaveren er i stand til at udføre de nødvendige aktiviteter i henhold til tilladelsen, foreslås det desuden, at rettighedshaveren skal have rådighed over den fornødne sagkundskab til at udføre aktiviteterne efter tilladelsen.

Endelig foreslås det, at rettighedshaveren skal opfylde kravene til rettighedshaver i hele tilladelsesperioden og ikke blot i forbindelse med ansøgningen.

2.4.2. Krav til projektet og betinget udnyttelsestilladelse

Efter gældende ret stilles der ikke konkrete krav til selve projektet for, at der kan meddeles en tilladelse. Tilladelse kan gives, uden at ansøgeren behøver at demonstrere, at projektet er teknisk eller økonomisk gennemførligt, hvilket overlader et væsentligt skøn og krav til sagens oplysning til Naalakkersuisut. Krav om dokumentation stilles derimod først i forbindelse med godkendelse af udnyttelses- og ophørsplaner.

Der er et behov for at fastsætte objektive kriterier for vurdering af projekterne, så beslutningsprocessen bliver mindre vilkårlig og mere gennemsigtig. Hvis der ikke stilles konkrete krav, er der risiko for, at der meddeles tilladelse til projekter, som ikke er realistisk gennemførlige, hvilket kan føre til både økonomiske og miljømæssige problemer og utilsigtet reservation af arealer.

I forslaget indføres konkrete krav til, at ansøgeren skal kunne godtgøre, at projektet er teknisk og økonomisk gennemførligt, før der kan meddeles en udnyttelsestilladelse. Dette stiller krav til rettighedshavers dokumentation. For at imødekomme behovet for fleksibilitet foreslås det, at en udnyttelsestilladelse kan meddeles på betingelse af, at ansøgeren inden for en frist på

maksimalt 3 år skal dokumentere, at kravene til gennemførligheden er opfyldt. Hvis denne betingelse ikke opfyldes inden fristen, bortfalder en betinget tilladelse uden videre.

Rettighedshaver må ikke påbegynde udnyttelsesaktiviteter, før Naalakkersuisut har godkendt, at betingelsen for tilladelsen er opfyldt. Rettighedshaver må derimod foretage forundersøgelser, idet den betingede udnyttelsestilladelse sidestilles med en forundersøgelsestilladelse. Dermed får rettighedshaver et råderum til at sikre den nødvendige dokumentation til opfyldelse af kravet om at projektet skal være teknisk og økonomisk gennemførligt.

Med forslaget sikres, at Naalakkersuisut kan meddele tilladelser på et tidligt stadie i projekternes udvikling, samtidig med at det kan forlanges, at ansøgeren leverer den nødvendige dokumentation inden for en rimelig tidsramme.

Det foreslås, at Naalakkersuisut skal vurdere projekter i forhold til deres tekniske og økonomiske gennemførlighed som forudsætning for, at der kan meddeles en tilladelse. Samtidig foreslås det, at Naalakkersuisut kan meddele betingede udnyttelsestilladelser for at sikre en vis fleksibilitet i forhold til en tidsramme for fremskaffelse af dokumentationen.

2.5. Tilladelsesvilkår

Tilladelsesvilkår er afgørende for en ansvarlig og effektiv udnyttelse af is- og vandressourcerne. Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand indeholder krav til tidsfrister, aktivitetsniveau og tilladelsesperioder, samt enkelte bemyndigelser til fastsættelse af øvrige vilkår. Der er dog behov for en mere tydelig og fleksibel regulering, så der kan tages højde for projektets størrelse og udvikling, men også eventuelle uforudsete forhold.

Forslaget præciserer og justerer reglerne for påbegyndelsesfrister, aktivitetspligt og tilladelsesperioder. Formålet er at skabe en mere klar og dynamisk regulering, der både understøtter fremdrift i projekterne og giver nødvendige muligheder for tilpasning, samtidig med, at der værnes mod utilsigtet arealreservation.

2.5.1. Påbegyndelsesfrist og aktivitetspligt

Efter gældende ret fastsættes der i en udnyttelsestilladelse en frist for, hvornår udnyttelse skal være påbegyndt, efter tilladelsen er meddelt. Hvis fristen ikke overholdes, bortfalder udnyttelsestilladelsen uden videre. Fristen kan ikke være længere end fem år, som er den absolutte frist, og der er ingen mulighed for dispensation. Dette har vist sig at skabe u hensigtsmæssige situationer for rettighedshavere, der oplever uforudsete forsinkelser. Der er behov for en mere dynamisk regulering, så der kan tages højde for projektets udvikling, markedsf forhold og eventuelle uforudsete forhold uden for rettighedshavers kontrol.

Derudover fastsætter gældende ret indirekte et aktivitetskrav, idet en midlertidig indstilling af aktiviteter kræver godkendelse fra Naalakkersuisut. Der er overlagt et væsentligt skøn i vurderingen af, hvornår en midlertidig indstilling kan godkendes, og der er et behov for, at reglerne uddybes og præciseres.

I forslaget defineres en aktivitetspligt, og reglerne om påbegyndelsesfristen revideres.

Forslaget fastholder kravet om, at udnyttelsesaktiviteter skal påbegyndes inden for fem år. For så vidt angår forundersøgelser introduceres et krav om, at disse skal påbegyndes indenfor det første år, hvis der er meddelt en særskilt forundersøgelsestilladelse. Derudover kan Naalakkersuisut med forslaget forlænge påbegyndelsesfristen, hvis rettighedshaver arbejder på en realisering af projektet, eller hvis der foreligger undskyldende omstændigheder, som har hindret fremdrift. På den måde varetages hensynet til, at der skal være fremdrift, så der ikke fastholdes tilladelser til projekter, som aldrig påbegyndes. Dette for at undgå arealreservation.

For så vidt angår aktivitetspligt præciserer forslaget, at rettighedshaveren skal udføre aktiviteterne efter en tilladelse i hele tilladelsesperioden. Dette gælder dog med undtagelse af de første år, som er omfattet af påbegyndelsesfristen, hvor rettighedshaver gives en opstartsperiode. Det fastholdes, at enhver midlertidig indstilling af aktiviteterne skal godkendes, men der opstilles nærmere betingelser herfor. Der skal foreligge særlige forhold, som nødvendiggør midlertidig indstilling af aktiviteterne, og rettighedshaveren skal fremlægge en plan for genoptagelse af aktiviteterne.

2.5.2. Tilladelsesperiode

Efter gældende ret kan en udnyttelsestilladelse meddeles for op til 20 år, med mulighed for forlængelse. Forundersøgelsestilladelser kan meddeles for op til 3 år ad gangen. Der er dog en fastsat maksimal tilladelsesperiode på 30 år for en udnyttelsestilladelse, uanset projektets succes eller samfundsmæssige betydning.

Det kan være uhensigtsmæssigt at fastsætte en absolut øvre grænse for, hvor længe en tilladelse kan være gyldig. Det indebærer en risiko for, at et projekt, der drives ansvarligt, bæredygtigt og med vækstpotentiale, må lukkes ned alene på grund af en formel tidsbegrænsning. Dette skaber et usikkert grundlag for virksomheder, der overvejer at etablere sig og investere, da manglende udsigt til en langsigtet tilladelse kan gøre det mindre attraktivt at påtage sig de betydelige økonomiske risici, som sådanne projekter kan indebære. En mere fleksibel regulering er nødvendig for at understøtte langsigtede investeringer.

Det fastholdes i forslaget, at tilladelser meddeles for en tidsbegrænset periode på op til 20 år. Det foreslås, at Naalakkersuisut kan forlænge tilladelsesperioden med op til 10 år ad gangen, og at den maksimale tilladelsesperiode fjernes. Der fastsættes kriterier for, hvornår der kan meddeles forlængelse af tilladelsesperioden, baseret på en konkret vurdering. En forlængelse

fastsættes på nærmere bestemte vilkår. Formålet med reglerne er, at der kan tages højde for ændrede forhold og ny viden.

Dermed sikres en mere dynamisk regulering, hvor beslutninger om forlængelse træffes på baggrund af en helhedsvurdering af projektets betydning for samfundet, dets økonomiske levedygtighed samt miljømæssige og bæredygtighedsmæssige forhold. Dette skaber større forudsigelighed for rettighedshavere og sikrer, at ressourcerne udnyttes på en ansvarlig måde.

2.6. Naturkonsekvensvurdering og miljø

Det følger af Landstingslov om naturbeskyttelse § 4, at fastsættelse af regler om naturmæssig beskyttelse i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af ikke levende ressourcer, ikke omfattes af landstingsloven. Regler herom fastsættes på grundlag af den lovgivning, der ligger til grund for meddelelse af bemyndigelse eller bevilling til sådanne aktiviteter, samt som led i den samlede myndighedsbehandling af disse. Is og vand anses for ikke levende ressourcer. Fastsættelse af regler om naturmæssig beskyttelse i forbindelse med forundersøgelse og udnyttelse af is og vand skal således ske på grundlag af dette forslag, som ligger til grund for meddelelse af tilladelser til kommerciel anvendelse af is og vand, herunder forundersøgelser og udnyttelse.

Gældende ret indeholder enkelte bestemmelser om miljømæssige forhold i forbindelse med udnyttelse af is og vand. Udnyttelsesplanerne, som skal godkendes, efter der er meddelt en udnyttelsestilladelse, skal blandt andet indeholde en vurdering af de miljømæssige forhold, som aktiviteterne kan medføre. Derudover kan der fastsættes vilkår om miljømæssige og ressourcemæssige forhold i en tilladelse, og rettighedshavere skal årligt indgive rapporter om de udførte aktiviteter. Der gælder ikke krav om udarbejdelse af naturkonsekvensvurdering i forbindelse med udstedelse af tilladelser i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand.

Naturen bør beskyttes mod betydelige skader, og det er essentielt, at virksomheder og rettighedshavere tager ansvar for de potentielle konsekvenser af deres aktiviteter. Derfor bør naturkonsekvensvurderinger også være en integreret del af sagsbehandlingen forud for meddelelsen af en tilladelse til anvendelse af is og vand. En naturkonsekvensvurdering kan sikre, at projekter, der kan have betydelig påvirkning på landskabet og naturen, bliver grundigt vurderet, før tilladelser gives, og kan danne grundlag for, at der stilles relevante og nødvendige vilkår i tilladelsen, samt at der træffes afgørelse på et oplyst grundlag. Derfor foreslås det at indføre krav om, at ansøger skal foretage en naturkonsekvensvurdering, før tilladelser meddeles. Denne vurdering skal omfatte de potentielle konsekvenser for landskab, fjord- og havområder samt naturen. Hvis ansøgeren mener, at en naturkonsekvensvurdering ikke er nødvendig, skal dette også begrundes i ansøgningen. Desuden gives Naalakkarsuisut mulighed for at give afslag på en ansøgning eller stille vilkår

om beskyttelse af naturen, hvis et projekt vurderes at kunne forårsage væsentlig skade på naturen.

Endvidere foreslås det, at der kan stilles vilkår om, at rettighedshavere stiller en økonomisk sikkerhed for genopretning af miljøet og det berørte område. Denne sikkerhed skal dække de forventede genopretningsomkostninger og kan justeres, hvis forholdene ændrer sig væsentligt.

Forslaget introducerer også muligheden for at foretage offentlig høring inden udstedelse af en tilladelse, hvis et projekt vurderes at kunne have væsentlig betydning for samfundsmæssige, miljømæssige eller erhvervmæssige forhold.

Samlet set vil disse ændringer sikre, at natur og miljømæssige hensyn bliver inddraget i beslutningsgrundlaget.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Hensigten med forslaget er bl.a. at udvikle sektoren og gøre det mere attraktivt for virksomheder at etablere sig med det formål at udnytte is og vand til kommercielle formål. Forslaget forventes derfor at medføre øgede indtægter i form af vederlag.

Derudover forventes der at være afledte indtægter i form af skatteindtægter, herunder skattebetalinger fra arbejdstagere og selskabsskatter.

Det er ikke muligt at skønne det præcise beløb, da indtægterne afhænger af, hvor mange ansøgninger der indgives og tilladelser der meddeles.

Forslaget forventes ikke at medføre øgede udgifter for det offentlige.

Det fastsættes i forslagens § 24, at Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår i en tilladelse om, at rettighedshaveren skal betale vederlag til Grønlands Selvstyre for eksporteret is og vand. Vederlaget fastsættes på baggrund af den mængde is og vand, som eksporteres, samt et grundgebyr til dækning af omkostninger ved tilsyn og kontrol. Der opkræves således ikke vederlag for is og vand til hjemmemarkedet.

Desuden foreslås bemyndigelse til at fastsætte regler, som nærmere regulerer beregningen og størrelsen af vederlaget. Herunder at der kan ske differentiering af vederlagssatser på baggrund af graden af forarbejdning.

Det forventes, at vederlaget vil tage udgangspunkt i det eksisterende royaltyniveau for eksport af vand, som i dag i praksis altid fastsættes til 0,04 kr. pr. udnyttet liter, dog således at der sker differentiering. Det endelige vederlag fastsættes i tilladelsen og fastsættes konkret på

baggrund af projektet. Det forventes, at vederlagssatserne fastsættes således, at eksport af is og vand, der er forarbejdet i Grønland, pålægges en lavere sats end eksport af uforarbejdet råvand eller is. Formålet hermed er at fremme lokal forarbejdning og understøtte etablering af arbejdspladser og virksomhed i Grønland. Udnyttelse af bemyndigelsen vurderes derfor at kunne have positive økonomiske konsekvenser i form af øgede indtægter samt afledte erhvervsaktiviteter.

3.2. Administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke at medføre væsentlige administrative konsekvenser.

Sagsbehandlingsprocessen blive samlet til en samlet proces i stedet for en todelt proces som den nugældende. Det vil forventeligt lette sagsbehandlingen, at processen bliver samlet, og arbejdet med ansøgningen derved ikke kommer til at foregå over så langstrakt en periode.

Som følge af forslaget vil der eksempelvis kun skulle foretages høring en gang, fremfor to gange, som er gældende ret, idet der ikke skal ske efterfølgende godkendelse af udnyttelses- og ophørsplaner. Dette forventes at lette den administrative byrde for departementet såvel som høringsparterne.

Forslaget introducerer krav om årlig fornyelse af eksporttilladelser. Dette er allerede almindelig praksis på eksempelvis fiskeriområdet. I denne henseende forventes en øget sagsbehandling, men dog ikke i et væsentligt omfang.

Det forventes, at omfanget af sagsbehandling øges på baggrund af stigende interesse fra virksomheder, hvilket kan resultere i flere ansøgere.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

4.1. Omkostningsmæssige konsekvenser

Forslaget forventes at have økonomiske konsekvenser for virksomheder, der ønsker at eksportere is og vand, idet der kan stilles vilkår om, at rettighedshavere skal betale vederlag efter forslaget § 24. Vederlaget fastsættes på baggrund af den eksporterede mængde samt til et årligt grundgebyr.

Den foreslåede ændring af ansøgningsproceduren forventes at indebære en administrativ forenkling. I stedet for både at skulle udarbejde en ansøgning og efterfølgende udnyttelses- og ophørsplaner, medfører forslaget, at ansøgere kun skal udarbejde materiale på ansøgningstidspunktet. Idet aktiviteter kan påbegyndes, straks efter en tilladelse er meddelt i henhold forslaget, kan det medføre hurtigere indtjening fremfor den nuværende proces, hvor rettighedshaver først skal have godkendt udnyttelses- og ophørsplaner, efter der er meddelt en udnyttelsestilladelse.

4.2. Erhvervsstrukturelle konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne forbedre konkurrencevilkårene ved at skabe en mere attraktiv ramme for etablering af virksomheder inden for udnyttelse af is og vand. Dette kan medføre øget konkurrence og udvikling i sektoren samt en potentiel styrkelse af Grønlands position som leverandør af is og vand på det internationale marked. Forslaget kan dermed have en positiv effekt på produktion og beskæftigelse i de berørte brancher.

4.3. Administrative konsekvenser

Forslaget medfører fastholdelse af kravet om tilladelse til anvendelse af is og vand til kommercielle formål, hvilket indebærer en administrativ byrde for virksomhederne i form af ansøgningsprocedurer og dokumentationskrav. Samtidig forventes sagsbehandlingsprocessen at blive mere strømlinet, hvilket kan reducere virksomhedernes tidsforbrug i forhold til en todelt proces, som strækker sig over længere tid.

Den samlede administrative byrde forventes ikke at blive forøget, idet kravene til ansøgning og myndighedsgodkendelse i vidt omfang vil svare til de eksisterende krav efter nugældende lovgivning. Dog således at oplysningerne skal foreligge på et tidligere tidspunkt end hidtil, og at der opstilles tydeligere krav til ansøgningers indhold.

Der indføres krav om, at eksporttilladelser skal fornyes årligt, hvilket forventes at medføre en forøget administrativ byrde for rettighedshavere. Til gengæld sikrer den årlige fornyelse en løbende opdatering af oplysninger og en fleksibel tilpasning til ændringer i eksportaktiviteter og markedsforhold.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget skønnes at have både direkte og indirekte konsekvenser for miljø, natur og befolkningens sundhedsforhold.

5.1. Flora og fauna

Udnyttelsen af is og vand kan medføre forstyrrelser i naturlige levesteder for dyr og planter. Dette kan eksempelvis bero på ændringer i vandføringen og temperaturændringer i de berørte områder, hvilket kan påvirke bestandsstørrelser og arternes udbredelse, især i sårbare økosystemer. Dog vurderes forslaget ikke at have en væsentlig påvirkning på flora og fauna, da udnyttelsen vil være begrænset til specifikke områder, og der vil blive taget højde for natur- og miljøhensyn i tilladelsesprocessen, herunder ved fastsættelse af vilkår i den enkelte tilladelse.

5.2. Jordbund og havbund

Forslaget indebærer ikke direkte aktiviteter, der vil påvirke jordbunden i væsentlig grad, da fokus er på udnyttelse af is og vandressourcer. Nogle projekter forudsætter dog etableringen af anlæg, hvilket er reguleret i planlovgivningen. Nogle tilladelser kan således have indirekte

påvirkning på jord- og havbund. Disse påvirkninger vurderes at være begrænsede, da der vil blive taget højde herfor i tilladelsesproceduren, herunder ved fastsættelse af vilkår.

5.3. Emissioner og stråling

De forventede emissioner fra aktiviteter forbundet med udnyttelsen af is og vand vurderes at være meget begrænsede. Der vil ikke blive tale om stråling, men der kan opstå emissioner i form af udledning af CO₂ eller andre drivhusgasser fra eventuelle teknologier og maskiner, der anvendes under udnyttelsen. Disse emissioner vurderes ikke at have væsentlige sundhedsmæssige konsekvenser for befolkningen.

Ved fastsættelsen af vilkår i tilladelser kan der tages højde for klima- og miljøhensyn, herunder ved at stille krav om, at produktionen skal ske med lavest muligt CO₂-aftryk.

5.4. Landskabsbillede

Der kan opstå visuelle ændringer i landskabet som følge af infrastrukturtilpasninger og aktivitet i de områder, hvor udnyttelsen af is og vand finder sted. Dog forventes disse ændringer at være relativt begrænsede, da aktiviteterne primært vil finde sted i afgrænsede områder.

5.5. Affaldsproduktion

Affaldsproduktionen i form af restprodukter eller biprodukter fra processen vurderes at være minimal, men vil være underlagt gældende regler om affaldshåndtering.

5.6. Sundhed og arbejdsmiljø

Der er ikke umiddelbart identificerbare sundhedsmæssige konsekvenser for befolkningen som følge af forslaget.

Forslaget skønnes ikke at have særlige konsekvenser for arbejdsmiljø, idet arbejdsforholdene for de personer, der er involveret i udnyttelsen af is og vand, vil være underlagt de almindelige regler herom. Det bemærkes dog, at arbejdet kan foregå under særligt krævende forhold, f.eks. i afsidesliggende områder med begrænset adgang til lægehjælp, samt med brug af potentielt risikabelt udstyr og maskiner.

Der kan fastsættes vilkår i en tilladelse om tekniske, sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold, samt om kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold vedrørende is og vand, som vil eller kan blive brugt til konsum, husholdningsformål eller lignende.

5.7. Mikrobiologiske og fysiske påvirkninger

Der kan opstå mikrobiologiske og fysiske påvirkninger som følge af aktiviteterne, f.eks. støv, larm eller lugt. Sådanne påvirkninger vurderes at være af begrænset omfang og vil blive håndteret i overensstemmelse med gældende miljøbestemmelser.

Der kan fastsættes vilkår i en tilladelse om tekniske, sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold og oprydning og genopretning.

Samlet vurderes det, at forslaget ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for miljø, natur eller folkesundhed, men der vil blive taget de nødvendige forholdsregler og tilsyn for at sikre, at eventuelle påvirkninger holdes på et minimum.

6. Menneskerettigheder og konsekvenser for borgerne

Forslaget skønnes ikke at få væsentlige direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for den enkelte borger, da en tilladelse til anvendelse af is og vand til kommercielle formål kun kan meddeles til aktie- eller anpartsselskaber.

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for borgernes menneskerettigheder som tilsikret i grundloven, den europæiske menneskerettighedskonvention eller gennem internationale konventioner m.v.

I det omfang en tilladelse gives i nærheden af et hytteområde, kan dette potentielt have betydning for de berørte borgere, eksempelvis i form af øget aktivitet i området. Dette vurderes dog ikke at udgøre en ændring af borgernes retsstilling, idet gældende ret allerede tillader erhvervmæssige aktiviteter.

Forslaget medfører ingen indgreb i borgernes retssikkerhed, herunder i form af adgang til privat ejendom eller ændrede klagemuligheder. Ligeledes forventes forslaget ikke at have væsentlige sociale konsekvenser, herunder ændringer i bosætningsmønstre eller levevilkår for borgerne.

Forslaget forventes derimod at kunne føre til positive afledte effekter for borgerne i form af øgede beskæftigelsesmuligheder. Det skal bl.a. oplyses i en projektplan, hvordan fordelingen sker af grønlandske og udenlandske arbejdstagere.

7. Konsekvenser for udenrigsrelationer og regionalpolitik, samt øvrige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at medføre konsekvenser for Grønlands udenrigsrelationer eller internationale forpligtelser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 20. juni 2025 – 15. august 2025 været offentliggjort på høringsportalen på www.naalakkersuisut.gl, og har i samme periode været i høring hos en række høringsparter. Der henvises til bilag 1 om høringen og de modtagne høringsvar.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse fastslår Inatsisartutlovens overordnede anvendelsesområde, som omfatter reguleringen af is og vand til kommercielle formål. Forslaget omfatter navnlig forundersøgelser og udnyttelse af is og vand til kommercielle formål samt eksport til kommercielle formål uden for Grønland.

Til stk. 2.

Bestemmelsen præciserer, at loven ikke omfatter forundersøgelser eller udnyttelse af is og vand til vandkraft eller energiproduktion. Forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi samt andre dermed forbundne aktiviteter er reguleret i Inatsisartutlov om udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi.

Undtagelsen i stk. 2 omfatter alene is og vand, som anvendes til vandkraftressourcer til produktion af energi. Det foreslås dog, at anvendelse af overskudsvand fra vandkraftværker og anden energiproduktion til kommercielle formål fortsat skal være omfattet af loven. Dermed er is og vand, som har været, men som ikke længere anvendes til vandkraft og anden energiproduktion, omfattet af loven, herunder kravet om tilladelse til anvendelse til kommercielle formål.

Til stk. 3.

Denne bestemmelse undtager anvendelse af is og vand, hvor formålet er offentlig vandforsyning i Grønland. Derudover undtager bestemmelsen vand, som vandforsyningselskaber råder over som overskudskapacitet.

Bestemmelsen præciserer, at is og vand, som forsyningselskaber råder over med henblik på offentlig forsyning, ikke er omfattet af Inatsisartutloven eller kravet om tilladelse i denne Inatsisartutlov.

Inatsisartutloven finder dog fortsat anvendelse på tilladelser til kommerciel udnyttelse af overskudsvand, som allerede er meddelt i medfør af tidligere lovgivning.

Til § 2

Nr. 1

Begrebet "Eksport" defineres som salg og udførsel af is eller vand fra Grønland til andre lande. Definitionen præciserer, at eksport omfatter både salget og den fysiske udførsel af ressourcen fra Grønland.

Nr. 2

”Eksporttilladelse” defineres som en tilladelse til eksport af is og vand, der er omfattet af en forundersøgelsestilladelse eller udnyttelsestilladelser, og som giver ret til at eksportere is og vand, der er omfattet af den pågældende tilladelse.

Nr. 3

”Forundersøgelser” omfatter undersøgelsesaktiviteter med henblik på at vurdere om, hvordan eller i hvilket omfang en ressource kan anvendes til kommercielle formål. Definitionen præciserer, at forundersøgelser er afgrænset til aktiviteter, der skal afklare ressourcepotentialer i et konkret afgrænset område, uden at der er tale om egentlig udnyttelse.

Forundersøgelser kan for eksempel være hydrologiske undersøgelser for at vurdere vandets kvalitet og mængde, geologiske og geofysiske undersøgelser for at kortlægge isens struktur og egenskaber, miljøundersøgelser for at vurdere potentielle påvirkninger af det omkringliggende miljø og logistiske undersøgelser for at planlægge mulige adgangsveje og infrastrukturbehov.

Nr. 4

”Forundersøgelsestilladelse” defineres som en tilladelse til forundersøgelse af is og vand meddelt efter § 4, stk. 1.

Nr. 5

Definitionen angiver, hvilke typer is og vand der er omfattet af Inatsisartutloven, herunder hvilke ressourcer, der kan meddeles tilladelse til at anvende til kommercielle formål.

”Is og vand” omfatter naturligt forekommende is eller vand fra landområder og havområder i Grønland, herunder gletsjervand, indlandsis, ferskvand fra søer og elve samt havvand. Listen er ikke udtømmende.

Overskudsvand fra energiproduktion er ligeledes omfattet af definitionen.

Vand fra offentlig forsyning, eksempelvis vand fra hanen, er derimod ikke omfattet af definitionen.

Nr. 6

”Kommercielle formål” defineres som enhver aktivitet, der sigter mod økonomisk gevinst, herunder salg. Definitionen omfatter således ikke forskningsaktiviteter eller øvrige aktiviteter uden kommercielt sigte, såsom for eksempel anvendelse af is og vand til privat brug uden videresalg.

Nr. 7

”Projekt” omfatter det samlede forløb af aktiviteter, som ansøgeren ønsker at gennemføre for at undersøge, hente, indvinde, bearbejde eller anvende is og vand til det ønskede formål. Dette

inkluderer både de konkrete, praktiske aktiviteter, der skal udføres, samt de mål og det overordnede formål, som ansøgeren har for projektet. Det kan f.eks. dreje sig om aktiviteter såsom undersøgelse af ressourcepotentiale, udvinding af is eller vand, teknisk bearbejdning af ressourcerne eller deres anvendelse til specifikke kommercielle formål.

Nr. 8

”Ressource” defineres som den specifikke is eller vand, herunder det pågældende område eller kilde, der må anvendes i henhold til en tilladelse, eller som der ansøges om at anvende. Definitionen præciserer, at begrebet ”ressource” refererer til den konkrete naturressource, der ønskes anvendt.

Nr. 9

”Rettighedshaver” defineres som den juridiske person, der er meddelt en tilladelse efter Inatsisartutloven, og som i kraft heraf har de tilknyttede rettigheder og pligter, herunder ansvar for overholdelse af tilladelsens vilkår.

Bestemmelsen henviser til Inatsisartutlovens § 11, som opstiller krav til rettighedshavers selskabsform og registrerede hjemsted.

Nr. 10

”Udnyttelse” omfatter enhver aktivitet, hvorved en ressource udtages fra sit naturlige forekomststed, herunder opsamling, indvinding, bearbejdning eller anden anvendelse. Definitionen skal forstås bredt og omfatter alle handlinger, der medfører, at is eller vand fjernes.

Det er uden betydning for definitionen af ”udnyttelse”, om rettighedshaver faktisk efterfølgende sælger ressourcen. Udnyttelsen skal derimod forstås som det tidspunkt, ressourcen udtages, eksempelvis når isen opsamles, eller vandet indvindes gennem røranlæg.

Nr. 11

”Udnyttelsesaktiviteter” defineres som de aktiviteter, der er meddelt tilladelse til at udføre i en udnyttelsestilladelse efter § 4, eller som der ansøges om at blive udført. Det er således de konkrete aktiviteter til udnyttelse, der er omfattet af definitionen.

Nr. 12

”Påbegyndelsesfristen” defineres som den seneste dato, hvor aktiviteterne, som er tilladt i henhold til en tilladelse efter Inatsisartutloven, skal være påbegyndt, jf. § 21.

Nr. 13

”Udnyttelsestilladelse” defineres som en tilladelse til udnyttelse af is og vand med et kommercielt formål meddelt efter § 4, stk. 1. Definitionen tydeliggør, at udnyttelsestilladelsen

adskiller sig fra forundersøgelsestilladelsen ved at give adgang til udnyttelse af ressourcen til kommercielle formål.

Til § 3

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at is og vand kun må anvendes til kommercielle formål og eksporteres, hvis der er meddelt tilladelse efter Inatsisartutloven. Samtidig stiller bestemmelsen krav om, at anvendelsen skal ske i overensstemmelse med Inatsisartutlovens bestemmelser og de vilkår, der fastsættes i tilladelsen i medfør af Inatsisartutloven.

Til stk. 2.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fortage forundersøgelser af generel og kortlægningmæssig karakter vedrørende hydrologiske og glaciologiske forhold, uden at der stilles krav om tilladelse efter Inatsisartutloven.

Dette kan bl.a. være relevant forud for afholdelse af udbudsrunder om tildeling af tilladelse efter Inatsisartutlovens § 31.

Til § 4

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastlægger rammerne for, hvilke typer tilladelser der kan meddeles efter Inatsisartutloven. Dertil fastsætter bestemmelsen, at tilladelser meddeles for et nærmere afgrænset område på nærmere fastsatte vilkår, som angives i tilladelsen, og som en rettighedshaver skal overholde.

I henhold til bestemmelsen kan Naalakkersuisut meddele forundersøgelsestilladelser og udnyttelsestilladelser.

Forundersøgelsestilladelser giver mulighed for at undersøge ressourcepotentialet uden at påbegynde egentlig udnyttelse. Det nærmere omfang af forundersøgelsestilladelser er reguleret i § 5.

Udnyttelsestilladelser medfører tilladelse til, at en ressource må udnyttes til kommercielle formål. Det nærmere omfang af udnyttelsestilladelser er reguleret i § 6.

Inatsisartutlovens kapitel 6 indeholder en nærmere regulering af vilkår for tilladelserne, herunder om afgrænsningen af det tilladte område i § 19. Disse vilkår kan tillige fastsættes i en tilladelse. Derudover bemyndiges Naalakkersuisut i § 28 til at fastsætte yderligere vilkår i en tilladelse. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang af tilladelsesvilkår.

Forundersøgelsestilladelser og udnyttelsestilladelser indeholder i udgangspunktet ikke en eksporttilladelse. Disse udstedes i medfør af bestemmelserne i kapital 4. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang.

Til stk. 2.

Bestemmelse præciserer at tilladelser efter Inatsisartutloven kan meddeles særskilt for henholdsvis is og vand. En ansøger kan få tilladelse til udnyttelse af både is og vand fra et bestemt område. Ansøger kan også få en tilladelse, der er målrettet enten udnyttelse af en isressource eller vandressource.

Ansøgers valg af ressource har betydning for fastsættelsen af tilladelsesvilkår, idet der kan tages højde for forskellige miljømæssige og kommercielle hensyn, afhængigt af hvilken ressource der ønskes udnyttet.

Til stk. 3.

Udgangspunktet er, at tilladelser efter stk. 1 meddeles som en samlet tilladelse, der omfatter både forundersøgelser og udnyttelse. En udnyttelsestilladelse indeholder således altid en forundersøgelsestilladelse. Dette giver rettighedshaver mulighed for at foretage forundersøgelser til brug for nærmere planlægning af udnyttelsesaktiviteterne samt indsamling af dokumentation til indhentelse af øvrige nødvendige tilladelser, uden at der skal ansøges om forundersøgelsestilladelse og udnyttelsestilladelse særskilt.

Der kan dog meddeles en særskilt forundersøgelsestilladelse, som ikke giver adgang til udnyttelse. Dette er særligt relevant, når det endnu ikke er afklaret eller er forbundet med større usikkerhed, om en ressource er kommercielt anvendelig. Eksempelvis hvis det er uklart, om vandkvaliteten er egnet til drikkevand, og det er en forudsætning for det ønskede projekt. Med en forundersøgelsestilladelse kan ansøgeren foretage nødvendige undersøgelser, inden der tages stilling til, om der skal ansøges om en udnyttelsestilladelse til et konkret område.

Der stilles i Inatsisartutloven ikke noget eksplicit krav om, at der foretages forundersøgelser i forbindelse med en samlet tilladelse. Hvis der ikke er behov for forundersøgelser, kan udnyttelse således påbegyndes, når øvrige nødvendige tilladelser foreligger, og øvrige vilkår herfor er opfyldt. Dette kan for eksempel være tilfældet, hvis der tidligere er foretaget relevante forundersøgelser i medfør af en særskilt forundersøgelsestilladelse. Det gælder dog ikke, hvis der er tale om en betinget udnyttelsestilladelse. Der henvises herom til bemærkningerne til § 16.

Til stk. 4.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte nærmere regler for forundersøgelsestilladelser og udnyttelsestilladelser.

Hjemlen omfatter blandt andet mulighed for at fastsætte regler om ansøgningsprocedurer, behandling af ansøgninger, samt tilsyn med efterlevelse af tilladelser. Det kan f.eks. være

regler om, hvornår en aktivitet kræver tilladelse, hvornår tilladelse kan gives, og hvordan tilsyn føres.

Hjemlen omfatter også mulighed for at fastsætte krav om vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB) eller lignende vurderinger, som er relevante for oplysningen af en ansøgning.

Til § 5

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter rammerne for forundersøgelsestilladelser, som giver rettighedshaveren mulighed for at vurdere de tekniske, økonomiske og miljømæssige muligheder for kommerciel udnyttelse af is og vand, inden udnyttelsesaktiviteter påbegyndes eller inden der ansøges om en udnyttelsestilladelse.

Nr. 1 til 3 angiver de overordnede typer af aktiviteter, som kan være omfattet af en forundersøgelsestilladelse:

Nr. 1

Bestemmelsen muliggør indvinding eller opsamling af en nærmere angivet mængde is og vand til testformål, såsom forarbejdning, prøveproduktion og konceptafprøvning. Eksempelvis kan der opsamles is til smeltning og test af flaskeproces for drikkevand.

Det vil typisk være mindre mængder, da aktiviteterne sker som led i en forundersøgelse.

Såfremt der meddeles en særskilt forundersøgelsestilladelse, skal Naalakkersuisut være opmærksom på mængden og formålet med forundersøgelserne, idet en særskilt forundersøgelsestilladelse ikke giver tilladelse til at foretage egentlig udnyttelse. Hvis ansøger anmoder om store mængder, kan det indikere, at aktiviteten reelt har karakter af udnyttelse. I sådanne tilfælde bør det vurderes, om aktiviteten i stedet kræver en udnyttelsestilladelse, for at undgå omgåelse af reglerne.

Nr. 2

Bestemmelsen omfatter tekniske, hydrologiske og glaciologiske undersøgelser og analyser med henblik på at vurdere ressourcepotentialet. Dette kan omfatte vurdering af kvalitet, sammensætning, tilgængelighed og mængde af is og vand.

Eksempelvis kan aktiviteterne inkludere prøveudtagning af iskerner eller smeltevand med henblik på analyse af vandkvalitet, herunder eventuelle forureningsindikatorer som mikroorganismer eller partikler.

Afhængigt af projektets karakter kan det endvidere være relevant at foretage undersøgelser af jordbundsforholdene, eksempelvis for at vurdere tilgængeligheden eller stabiliteten af et potentielt indvindingsområde.

Nr. 3

Med nr. 3 præciseres, at opstillingen i nr. 1-2 ikke er udtømmende. Bestemmelsen giver mulighed for at udføre øvrige aktiviteter eller undersøgelser, som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2, men som er nødvendige for at planlægge og vurdere muligheden for kommerciel udnyttelse af ressourcen.

Eksempelvis kan dette omfatte overvågning af isens bevægelsesmønstre eller klimaeffekter for at vurdere stabiliteten og vedvarende adgang til ressourcen.

Bestemmelsen kan omfatte undersøgelser, der er nødvendige for at udarbejde materiale til brug for andre myndighedsgodkendelser. I visse tilfælde kan et projekt eksempelvis være omfattet af krav om udarbejdelse af en VVM-redegørelse.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at de tilladte forundersøgelseraktiviteter præciseres i den konkrete forundersøgelsestilladelse. Dette giver mulighed for at tilpasse tilladelsen til projektets karakter og behov.

Eksempelvis kan en forundersøgelsestilladelse specificere, at der må udtages op til en specifik mængde vand til testproduktion.

Til stk. 3.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for, hvilke aktiviteter der må foretages efter en forundersøgelsestilladelse.

Reglerne kan eksempelvis fastlægge grænser for, hvor store mængder is og vand der må indvindes til testformål, eller hvilke typer undersøgelser der er tilladt.

Til § 6

Til stk. 1.

Bestemmelsen i § 6 fastsætter rammerne for, hvad en udnyttelsestilladelse til kommerciel udnyttelse af is og vand kan omfatte. Bestemmelsen beskriver de aktiviteter, som kan tillades under en udnyttelsestilladelse efter § 4, stk. 1. Det er ikke nødvendigvis alle de oplyste aktiviteter, der vil være aktuelle eller tilladt i den konkrete udnyttelsestilladelse. Det vil bero på en konkret vurdering, hvilke aktiviteter der skal omfattes af en udnyttelsestilladelse afhængigt af de specifikke forhold og det ansøgte projekt.

Nr. 1

Der kan meddeles tilladelse til at opsamle, indvinde, udvinde og bearbejde is og vand. Dette omfatter aktiviteter fra opsamling af is og vand til den nødvendige behandling og forarbejdning for at gøre ressourcen egnet til kommerciel anvendelse. Eksempelvis kan dette inkludere opsamling og filtrering af vand for at sikre, at det opfylder standarder for drikkevand eller industrielle anvendelser.

Nr. 2

Der kan meddeles tilladelse til salg af den is og vand, som rettighedshaver har fået tilladelse til at udnytte. Dette omfatter både direkte salg til forbrugere samt salg til industri eller andre kommercielle aktører.

Der kan fastsættes særlige vilkår i en tilladelse om salg, navnlig til konsum. Se nærmere herom i bemærkningerne til § 28.

Nr. 3

Der kan meddeles tilladelse til distribution og transport af is og vand i Grønland. Dette omfatter transport fra udvindings- og bearbejdningssteder til forskellige forbrugsområder, og det kan omfatte både interne og eksterne transportmetoder, afhængig af projektets omfang og behov.

Naalakkersuisut kan fastsætte betingelser for transportens udførelse, herunder sikkerhed, logistik og miljøhensyn. Se nærmere herom i bemærkningerne til § 28.

Eksport af is og vand som udnyttes på baggrund af en udnyttelsestilladelse, kræver en særskilt eksporttilladelse. Der henvises herom til bemærkningerne i § 10.

Nr. 4

Denne bestemmelse giver mulighed for øvrig anvendelse af is og vand til kommercielle formål, som ikke er specificeret i de tidligere punkter. Det kan inkludere brug af ressourcen i industrielle processer, landbrugsaktiviteter eller andre innovative kommercielle anvendelser.

Til stk. 2.

Bestemmelsen præciserer, at de specifikke udnyttelsesaktiviteter, der er tilladt, fastsættes i den konkrete udnyttelsestilladelse. Tilladelsen kan dermed tilpasses til de specifikke forhold og krav, som gælder for det ansøgte projekt.

Til stk. 3.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for, hvilke aktiviteter, der må foretages efter en udnyttelsestilladelse. Dette kan også indebære generelle forbud mod specifikke aktiviteter. Naalakkersuisut bemyndiges således til at fastsætte de ydre grænser for, hvilke aktiviteter der kan gives udnyttelsestilladelse til.

Til § 7

Bestemmelsen præciserer, at tilladelser, der meddeles efter denne Inatsisartutlov, ikke fritager rettighedshaveren eller andre omfattet af loven fra at indhente nødvendige tilladelser eller godkendelser efter anden lovgivning. For det enkelte projekt kan det eksempelvis være nødvendigt at indhente arealtildeling og tilladelse til etablering af bygge- og anlægsarbejder.

Ved større bygge- og anlægsarbejder kan der desuden være krav om godkendelse fra Naalakkersuisut og forudgående vurdering af virkning på miljøet (VVM) i henhold til Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet.

Forslaget indeholder ikke et eksplicit krav om, at øvrige nødvendige tilladelser for projektets gennemførelse er ansøgt eller foreligger, inden der meddeles en udnyttelsestilladelse efter denne Inatsisartutlov. Der henvises dog til bemærkningerne om påbegyndelsesfristen i § 21. Hvis en myndighed derimod har oplyst, at der ikke vil blive tildelt en tilladelse, som er nødvendig for projektets gennemførelse, kan det medføre, at der ikke kan meddeles en udnyttelsestilladelse efter forslaget, idet projektet i givet fald næppe kan anses for teknisk gennemførligt, jf. kravet i forslagens § 15.

Til § 8

Til stk. 1.

Bestemmelsen giver mulighed for, at en udnyttelsestilladelse efter § 4 kan meddeles med eller uden eneret, afhængig af de specifikke forhold og behov for at realisere projektet.

Med eneret forstås eneret til at udnytte den is og vand til kommercielle formål, som findes i området omfattet af eneretten.

Eneretten indebærer, at der ikke kan meddeles tilladelse til forundersøgelser eller udnyttelse efter Inatsisartutloven til andre rettighedshavere til det område, som er omfattet af eneretten. Hvis der ikke meddeles eneret, kan der derimod meddeles forundersøgelser- og udnyttelsestilladelser til flere rettighedshavere til det samme område.

Hvis der meddeles udnyttelsestilladelser til flere rettighedshavere indenfor det samme område, må Naalakkersuisut dog være særligt opmærksomme på, at det ikke medfører indskrænkninger i en eksisterende rettighedshavers rettigheder.

Eneretten meddeles for hele udnyttelsestilladelsen efter § 4, dvs. både forundersøgelsestilladelsen og udnyttelsestilladelsen, når der er meddelt en samlet tilladelse. Bestemmelsen henviser til § 9, hvorefter en særskilt forundersøgelsestilladelse efter § 4, stk. 3, ikke kan meddeles med eneret.

Til stk. 2.

Bestemmelsen præciserer, at eneretten kan meddeles for hele eller dele af det område, der er givet tilladelse til at udnytte is eller vand fra.

Der kan kun gives eneret indenfor udnyttelsestilladelsens tilladelsesområde. Der henvises til bemærkningerne til § 19.

Da eneretten er knyttet til et afgrænset område, udelukker bestemmelsen ikke, at flere rettighedshavere kan få tilladelser med eneret til samme ressource. Eksempelvis en stor sø eller elv. Dette kan være relevant, hvis flere aktører ønsker at udnytte forskellige dele af en ressource, som dækker et stort geografisk område og har et stort udnyttelsespotentiale. Det er hensynet mod arealreservation, der varetages for at undgå situationen, hvor der alene kan meddeles udnyttelsestilladelse til en enkelt rettighedshaver, som ikke kan udnytte hele ressourcen.

Til stk. 3.

Stk. 3 fastsætter de overordnede betingelser for, hvornår der kan meddeles eneret til udnyttelse af is og vand. Bestemmelsen præciserer, at eneret kun kan meddeles, hvis det er nødvendigt af hensyn til bæredygtig udnyttelse af ressourcen, tekniske forhold, samfundsmæssige interesser, eller på anden måde er nødvendigt for at realisere et projekt, der ellers ikke med rimelighed ville kunne gennemføres. Eneret er således ikke et automatisk retskrav eller udgangspunktet, men der skal være konkrete forhold, der gør det nødvendigt at give eneret for at opnå en succesfuld udnyttelse af ressourcen.

Det er op til Naalakkersuisut at vurdere, om der skal meddeles tilladelse med eller uden eneret. Det vil bero på en konkret vurdering af den enkelte ansøgning og projektets karakter. I almindelighed bør der ikke meddeles eneret, hvis ansøger ikke har ansøgt om eneret. Naalakkersuisut er dog ikke bundet af ansøgningen i denne henseende.

Til stk. 4.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte særlige vilkår for eneretten. Vilkårene fastsættes i udnyttelsestilladelsen.

Vilkår kan eksempelvis omfatte betingelser for udnyttelsen, som kan sikre, at eneretten anvendes på en måde, der fremmer bæredygtighed, effektivitet og beskyttelse af samfundsmæssige interesser.

Der kan også fastsættes vilkår for opretholdelse af eneretten for at varetage hensynet om at undgå unødige arealreservation. Dette kan eksempelvis være vilkår om, at der skal udnyttes en nærmere angivet mindstemængde is eller vand, for at eneretten kan opretholdes. Der kan bl.a. være tale om unødige arealreservation, hvis en rettighedshaver ikke eller kun i begrænset omfang foretager udnyttelse af ressourcen, idet øvrige ansøgere pga. eneretten afskæres fra at foretage udnyttelse af ressourcen i det konkrete område.

Særlige vilkår kan også omfatte vilkår, som præciserer, at andre må anvende ressourcen til eget forbrug eller til andre formål. Dette er særligt relevant i tilfælde, hvor tilladelsesområdet ligger i et hytteområde eller på anden måde anvendes af andre personer, som fortsat skal have adgang til ressourcen.

Til stk. 5.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for, hvordan og hvornår eneret kan tildeles. Det kan for eksempel være regler, som præciserer kravene i § 8, stk. 3, om, hvornår der kan meddeles eneret eller procedurer og prioriteringskriterier for tildelingen.

Til § 9

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at en særskilt forundersøgelsestilladelse, der meddeles efter § 4, stk. 3, ikke kan gives med eneret. Hvis der alene gives tilladelse til at udføre forundersøgelser, vil rettigheden til at foretage forundersøgelser i området ikke være eksklusiv. Andre aktører vil kunne meddeles tilladelser efter Inatsisartutloven i samme område.

Eneretten kan kun meddeles som en del af en samlet tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse af ressourcen i området i henhold til § 8.

Til § 10

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan udstede en eksporttilladelse til eksport af is og vand, som anvendes i henhold til en tilladelse efter § 4. Der kan således meddeles eksporttilladelse til både forundersøgelsestilladelser og udnyttelsestilladelser.

Forslaget stiller som overordnet betingelse for meddelelse af eksporttilladelser, at eksporten skal skønnes forenelig med Grønlands økonomiske og samfundsmæssige interesser, herunder forsyningssikkerheden. Dette skøn foretages af Naalakkersuisut. Det er således ikke et retskrav for en rettighedshaver at få meddelt en eksporttilladelse. Samtidig vil det bero på en konkret vurdering, hvorvidt betingelserne er opfyldt.

Der kan fastsættes særlige vilkår for eksporten i en eksporttilladelse. Der kan eksempelvis være tale om vilkår om vederlag, tekniske og sikkerhedsmæssige forhold, kvalitetsforhold og certificering. Der henvises i denne henseende til bemærkningerne til §§ 24 og 28.

Eksporttilladelsen er knyttet til tilladelsen efter § 4. Vilklårene i tilladelsen efter § 4 skal således respekteres. Er der eksempelvis fastsat vilkår i tilladelsen efter § 4 om tilladte mængder, der må udnyttes, kan der ikke meddeles eksporttilladelse til en større mængde. Der kan dog fastsættes yderligere særlige vilkår for eksporten i en eksporttilladelse.

Eksporten skal være i overensstemmelse med de forudsætninger, som tilladelsen efter § 4 er givet på. Hvis eksporten afviger væsentligt fra projektbeskrivelsen, kan det i konkrete tilfælde betyde, at det kan være nødvendigt at ændre eller tilføje vilkår til den underliggende tilladelse efter § 4.

Naalakkersuisut skal give afslag på en ansøgning om eksporttilladelse, hvis eksporten ikke er forenelig med eller er til skade for Grønlands økonomiske og samfundsmæssige interesser. Det vil bero på en konkret vurdering, om betingelsen er opfyldt. Det kan blandt andet indgå i vurderingen, om eksporten bidrager til eller har indvirkning på beskæftigelsesmuligheder, social ligevægt og kulturelle værdier, samt om den understøtter udviklingen af den kommercielle sektor for udnyttelse af is og vand i Grønland. Endvidere kan der tages hensyn til, om eksporten kan have negative konsekvenser for eksisterende eller potentielle investeringer i sektoren, eksempelvis ved at skabe markedsforstyrrelser eller medføre urimelige konkurrencevilkår, ligesom der kan lægges vægt på, om eksporten kan have negative konsekvenser for andre eksisterende eller potentielle erhverv i Grønland.

I vurderingen af eksportens samfundsmæssige konsekvenser kan der også lægges vægt på, om eksporten involverer sanktionerede lande eller personer, og om dette kan have negative konsekvenser for Grønlands internationale relationer, føre til økonomiske eller politiske risici eller brud på internationale sanktioner.

Der kan inddrages andre relevante forhold i vurderingen afhængigt af de konkrete omstændigheder.

Der kan ikke meddeles eksporttilladelse, hvis det vil påvirke forsyningssikkerheden i området ved f.eks. at reducere eller true adgangen til nødvendige vandressourcer til drikkevandsforsyning, industriel anvendelse eller kritisk infrastruktur. Dette vil bero på en konkret vurdering af ressourcens potentiale og behovet for ressourcen i det omkringliggende område. Vurderingen af forsyningssikkerhed sker på tidspunktet for meddelelse af eksporttilladelsen.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at en eksporttilladelse både kan meddeles som et særskilt dokument eller som tillæg til en eksisterende tilladelse. Hensigten er, at rettighedshavere skal have et dokument, som kan fremvises i aftagerlandet og under transporten.

En eksporttilladelse kan meddeles samtidig med meddelelsen af en tilladelse efter § 4. For projekter, hvor eksport er en forudsætning, kan der således indgives ansøgning om eksporttilladelse samtidig med ansøgningen om en tilladelse efter § 4.

En rettighedshaver til en tilladelse efter § 4 kan tillige ansøge om en eksporttilladelse på et senere tidspunkt. I sådanne tilfælde skal der særligt tages højde for betingelserne for meddelelsen af en eksporttilladelse. Ændringer eller tilføjelser til vilkårene i den underliggende tilladelse kan være nødvendige.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastsætter, at eksporttilladelser skal fornyes årligt ved udgangen af kalenderåret. Der er således tale om en tidsbegrænset tilladelse, som ikke automatisk forlænges. Kravet om årlig fornyelse sikrer, at oplysningerne i tilladelserne løbende ajourføres, herunder i forhold til eksportens omfang, formål og miljømæssige forhold.

Kravet om årlig fornyelse finder dog tidligst anvendelse 6 måneder efter, at en rettighedshaver første gang meddeles eksporttilladelse til is og vand omfattet af en tilladelse efter § 4. Hvis den første eksporttilladelse eksempelvis meddeles i oktober, skal eksporttilladelsen således tidligst fornyes ved udgangen af det efterfølgende kalenderår. Efterfølgende fornyede eksporttilladelser følger derefter hovedreglen om årlig fornyelse ved udgangen af kalenderåret.

Fornyelse sker ved ansøgning og behandles efter samme fremgangsmåde og krav som en førstegangstilladelse, jf. § 34, stk. 3.

Til stk. 4.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for meddelelsen af eksporttilladelser. Dette kan omfatte regler om, hvordan eksporttilladelser skal udformes, herunder krav til sprog, indhold og strukturen af tilladelserne eller yderligere krav for meddelelsen af en eksporttilladelse.

Bestemmelsen giver også Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte regler for eksporten, herunder fastsættelse af restriktioner eller forbud mod eksport i særlige tilfælde. Dette kan være nødvendigt i situationer, hvor eksporten kan udgøre en risiko for Grønlands økonomiske eller samfundsmæssige interesser, eksempelvis i relation til politiske eller økonomiske sanktioner, miljøhensyn, eller forsyningssikkerhed. Forbud kan også være relevante, hvis eksporten kan skade Grønlands internationale relationer eller medføre uforudsete økonomiske, politiske eller miljømæssige risici.

Til § 11

Der kan kun meddeles tilladelser efter Inatsisartutloven til aktieselskaber og anpartsselskaber, som har hjemsted i Grønland.

Bestemmelsen og henvisningen til aktieselskaber og anpartsselskaber skal forstås i overensstemmelse med reglerne i Anordning for Grønland om ikrafttræden af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven).

Med ”hjemsted” refereres til definitionen i selskabsloven og i Landstingslov om indkomstskat. Dette indebærer, at selskabet skal være registreret som hjemmehørende i Grønland i Det Centrale Virksomhedsregister i overensstemmelse med de gældende regler for kapitalselskaber og skattepligt i Grønland.

Der kan ikke meddeles tilladelse til privatpersoner, personligt ejede virksomheder, filialer eller til selskaber med hjemsted i udlandet.

Rettighedshaver skal opfylde kravene til selskabsform og hjemsted i hele tilladelsesperioden. Der henvises i denne henseende til bemærkningerne til § 14.

Ansøgeren skal dokumentere, at kravet er opfyldt, når ansøgningen om tilladelse indgives. Der henvises til bemærkningerne til § 32 om krav til ansøgningens indhold.

Til § 12

Bestemmelsen stiller krav til rettighedshaver og dennes økonomiske forhold. Kravene skal være opfyldt under hele tilladelsesperioden. Der henvises i denne henseende til bemærkningerne til § 14.

Ansøgeren skal dokumentere, at kravet er opfyldt, når ansøgningen om tilladelse indgives. Der henvises til bemærkningerne til § 32 om krav til ansøgningens indhold.

Til stk. 1.

Det er et krav, at rettighedshaver til en tilladelse efter Inatsisartutloven er økonomisk solvent og har fuld rådighed over sine aktiver og finansielle midler. Hvis rettighedshaver er i betalingsstandsning, tages under konkursbehandling, tvangsopløsning eller i en anden situation, der kan sidestilles hermed, er betingelsen ikke opfyldt.

Da tilladelser efter Inatsisartutloven kun kan gives til et kapitalselskab, jf. § 11, og ikke til en privatperson, er det selskabet, der skal opfylde kravene til de økonomiske forhold. Selskabsdeltagernes, herunder de reelle ejeres personlige økonomiske forhold er således uden betydning ift. kravet i stk. 1. Der henvises dog til bemærkningerne til stk. 3 om krav til rettighedshavers ledelse og reelle ejere.

Til stk. 2.

I stk. 2 præciseres det, at rettighedshaveren ikke må have ubetalt forfalden gæld på 100.000 kr. eller mere til offentlige myndigheder i Grønland.

Denne bestemmelse skal sikre, at rettighedshavere, der modtager en tilladelse, er økonomisk ansvarlige og ikke har ubetalte forpligtelser over for det offentlige, som kunne indikere økonomiske problemer, der kan påvirke driften af den aktivitet, tilladelsen vedrører.

Kravet gælder for det selskab, som får meddelt tilladelsen. Ejernes eventuelle gæld til det offentlige vil i denne henseende være uden betydning.

Til stk. 3.

Bestemmelsen i stk. 3 stiller krav om, at både rettighedshaveren og dennes ledelse samt reelle ejere ikke må være dømt for økonomisk kriminalitet ved en endelig dom. Det betyder, at personer med sådanne domme ikke kan være ansvarlige for selskabets aktiviteter eller være involveret i drift af den virksomhed, der søger tilladelsen. Desuden må ingen af disse personer være under konkurskarantæne eller underlagt andre restriktioner, der kan påvirke selskabets drift.

Ved "ledelse" forstås i denne sammenhæng personer med overordnet ledelsesansvar og beslutningskompetence, herunder medlemmer af direktion, bestyrelse og den tekniske ledelse. Begrebet omfatter selskabets øverste ledelseslag, som har mulighed for at påvirke selskabets dispositioner og overholdelse af vilkår. Bestemmelsen omfatter dermed ikke mellemledere, teamledere eller andre, der alene har ansvar for daglig drift eller tilsvarende.

Eksempler på økonomisk kriminalitet kan være bedrageri, underslæb, mandatsvig, skyldnersvig, skattesvig, hvidvask eller andre former for økonomisk uredelighed.

Til § 13

Bestemmelsen stiller krav om, at rettighedshaveren skal råde over fornøden sagkundskab til at kunne udføre aktiviteterne, der er omfattet af tilladelsen. Dette betyder, at rettighedshaveren skal have den nødvendige faglige viden, erfaring og kompetence til at håndtere de aktiviteter, som tilladelsen giver ret til at udføre. Kravet om sagkundskab kan omfatte både teknisk viden, forretningsforståelse og kendskab til relevant lovgivning og regulering, således at aktiviteterne udføres forsvarligt og i overensstemmelse med gældende regler og standarder.

Eksempler på nødvendige kompetencer kan være viden om de specifikke ressourcer, der er genstand for tilladelsen, f.eks. viden om is og vandudnyttelse, erfaring med det pågældende marked, og kendskab til de miljømæssige og økonomiske krav, der måtte gælde for aktiviteterne.

Rettighedshaveren skal ikke nødvendigvis selv have al sagkundskab internt i virksomheden. Kravet kan være opfyldt, hvis der er sikret adgang til relevant ekspertise gennem rådgivere eller samarbejdspartnere.

Rettighedshaveren skal dokumentere, at kravet er opfyldt, når ansøgningen om tilladelse indgives. Der henvises til bemærkningerne til § 32 om krav til ansøgningens indhold.

Til § 14

Til stk. 1.

Bestemmelsen i § 14, stk. 1, fastslår, at rettighedshaver skal opfylde kravene til rettighedshavere i §§ 11-13 i hele tilladelsesperioden. Det betyder, at rettighedshaver skal overholde kravene til selskabsform og hjemsted, de økonomiske krav og kravet om fornøden sagkundskab på tidspunktet for tilladelsens meddelelse, men også gennem hele den periode, hvor tilladelsen er gældende.

Hvis rettighedshaveren ikke længere opfylder et eller flere af kravene til rettighedshavere, kan det føre til, at tilladelsen tilbagekaldes efter bestemmelserne i § 38, nr. 1. Det kan således eksempelvis være tilfældet, hvis selskabet, som er meddelt en tilladelse, ophører som følge af tvangsopløsning, konkurs eller tilsvarende. Det samme gælder, hvis rettighedshaver flytter sit hjemsted til udlandet. Der henvises til bemærkningerne til §§ 11-13 og § 38, nr. 1, for en nærmere gennemgang.

Inden der sker tilbagekaldelse, skal reglerne i § 39 iagttages, hvorved rettighedshaver gives en frist til at berigtige det forhold, som begrundet tilbagekaldelse. Derudover skal der i henhold til de almindelige forvaltningsretlige regler foretages en vurdering af, om tilbagekaldelse er en proportionel konsekvens i det konkrete tilfælde. Opstår der eksempelvis økonomiske udfordringer, som medfører, at en rettighedshaver har gæld til det offentlige over 100.000 kr., vil det i en proportionalitetsvurdering tale imod, at der sker tilbagekaldelse, hvis det vurderes, at problemerne er forbigående.

Til stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 2 giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler, der uddyber kravene til rettighedshaveren i §§ 11-13.

Dette kan eksempelvis omfatte specifikke krav til uddannelse, erfaring, certificeringer eller andre relevante kvalifikationer, som rettighedshaveren eller dennes ansatte skal opfylde.

Til § 15

Til stk. 1.

Bestemmelsen stiller som overordnet krav til projektet, at ansøger skal godtgøre, at projektet er teknisk og økonomisk gennemførligt, før Naalakkersuisut kan meddele en udnyttelsestilladelse.

Bestemmelsen omfatter udnyttelsestilladelser efter § 4. Kravet gælder ikke særskilte forundersøgelsestilladelser efter § 4, stk. 3, idet formålet med en forundersøgelsestilladelse i henhold til § 5, stk. 1, bl.a. er, at rettighedshaver kan vurdere de tekniske og økonomiske muligheder for udnyttelse af is og vand. Bestemmelsen skal i øvrigt ses i sammenhæng med § 16, stk. 1, hvorefter der kan meddeles en betinget udnyttelsestilladelse. Rettighedshaver, som har en betinget udnyttelsestilladelse, kan foretage forundersøgelser i henhold til § 16, stk. 2, selvom det ikke er godtgjort, at projektet er teknisk og økonomisk gennemførligt. Der henvises til bemærkningerne til § 16 for en nærmere gennemgang af reglerne om betingede udnyttelsestilladelser.

Det vil bero på en konkret vurdering af det samlede projekt, hvorvidt kravet om teknisk og økonomisk gennemførlighed er opfyldt.

I vurderingen af, hvorvidt projektet er teknisk gennemførligt, kan der bl.a. lægges vægt på det ansøgte område og de planlagte aktiviteter. Projektet vil eksempelvis som udgangspunkt ikke kunne anses for at være teknisk gennemførligt, hvis området ligger i en vandspærrezone, medmindre der fastsættes særlige reglerne herom i henhold til reglerne i miljøloven. Projektet vil heller ikke kunne anses for teknisk gennemførligt, hvis det vurderes, at praktiske forhold udgør en hindring for gennemførelsen af projektet. Dette kan eksempelvis omfatte projekter i områder hvor vandstand, smalle farvande eller skær hindrer skibes passage, eller i områder, der i øvrigt er meget vanskelige at tilgå. I vurderingen kan der lægges vægt på ansøgers løsningsforslag.

Kravet om, at et projekt skal være økonomisk gennemførligt, indebærer, at ansøgeren skal godtgøre, at projektet har et økonomisk realistisk fundament. Hermed forstås, at projektet kan finansieres både i opstartsfasen og under gennemførelsen. Desuden bør projektet kunne håndtere økonomiske risici og sikre en stabil drift, så det kan gennemføres på en forsvarlig måde.

Der stilles ikke krav om, at rettighedshaver på ansøgningstidspunktet skal have kapitalen til at dække projektet i hele tilladelsesperioden. Ansøgeren må dog godtgøre, hvordan projektet kan finansieres både i opstartsfasen og under gennemførelsen, eksempelvis på baggrund af en finansieringsplan, herunder med angivelse af eventuel fremmedfinansiering.

I vurderingen kan lægges vægt på, om de økonomiske forudsætninger er realistiske og gennemførlige, baseret på en samlet vurdering af projektet.

Det bemærkes, at der stilles krav om, at en ansøgning om en udnyttelsestilladelse efter § 4 skal indeholde en projektplan, hvori der skal indgå en finansieringsplan. Der henvises til

bemærkningerne til § 33, stk. 1, nr. 5, for en nærmere gennemgang af kravene til finansieringsplaner.

Til stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 2 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for, hvilken dokumentation en ansøger skal fremsende med henblik på at dokumentere projektets tekniske og økonomiske gennemførlighed. Derudover bemyndiges Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om krav til projektets tekniske og økonomiske gennemførlighed.

Til § 16

Til stk. 1

Bestemmelsen er en undtagelse til kravet til projektet i § 15. Bestemmelsen muliggør, at en rettighedshaver kan meddeles en betinget udnyttelsestilladelse, hvis kravet til projektets gennemførlighed ikke kan opfyldes på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen.

Rettighedshaver skal opfylde kravet og godtgøre, at projektet er teknisk og økonomisk gennemførligt inden for en nærmere fastsat frist. Dette giver rettighedshaver tid til at indsamle nødvendig information og dokumentation og skal samtidig sikre fremdrift.

Naalakkersuisut fastsætter fristen, som dog ikke kan være længere end tre år. Fristen fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af, hvornår det vil være muligt for rettighedshaver at opfylde kravet.

Selvom udnyttelsestilladelsen er betinget, anses udnyttelsestilladelsen i relation til Inatsisartutlovens øvrige regler for meddelt fra det tidspunkt den betingende udnyttelsestilladelse gives efter bestemmelsen.

Til stk. 2.

Bestemmelsen præciserer, at udnyttelsesaktiviteter ikke må påbegyndes, før betingelsen i stk. 1 om godtgørelse af projektets tekniske og økonomiske gennemførlighed er opfyldt. Naalakkersuisut skal godkende, at betingelsen i stk. 1 om godtgørelse af projektets tekniske og økonomiske gennemførlighed er opfyldt. Rettighedshaver kan derimod udføre forundersøgelser i perioden, indtil Naalakkersuisut har godkendt, at betingelsen er opfyldt. Rettighedshaver gives således mulighed at indsamle informationer og dokumentation til opfyldelse af kravet.

Til stk. 3.

Hvis betingelsen i stk. 1 ikke er opfyldt inden den fastsatte frist, bortfalder den betingede tilladelse uden videre.

Bestemmelsen præciserer, at en betinget udnyttelsestilladelse har karakter af en tidsbegrænset tilladelse, som udløber, hvis den ikke bruges. Dette for at varetage hensynet mod unødige arealreservation.

Til stk. 4.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at dispensere fra fristen i stk. 1 i særlige tilfælde. Dette kan være relevant i tilfælde, hvor der opstår forhold, som rettighedshaver ikke har kontrol over, og som forhindrer, at kravet om godtgørelse af projektets tekniske og økonomiske gennemførlighed kan opfyldes inden for den fastsatte frist. Dispensationen kan derfor give rettighedshaver en fleksibilitet til at få mere tid til at opfylde betingelserne, uden at de mister deres rettigheder. En sådan dispensation skal dog vurderes konkret i forhold til omstændighederne i det enkelte tilfælde.

I forbindelse med en dispensation skal der dog tages højde for reglerne om påbegyndelsesfristen i § 21. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til stk. 5.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for betingede tilladelser.

Til § 17

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at en samlet tilladelse til forundersøgelse og kommerciel udnyttelse efter § 4 kan meddeles for en periode på op til 20 år.

Naalakkersuisut fastsætter tilladelsesperioden, som angives i tilladelsen. Tilladelsesperioden fastsættes på baggrund af en konkret vurdering under hensyntagen til projektets omfang, de planlagte investeringer, den forventede tidshorisont for udvikling og udnyttelse af ressourcen, samfundsmæssige og miljømæssige hensyn og øvrige relevante forhold.

Tilladelsesperioden er betinget af, at rettighedshaver opfylder kravene om påbegyndelsesfristen og aktivitetspligten i §§ 21 og 22. Manglende opfyldelse af disse krav kan medføre, at tilladelsen bortfalder, uanset den oprindeligt fastsatte tilladelsesperiode. Der henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser for en nærmere gennemgang af disse krav.

Til stk. 2.

Bestemmelsen giver mulighed for, at Naalakkersuisut kan forlænge tilladelsesperioden, som er fastsat i medfør af stk. 1, i forbindelse med dens udløb. Naalakkersuisut kan forlænge tilladelsesperioden med op til 10 år ad gangen efter ansøgning fra rettighedshaver.

En forlængelse af tilladelsesperioden kan være forbundet med yderligere eller ændrede vilkår. Se herom bemærkningerne til stk. 4.

Det er ikke et retskrav at få forlænget tilladelsesperioden. Afgørelsen om, hvorvidt der skal meddeles forlængelse af tilladelsesperioden, afhænger af en konkret vurdering, som Naalakkersuisut træffer på baggrund af forholdene i nr. 1-5.

Nr. 1

I vurderingen af forlængelse kan Naalakkersuisut tage hensyn til samfundsmæssige og lokale interesser, herunder infrastruktur eller offentlig forsyning.

Nr. 2

Ressourcens tilstand og dens bæredygtighed kan vurderes i forhold til fortsat udnyttelse. Dette kan indebære en vurdering af, om ressourcen stadig kan udnyttes på en miljømæssigt ansvarlig og økonomisk forsvarlig måde.

Nr. 3

I vurderingen kan Naalakkersuisut inddrage rettighedshavers løbende dokumentation af aktiviteter og indberetning af udnyttede mængder af is og vand efter bestemmelserne i § 42 i vurderingen. Naalakkersuisut kan herunder bl.a. lægge vægt på de rapporterede resultater, samt om rapporteringen er sket rettidigt.

Naalakkersuisut kan desuden inddrage de fremtidige perspektiver for projektets drift og udvikling. Dette kan omfatte en vurdering af, om projektet fortsat er teknisk og økonomisk gennemførligt, og om der er udsigt til fortsat udvikling af udnyttelsen af ressourcen, herunder på baggrund af rettighedshavers løbende rapporter.

Nr. 4

I vurderingen kan der lægges vægt på, hvorvidt rettighedshaver har overholdt tilladelsesvilkår i tilladelsesperioden.

Nr. 5

Øvrige relevante forhold, som f.eks. ændringer i lovgivning, markedssituation eller teknologiske fremskridt, kan også indgå i vurderingen af ansøgningen om forlængelse.

Til stk. 3.

Rettighedshaver skal ansøge om forlængelse senest 6 måneder før udløbet af tilladelsesperioden i stk. 1 eller en forlænget frist efter stk. 2.

Ansøgningen skal indgives indenfor fristen. Det afgørende er, at ansøgningen indsendes inden fristen udløber.

Til stk. 4.

En forlængelse af tilladelsesperioden fastsættes på nærmere bestemte vilkår i et tillæg til udnyttelsestilladelsen. Dette kan omfatte specifikke krav til yderligere rapportering, revision af miljø- og samfundspåvirkninger eller andre forhold, som er relevante for den fortsatte udnyttelse af ressourcen.

Til § 18

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at en særskilt forundersøgelsestilladelse efter § 4, stk. 3, kan meddeles for en periode på op til 3 år.

Naalakkersuisut fastsætter tilladelsesperioden, som angives i forundersøgelsestilladelsen. Tilladelsesperioden fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af de ansøgte aktiviteter og den forventede tidshorisont for forundersøgelsestiltalernes gennemførelse.

Tilladelsesperioden er betinget af, at rettighedshaver opfylder fristen for påbegyndelse af aktiviteter og aktivitetspligten efter §§ 21, stk. 2, og 22. Manglende opfyldelse af disse krav kan medføre, at forundersøgelsestilladelsen bortfalder, uanset den oprindeligt fastsatte tilladelsesperiode. Der henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser for en nærmere gennemgang af disse krav.

Til stk. 2.

Bestemmelsen giver mulighed for, at tilladelsesperioden kan forlænges efter ansøgning fra rettighedshaver med 1 år ad gangen. Den samlede tilladelsesperiode til forundersøgelse kan dog ikke være længere end 5 år.

Afgørelsen om forlængelse afhænger af en konkret vurdering. Der kan bl.a. lægges vægt på forundersøgelsestiltalernes fremdrift og forventede yderligere aktivitet.

Til stk. 3.

Rettighedshaver skal ansøge om forlængelse senest 3 måneder før udløbet af tilladelsesperioden.

Ansøgningen skal indgives indenfor fristen. Det afgørende er, at ansøgningen indsendes inden fristen udløber.

Til stk. 4.

En forlængelse af tilladelsesperioden fastsættes på nærmere bestemte vilkår i et tillæg til forundersøgelsestilladelsen. Dette kan omfatte revidering af de oprindelige vilkår for forundersøgelsen.

Til § 19

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at rettighedshaveren kun må udføre aktiviteter inden for det geografiske område, der er specifikt angivet i tilladelsen efter § 4.

Naalakkersuisut kan meddele tilladelse til flere rettighedshavere inden for samme geografiske område, medmindre der er meddelt udnyttelsestilladelse med eneret. Der henvises til bemærkningerne til § 8.

Inden der meddeles tilladelse til flere rettighedshavere, skal det i sagens natur vurderes, om det vil indskrænke en eksisterende rettighedshavers mulighed for at udnytte sin tilladelse. Der skal i den forbindelse foretages en konkret vurdering af ressourcegrundlaget og sikres, at den samlede udnyttelse forbliver bæredygtig. Det er således en forudsætning, at der ikke meddeles flere tilladelser, end der er tilstrækkelige ressourcer til.

Ønsker rettighedshaver at etablere et anlæg, kræver dette særskilte tilladelser, herunder arealtildelinger efter anden lovgivning. Ved sådanne tildelinger tages også hensyn til eventuelle fysiske konflikter mellem flere projekter.

Til stk. 2.

Bestemmelsen præciserer, at tilladelsesområdet kan være afgrænset ved koordinater, grænser eller andre relevante geografiske bestemmelser, som angives i tilladelsen. Det afgørende er, at der er en konkret og præcis afgrænsning af området, hvor aktiviteterne kan finde sted, så rettighedshaveren har klart definerede rammer for sine aktiviteter.

Til § 20

Til stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at Naalakkersuisut kan udvide eller ændre tilladelsesområdet. Rettighedshaver skal selv ansøge herom.

En ændring kan indebære, at det oprindelige tilladelsesområde flyttes, således rettighedshaver opgiver et område, men får adgang til at udføre aktiviteter i et nyt område i samme størrelsesorden. Der kan være overlap i forhold til det oprindelige tilladelsesområde.

En ændring kan også være en indskrænkning af tilladelsesområdet. Dette kan være relevant i tilfælde, hvor rettighedshaver ikke anvender hele området, og dermed kun har behov for et mindre område.

Hvis tilladelsesområdet udvides, bevarer rettighedshaver rådigheden over det oprindelige tilladelsesområde, men får adgang til at udføre aktiviteter i et tilstødende og samlet set større område.

Rettighedshaver skal dog i alle tilfælde være opmærksom på, at en ændring eller udvidelse af tilladelsesområdet kan kræve yderligere tilladelse fra bl.a. arealmyndigheden eller tilladelser i forhold til miljøforhold. Dette vil være særligt relevant, hvis anlæg etableres, fjernes eller flyttes.

En afgørelse om udvidelse eller anden ændring af tilladelsesområdet træffes på baggrund af forholdene i nr. 1-4. Listen er ikke udtømmende, og Naalakkersuisut skal således inddrage øvrige saglige hensyn og sikre tilstrækkelig oplysning af sagen i henhold til officialprincippet.

For så vidt angår ansøgninger om udvidelse af tilladelsesområdet i en særskilt forundersøgelsestilladelse efter § 4, stk. 3, kan der foretages en lempeligere vurdering af kravene i nr. 1-4, idet der i alle tilfælde skal foretages en konkret vurdering.

Nr. 1

Naalakkersuisut kan endvidere lægge vægt på den forventede forbedring i udnyttelse af ressourcerne ved en ændring eller udvidelse.

Det vil være op til rettighedshaver at redegøre herfor i første omgang, men hørings svar, jf. § 36, og øvrige udefrakommende oplysninger vil kunne inddrages i vurderingen.

De økonomiske gevinster kan inddrages i vurderingen. Dette kan bl.a. omfatte rettighedshavers forventede stigning i omsætning og dækningsbidrag, samt de samfundsmæssige økonomiske gevinster, såvel direkte som afledte. Dette kan omfatte yderligere vederlag efter reglerne i Inatsisartutloven, skattebetalinger, behov for yderligere lokal arbejdskraft, mv.

Som en del af vurderingen kan der lægges vægt på, om rettighedshaver har behov for og kapacitet til at anvende det udvidede eller ændrede område.

I vurdering kan der både lægges vægt på de kortsigtede og de langsigtede konsekvenser.

Nr. 2

Naalakkersuisut kan lægge vægt på de skønnede fremtidige perspektiver for projektets drift og udvikling.

I vurderingen kan rettighedshavers løbende rapporteringer efter § 42 vedrørende det oprindelige tilladelsesområde inddrages. Dette kan bl.a. omfatte rettighedshavers indberetning om, hvor stor en mængde is og vand, der er udnyttet i henhold til § 42, stk. 2.

Disse oplysninger kan danne grundlag for vurderingen af, hvorvidt rettighedshaver har behov for ændringen eller udvidelsen. Hvis rettighedshaveren de seneste år har vist gode resultater, kan det være en indikation af, at rettighedshaver kan udnytte yderligere af ressourcen. Et negativt resultat i de forgangene år kan tale imod, at tilladelsesområdet udvides. Modsat kan et ændret eller udvidet tilladelsesområde give andre muligheder, hvilket efter en konkret vurdering kan tale for, at tilladelsesområdet flyttes eller ændres.

Der henvises til bemærkningerne og § 42 for en nærmere gennemgang af kravene til den løbende indrapportering.

Nr. 3

I vurderingen kan Naalakkersuisut lægge vægt på de forventede konsekvenser for landskabet eller fjord- og havområdet og naturen. Der kan således stilles krav om, at rettighedshaver udarbejder og indgiver en ny naturkonsekvensvurdering efter reglerne i § 29.

Naturkonsekvensvurderingen skal omhandle det areal, der ansøges om.

Hvis der ansøges om en indskrænkning af tilladelsesområdet, kan det alligevel være relevant at vurdere konsekvenserne, navnlig hvis anlæg flyttes.

Nr. 4

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan lægge vægt på øvrige relevante forhold.

Bestemmelsen præciserer herved, at opstillingen i nr. 1-3 ikke er udtømmende.

Øvrige relevante forhold kan eksempelvis være teknologiske ændringer, forhold vedrørende lokal infrastruktur, samfundsmæssige forhold, samt koordination med andre tilladelser eller aktiviteter.

Til stk. 2.

Bestemmelsen præciserer, at reglerne om høring i § 36 tillige finder anvendelse i forhold til en afgørelse om ændring eller udvidelse af et tilladelsesområde.

Kommunalbestyrelsen skal således høres, inden der træffes afgørelse om en udvidelse eller ændring af tilladelsesområdet. Dette er af hensyn til kommunens planlægningskompetence og mulighed for at varetage lokale hensyn, herunder arealanvendelse, miljømæssige forhold og sammenhæng med den øvrige kommunale planlægning.

Hvis ændringen eller udvidelsen af tilladelsesområdet vurderes at kunne have væsentlig betydning for samfundsmæssige, miljømæssige eller erhvervsmæssige forhold, skal der tillige foretages en offentlig høring, jf. § 36, stk. 2.

Der henvises til bemærkningerne til § 36 for en nærmere gennemgang af reglerne om høring.

Til stk. 3.

Stk. 3 fastslår, at en ændring eller udvidelse af tilladelsesområdet skal fastsættes ved et tillæg til tilladelsen efter § 4.

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere vilkår for ændringen eller udvidelsen, herunder krav om dokumentation og brug af området. Der kan således eksempelvis stilles betingelser til omfanget af ændringen, begrænsninger eller vilkår for udnyttelsesaktiviteter, mv.

Bestemmelsen skal i øvrigt ses i sammenhæng med § 28 om fastsættelse af øvrige vilkår. Der henvises til bemærkningerne herom.

Til stk. 4.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for behandlingen af ansøgninger om udvidelse eller ændring af et tilladelsesområde. Det kan eksempelvis angå krav til ansøgningens indhold, dokumentation og kortmateriale.

Derudover bemyndiges Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om vilkår og betingelser for tilladelser til udvidelse eller ændring af et tilladelsesområde, herunder tekniske krav, rapporteringsforpligtelser, sikkerhedsforanstaltninger, samt eventuelle generelle begrænsninger med henblik på at beskytte miljø, landskab eller lokal anvendelse.

Til § 21

Bestemmelserne i § 21 regulerer påbegyndelsesfristen og fastsætter den seneste dato, hvor tilladte aktiviteter i henhold til en tilladelse meddelt efter Inatsisartutloven skal være påbegyndt.

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter en påbegyndelsesfrist. Hermed forstås, at rettighedshaver skal påbegynde udnyttelsesaktiviteterne inden for 5 år fra meddelelsen af udnyttelsestilladelsen efter § 4.

Bestemmelsen giver rettighedshaver et tidsmæssigt råderum til at igangsætte udnyttelsesaktiviteterne. Perioden kan desuden anvendes til at indhente eventuelle øvrige nødvendige tilladelser, såsom arealtildeling, VVM-redegørelse og andre myndighedsgodkendelser. Samtidig sikrer påbegyndelsesfristen, at rettighedshaver aktivt arbejder hen imod en realisering af projektet og ikke blot opretholder tilladelsen uden fremdrift eller reserverer arealet.

Der stilles krav om, at rettighedshaver skal påbegynde udnyttelsesaktiviteter, der sigter mod at realisere projektet gennem udvinding og udnyttelse af ressourcen. De aktiviteter, som skal være påbegyndt inden for fristen, er de aktiviteter, der er meddelt tilladelse til at udføre i

udnyttelsestilladelsen efter § 4. Det er ikke et krav, at der er realiseret en egentlig omsætning. Det påhviler rettighedshaver at godtgøre, at kravet er opfyldt. Det vil dog i alle tilfælde bero på en konkret vurdering.

Påbegyndelsesfristen i stk. 1 omhandler alene udnyttelsesaktiviteter. I en samlet tilladelse med forundersøgelsestilladelse og udnyttelsestilladelse efter § 4, stilles således ikke krav om påbegyndelse af forundersøgelseraktiviteter, da behovet for disse kan variere. Se dog modsat om særskilte forundersøgelser i stk. 2.

Forundersøgelser kan gennemføres i perioden for påbegyndelsesfristen, men vil som udgangspunktet ikke være tilstrækkelige til at opfylde kravet. Forundersøgelseraktiviteter vil dog efter omstændighederne kunne begrunde, at der meddeles forlængelse af påbegyndelsesfristen. Der henvises til bemærkningerne herom i stk. 3.

Til stk. 2.

For særskilte forundersøgelsestilladelser efter § 4, stk. 3, fastsættes en kortere frist på 1 år for påbegyndelse af aktiviteter.

Rettighedshaver skal senest 1 år efter meddelelse af tilladelsen påbegynde forundersøgelseraktiviteter, som tilladelsen omfatter.

Bestemmelsen gælder alene for særskilte forundersøgelsestilladelser og finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor der er meddelt en samlet tilladelse med forundersøgelsestilladelse og udnyttelsestilladelse efter § 4.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan forlænge påbegyndelsesfristen i stk. 1 og fristen for påbegyndelse af forundersøgelser i stk. 2. Forlængelse kan foretages med op til 1 år ad gangen.

Naalakkersuisut kan meddele fristforlængelse, efter ansøgning fra rettighedshaver. Det er en forudsætning for, at der kan gives fristforlængelse, at rettighedshaver dokumenterer, at betingelserne i nr. 1 eller nr. 2 er opfyldt. Det beror dog på en konkret vurdering, hvorvidt der kan meddeles fristforlængelse. I vurderingen kan Naalakkersuisut inddrage øvrige saglige hensyn, herunder eksempelvis om projektet fortsat er teknisk og økonomisk gennemførligt i henhold til § 15.

Nr. 1

Naalakkersuisut kan meddele fristforlængelse, hvis rettighedshaver dokumenterer, at rettighedshaver aktivt har arbejdet på en realisering af projektet i løbet af perioden. I

vurderingen kan der lægges vægt på, om der er en vis fremdrift i projektet, og om projektet fremstår realiserbart og realistisk indenfor en rimelig tidshorisont.

For så vidt angår påbegyndelsesfristen i stk. 1 kan der lægges vægt på, om der er foretaget forundersøgelsesaktiviteter. Sådanne aktiviteter er i sig selv ikke tilstrækkelige til at opfylde påbegyndelsesfristen i stk. 1. Forundersøgelsesaktiviteter vil derimod efter omstændighederne kunne begrunde en fristforlængelse, hvis de udførte aktiviteter har en sådan karakter og omfang, at de må anses for at være tæt knyttede til udnyttelsesaktiviteterne og realiseringen af projektet. Der må dog være tale om større forundersøgelsesaktiviteter, såsom konceptafprøvning. Mindre aktiviteter såsom vandprøver i begrænset omfang, vil næppe være tilstrækkelige. Det vil dog bero på en konkret vurdering.

Derudover kan der lægges vægt på, om rettighedshaver i perioden har arbejdet aktivt på at indhente øvrige nødvendige tilladelser eller myndighedsgodkendelser.

Hvis en myndighed har givet afslag på en tilladelse, som er en afgørende forudsætning for, at projektet kan gennemføres, vil der som udgangspunkt ikke være grundlag for at meddele forlængelse, da projektet i så fald ikke er gennemførligt i henhold til § 15. Der må dog tages højde for, om eventuelle klagemuligheder er udtømt.

Bestemmelsen indebærer, at en tilladelse ikke nødvendigvis bortfalder, hvis en rettighedshaver er få skridt fra at påbegynde egentlig udnyttelse, og projektet er så fremskredent, at udnyttelsesaktiviteter vil kunne påbegyndes kort efter fristen i stk. 1 eller forundersøgelsesaktiviteter for så vidt angår stk. 2.

Nr. 2

Naalakkersuisut vil kunne meddele fristforlængelse, hvis der foreligger undskyldende omstændigheder, som har hindret fremdriften, og som rettighedshaver ikke har haft kontrol over.

Det kan for eksempel være tilfældet, hvor nødvendige myndighedsgodkendelser er blevet forsinket af sagsbehandlingen. Dette forudsætter dog, at rettighedshaver aktivt har arbejdet på at indhente de øvrige nødvendige tilladelser eller godkendelser inden for rimelig tid i perioden. Undskyldende omstændigheder kan også omfatte eksterne forhold som force majeure, herunder naturkatastrofer, eller markedsmæssige forhold, som har påvirket projektets fremdrift.

Fristforlængelse kan kun meddeles efter nr. 2, hvis forsinkelsen skyldes forhold uden for rettighedshavers kontrol, og hvis disse forhold har været afgørende for, at fremdriften ikke har kunnet opretholdes.

Det kan eksempelvis være force majeure-lignende forhold som naturkatastrofer, ulykker eller uforudsete hændelser, der har haft afgørende betydning for projektets fremdrift.

Det kan også være myndighedsbehandling, som er forsinket, selvom rettighedshaver har indsendt en fyldestgørende ansøgning i god tid før en kendt sagsbehandlingsfrist.

Vejrforhold vil som udgangspunkt ikke udgøre en undskyldende omstændighed. Der må dog foretages en konkret vurdering, hvor der bl.a. lægges vægt på, om vejrforholdene har haft et sådant omfang og varighed, at det har været umuligt at gennemføre aktiviteterne i den periode, rettighedshaver har haft til rådighed.

Omvendt vil forhold, som rettighedshaver burde have forudset, normalt ikke kunne anses som undskyldende. Det gælder f.eks. manglende planlægning i forhold til kendte adgangsbegrænsninger, som f.eks. fredningstidspunkter, almindelige vinterforhold eller sen ansøgning om nødvendige myndighedsgodkendelser.

Til stk. 4.

Bestemmelsen fastsætter, at rettighedshaver skal indgive en ansøgning om forlængelse af påbegyndelsesfristen senest 3 måneder før fristens udløb. Det afgørende er, at ansøgningen indsendes inden påbegyndelsesfristen udløber.

Til stk. 5.

Bestemmelsen fastslår, at tilladelser bortfalder uden videre, hvis de påkrævede aktiviteter ikke påbegyndes inden for den fastsatte frist i stk. 1-2 eller en eventuel forlænget frist efter stk. 3. Tilladelser kan dermed ikke opretholdes uden reel aktivitet.

Bortfald sker uden videre, hvilket betyder, at der ikke kræves en særskilt afgørelse fra myndighederne, men at rettighedshaver selv bærer ansvaret for at overholde fristen.

Bestemmelsen indebærer, at hvis rettighedshaver ikke har påbegyndt de relevante aktiviteter inden for påbegyndelsesfristen, så tilladelsen bortfalder, kan der ikke efterfølgende ansøges om forlængelse efter stk. 3. I så fald må en ny ansøgning om tilladelse efter Inatsisartutloven indgives og vurderes efter gældende regler. Se dog om muligheden for genoptagelse straks nedenfor i bemærkninger til stk. 5.

Til stk. 6.

Bestemmelsen giver mulighed for at genoptage en tilladelse, der er bortfaldet efter stk. 4, hvis rettighedshaver ikke har nået at søge om forlængelse inden for fristen i stk. 3. Det er en forudsætning for genoptagelse, at der foreligger undskyldende omstændigheder. Genoptagelse er således en undtagelse fra hovedreglen om, at en tilladelse bortfalder uden videre ved fristoverskridelse, som kan anvendes undtagelsesvist.

Hvis der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde genoptagelse, skal rettighedshaver desuden opfylde betingelserne i stk. 3. Det indebærer, at Naalakkersuisut kun kan imødekomme en anmodning om genoptagelse, hvis projektet fortsat er teknisk og økonomisk gennemførligt, jf. § 15, og hvis rettighedshaver aktivt har arbejdet på en realisering af projektet, eller der foreligger undskyldende omstændigheder, som har hindret fremdriften, og som rettighedshaver ikke har haft kontrol over.

Anmodning om genoptagelse skal indgives senest 3 måneder efter, tilladelsen er bortfaldet. Overholdes fristen ikke, kan der ikke ske genoptagelse. I så fald må selskabet indgive en ny ansøgning om tilladelse efter Inatsisartutloven.

Til § 22

Bestemmelsen i § 22 fastsætter en aktivitetspligt, hvorefter rettighedshaveren skal udføre de tilladte aktiviteter i henhold til en tilladelse meddelt efter Inatsisartutloven i hele tilladelsesperioden.

Hvis rettighedshaveren ikke overholder aktivitetspligten, kan Naalakkersuisut tilbagekalde tilladelsen efter bestemmelsen i § 38, nr. 2. Der henvises til bemærkningerne til § 38 for en nærmere gennemgang af reglerne om tilbagekaldelse af tilladelser.

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at rettighedshaver skal udføre de tilladte aktiviteter i henhold til en tilladelse meddelt efter Inatsisartutloven i hele tilladelsesperioden.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med påbegyndelsesfristen i § 21. Aktivitetspligten indtræder efter udløbet af påbegyndelsesfristen i § 21, stk. 1-2, eller en forlænget frist efter § 21, stk. 3. Rettighedshaver er ikke forpligtet til at overholde aktivitetspligten i den første periode fra meddelelsen af tilladelsen og indtil udløbet af påbegyndelsesfristen.

Bestemmelsen henviser til § 26, stk. 2, hvorefter aktiviteter ikke må påbegyndes, før krav til forsikringsdækning eller sikkerhedsstillelse er opfyldt. Henvisningen indebærer ikke, at rettighedshaver er undtaget fra aktivitetspligten. Hvis forsikrings- eller sikkerhedskrav ikke er opfyldt, må aktiviteter ikke gennemføres, og rettighedshaver vil dermed ikke kunne opfylde aktivitetspligten. Det påhviler rettighedshaver rettidigt at opfylde kravene, så aktivitetspligten kan efterleves.

Bestemmelsen sonderer ikke mellem typerne af tilladelser og gælder dermed for samtlige tilladelser efter Inatsisartutloven.

Det afhænger af den enkelte tilladelse, hvilke aktiviteter rettighedshaver skal udføre, for at overholde aktivitetspligten. De tilladte aktiviteter fastsættes i tilladelsen i henhold til

bestemmelserne i § 5, § 6, og § 10. Aktiviteternes omfang og karakter vil i almindelighed være baseret på de oplysninger, som rettighedshaveren selv har indsendt som led i ansøgningsprocessen, samt de oplysninger, der måtte være modtaget i forbindelse med høringsprocessen. Aktivitetspligten er dermed en naturlig forlængelse af de aktiviteter, som rettighedshaveren selv har ansøgt om og fået tilladelse til at udføre.

Det kan præciseres i en tilladelse, at aktiviteterne udføres i nærmere angivne perioder, f.eks. af hensyn til is- og vinterforhold eller øvrige forhold, som begrænser mulighederne for udførelse af aktiviteterne eller adgangen til tilladelsesområdet. Der vil således kun være pligt til at udføre aktiviteterne i disse perioder.

Aktivitetspligten knytter sig til de aktiviteter, der er nødvendige for at opfylde formålet med tilladelsen, som f.eks. indvinding under en udnyttelsestilladelse eller vandprøver i forbindelse med en forundersøgelsestilladelse. Økonomisk fortjeneste eller omsætning er derimod ikke afgørende for, om kravet er opfyldt.

Aktivitetspligten varetager hensynet til, at de tilladte aktiviteter rent faktisk udføres i overensstemmelse med tilladelsen og hensynet til at undgå arealreservation. Samtidig tages der højde for, at rettighedshaveren kan have behov for en opstartsperiode, hvorfor aktivitetspligten ikke indtræder, før påbegyndelsesfristen er udløbet.

Til stk. 2.

Bestemmelsen giver adgang til, at Naalakkersuisut kan dispensere fra aktivitetspligten i stk. 1, således at rettighedshaveren midlertidigt kan indstille aktiviteterne.

Dispensationen kan gives for en periode på op til 2 år ad gangen.

Rettighedshaver skal indgive ansøgning om midlertidig indstilling af aktiviteter inden aktiviteterne standses.

Det er en betingelse for dispensationen, at rettighedshaver opfylder kravene i nr. 1 og 2.

Nr. 1

Rettighedshaveren skal dokumentere, at der foreligger særlige forhold, som nødvendiggør en midlertidig standsning af aktiviteterne. De særlige forhold kan eksempelvis være uforudsete hændelser, naturkatastrofer, eller andre faktorer uden for rettighedshaverens kontrol, som gør det umuligt at fortsætte aktiviteterne i den pågældende periode.

Nr. 2

Derudover skal rettighedshaveren fremlægge en plan, som beskriver, hvordan aktiviteterne vil blive genoptaget. Denne plan skal være realistisk og vise en klar tidsramme for genoptagelsen

af aktiviteterne, i det omfang dette kan vurderes ud fra de omstændigheder, som nødvendiggør den midlertidige indstilling af aktiviteterne.

Dispensation forudsætter, at der er tale om en midlertidig indstilling. Hvis der ikke er udsigt til, at aktiviteterne kan genoptages, kan der ikke meddeles dispensation.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastsætter, at ansøger skal indgive ansøgning om dispensation til midlertidig indstilling af aktiviteter, før aktiviteterne faktisk indstilles. Hvis aktiviteterne indstilles uden forudgående dispensation fra aktivitetspligten, vil rettighedshaveren som udgangspunkt være i strid med aktivitetspligten i § 22, stk. 1. Der er dermed ikke i § 22, stk. 2, hjemmel til at meddele dispensation med tilbagevirkende kraft for en allerede påbegyndt periode med inaktivitet.

Hvis rettighedshaveren ikke overholder aktivitetspligten, kan Naalakkersuisut tilbagekalde tilladelsen efter bestemmelserne i § 38, nr. 2 og § 39. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang af reglerne om tilbagekaldelse af tilladelser.

Til § 23

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte vilkår i en tilladelse, som præciserer, at andre end rettighedshaver må udføre aktiviteter i tilladelsesområdet. Dette kan eksempelvis være relevant i hytteområder, hvor hytteejere fører vand fra en elv til hytten, eller i forbindelse med fiskeri eller turistaktiviteter, hvor aktiviteterne ikke i sig selv hindrer rettighedshaverens anvendelse af ressourcen.

Til § 24

Til stk. 1.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte vilkår i en tilladelse om, at rettighedshaver skal betale vederlag til Grønlands Selvstyre for eksport af ressourcen.

Vederlaget fastsættes efter bestemmelserne i stk. 2-3.

Bestemmelsen omfatter is og vand, som er omfattet af en forundersøgelsestilladelse eller udnyttelsestilladelse, og som eksporteres i henhold til en eksporttilladelse efter Inatsisartutloven.

Det er eksporten, der er afgørende for, om betalingspligten indtræder, og ikke den efterfølgende anvendelse. Betalingspligten indtræder således uanset, om ressourcen anvendes til analyseformål, testproduktion eller direkte kommercielle formål.

Betalingsforpligtelsen fastsættes i tilladelsen. Vederlaget forfalder til betaling mindst 1 gang om året. Rettighedshaver skal i øvrigt foretage betalingen i henhold til de vilkår, som er fastsat i tilladelsen. I praksis vil betaling typisk ske i forlængelse af indberetningen af eksporten efter § 42, stk. 3. Der henvises til bemærkningerne til § 42, stk. 3 for en nærmere gennemgang af reglerne om indrapporteringspligten.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at vederlaget kan udgøres af et løbende gebyr i form af et produktionsvederlag og et årligt grundgebyr, samt det nærmere beregningsgrundlag.

Bestemmelsen præciserer, at der ikke er tale om påligning af en skat.

Produktionsvederlaget beregnes på baggrund af den mængde is og vand, der er udvundet. Vederlaget kan dermed variere.

Produktionsvederlaget sikrer, at det Grønlandske Selvstyre får betaling for det is og vand, som bringes ud af landet med henblik på kommerciel udnyttelse.

Det er den faktiske fysiske mængde, der eksporteres fra Grønland, som danner grundlag for beregningen. Mængden opgøres i kilogram for is og i liter for vand.

Rettighedshaver er i henhold til § 42, stk. 3, forpligtet til at indberette den udførte eksport. I indberetningen skal det oplyses, hvor store mængder, der er eksporteret. Der henvises til bemærkningerne til § 42, stk. 3.

Det årlige grundgebyr fastsættes til dækning af Grønlands Selvstyres omkostninger til administration af eksport af is og vand. Grundgebyret udgør en fast årlig betaling, der ikke afhænger af den konkrete mængde is eller vand, som den enkelte rettighedshaver eksporterer, eller af aktiviteternes omfang. Gebyret skal derimod dække Grønlands Selvstyres omkostninger til administration i bred forstand i relation til eksport af is og vand. Det kan eksempelvis omfatte omkostninger til tilsyn og kontrol iht. forslagens § 40.

Det bemærkes hertil, at sådanne omkostninger potentielt kan andrage en væsentlig størrelse afhængigt af projektets størrelse og kompleksitet, samt hvor tilsyn og kontrol skal udføres, herunder om det er på vanskeligt fremkommelige steder. Gebyret skal således modsvare disse omkostninger.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastsætter, at vederlagsbeløbene kan differentieres afhængigt af, om produktionen finder sted i eller udenfor Grønland, eller om projektet omfatter eksport af vand i bulk.

Bestemmelsen skal forstås således, at satserne for produktionsvederlaget og det årlige grundgebyr kan differentieres. Dermed kan der fastsættes vilkår om vederlag, som tilpasses det enkelte projekt.

Produktion i Grønland kan tale for, at der fastsættes et lavere gebyr, idet produktionen kan lede til afledte indtægter til Grønland.

Produktion defineres som tapning af vand eller detailpakning af is. Det afgørende er, hvor denne produktion fysisk finder sted, samt at ressourcen bliver pakket eller videreforarbejdet. Eksport af vand i bulk adskiller sig herfra ved, at vandet transporteres i store mængder uden forarbejdning eller detailpakning.

Ansøgere skal i forbindelse med ansøgning om eksporttilladelse oplyse, om produktionen finder sted i eller uden for Grønland, eller om projektet omfatter eksport af vand i bulk, jf. forslaget § 34, stk. 1, nr. 2.

Til stk. 4.

Bestemmelsen fastsætter, at hvis rettighedshaver ikke betaler vederlag i henhold til de vilkår, der er fastsat i tilladelsen i henhold til § 24, vil restancen blive anset som gæld til det offentlige.

Restancen kan inddrives af Skattestyrelsen i henhold til de gældende regler om inddrivelse af offentlig gæld i Grønland.

Hvis restancen overstiger 100.000 kr., kan det danne grundlag for en tilbagekaldelse af tilladelsen i henhold til reglerne i § 38, nr. 1, jf. § 12, stk. 2, jf. § 14. Er der tale om en grov eller gentagende tilsidesættelse af vilkåret om betaling af vederlag, vil der tillige kunne ske tilbagekaldelse af tilladelsen i henhold til reglerne i § 38, nr. 3. Der skal dog i alle tilfælde foretages en proportionalitetsvurdering, herunder om der er tale om forbigående økonomiske udfordringer. Der henvises til bemærkningerne til § 38, nr. 1 og 3, for en nærmere gennemgang af reglerne om tilbagekaldelse.

Til stk. 5.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for vederlaget. Dette kan ske i en bekendtgørelse.

Naalakkersuisut kan fastsætte regler om beregningen og størrelsen af vederlaget efter stk. 1-3. Herunder kan der med hjemmel i stk. 3 fastsættes forskellige vederlagssatser afhængigt af

graden af forarbejdning, herunder om ressourcen eksporteres som f.eks. råvand i tankskib eller som forarbejdet produkt, f.eks. flaskevand. Ved fastsættelsen af satserne vil der desuden kunne inddrages øvrige saglige hensyn, herunder eksempelvis markedspriser og konkurrencevilkår.

Det er endvidere forudsat, at størrelsen af vederlaget kan fastlægges inden for de økonomiske rammer, der fastsættes i finansloven.

Derudover bemyndiges Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om betalingsbetingelser, herunder frister.

Til § 25

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at en rettighedshaver er ansvarlig for at erstatte skader, der opstår som følge af aktiviteter omfattet af en tilladelse efter § 4. Bestemmelsen fastlægger et ansvarsgrundlag, som har karakter af et objektivt ansvar for skader, der forvoldes ved aktiviteter omfattet af tilladelsen. Dette indebærer, at der ikke kræves påvisning af culpøs adfærd for at pålægge rettighedshaveren erstatningsansvar.

Ansvaret omfatter enhver skade, herunder både person- og tingsskader.

Det objektive ansvar medfører, at skadelidte ikke selv skal løfte bevisbyrden for, at rettighedshaveren har handlet ansvarspådragende. Skadelidte skal alene bevise, at skaden er en følge af de pågældende aktiviteter. Ansvarsgrundlaget er begrundet i, at tilladelsespligtige aktiviteter kan indebære en særlig risiko for skader, herunder miljøskader eller skader på tredjemands ejendom.

Hvis skaden opstår som følge af aktiviteter, der ikke er omfattet af tilladelsen, må ansvaret vurderes i henhold til de almindelige erstatningsretlige regler eller anden relevant lovgivning.

Til stk. 2

Erstatningen efter stk. 1 kan nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte har medvirket til skaden. Det er dog alene skadelidtes forsætlige eller groft uagtsomme handling eller undladelse, som kan medføre bortfald eller nedsættelse af erstatningen.

Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis skadelidte bevidst har fjernet sikkerhedsafspærringer, ignoreret adgangsforbud, eller undladt at efterkomme tydelige advarsler. Grov uagtsomhed kan foreligge, hvis skadelidte uden gyldig grund har opholdt sig i et område, hvor der foregår risikofyldte aktiviteter, og hvor der var tydelig skiltning eller anden information om faren.

Til § 26

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at aktiviteter, der er omfattet af en tilladelse efter § 4, skal være dækket af en erhvervsansvarsforsikring eller en anden form for sikkerhedsstillelse. Dette krav har til formål at sikre, at der er en økonomisk sikkerhed for, at skader, der måtte opstå som følge af aktiviteterne, kan blive dækket. Det er et væsentligt element i at beskytte både samfundet og de personer eller virksomheder, der kan blive berørt af de pågældende aktiviteter.

Forsikringskravet sikrer, at rettighedshaveren har et sikringsnet til at kunne dække eventuelle erstatningskrav, der måtte opstå som følge af deres aktiviteter.

Til stk. 2.

Stk. 2 præciserer, at aktiviteterne ikke må påbegyndes, før forsikringskravet eller sikkerhedsstillelsen er opfyldt, og der dermed er etableret behørig sikkerhed for, at eventuelle skader vil kunne blive erstattet.

Til stk. 3.

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere vilkår i tilladelsen om forsikringspligten eller sikkerhedsstillelsen. Dette kan bl.a. indebære specifikationer til forsikringsdækningens omfang og forsikringssummen.

Naalakkersuisut kan endvidere fastsætte vilkår om, at rettighedshavers leverandører af varer og tjenesteydelser skal være omfattet af en forsikring eller en anden form for sikkerhedsstillelse, som omfatter leverandørens erstatningsansvar ved udførelsen af aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Til stk. 4.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om forsikringsdækning og sikkerhedsstillelse. Dette kan omfatte krav til forsikringssummen, dækningens omfang samt regler om typer og omfang af sikkerhedsstillelse.

Til § 27

Til stk. 1.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte vilkår i en tilladelse om, at rettighedshaver skal stille en økonomisk sikkerhed til dækning af eventuelle udgifter til genopretning af miljøet og det berørte område. Sikkerheden skal være tilstrækkelig til, at der er midler til rådighed til at udbedre eventuelle skader på miljøet, hvis rettighedshaver ikke selv foretager den nødvendige genopretning, således at genopretningsomkostninger ikke ender som en offentlig udgift.

Bestemmelsen tager særligt sigte på genoprettelse, efter aktiviteterne er afsluttet, men vil også kunne være relevant i øvrige tilfælde, hvis der i løbet af tilladelsesperioden vurderes at være behov for genopretning, som ikke er omfattet af en forsikring efter § 26.

Naalakkersuisut kan i tilladelsen fastsætte nærmere krav til sikkerhedsstillelsen, herunder hvilke situationer, der skal være omfattet af sikkerhedsstillelse og om frigivelse af midlerne.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at sikkerhedens størrelse og form skal fastlægges af Naalakkersuisut på baggrund af en konkret vurdering af aktivitetens karakter, omfang, potentielle miljøpåvirkning samt de forventede genopretningsomkostninger.

Naalakkersuisut kan f.eks. fastsætte, at sikkerhedsstillelsen skal stilles som bankgaranti, indeståelse på deponeringskonto eller moderselskabsgaranti.

Bestemmelsen afspejler et proportionalitetsprincip, hvorefter sikkerhedsstillelsen skal stå i et rimeligt forhold til de miljømæssige risici ved aktiviteterne. Dette sikrer, at sikkerhedsstillelsen afspejler de reelle risici og omkostninger, der kan være forbundet med genopretning, og at der tages højde for forskelle mellem forskellige typer aktiviteter.

Til stk. 3.

Stk. 3 giver Naalakkersuisut mulighed for at ændre kravene til sikkerhedsstillelsen, hvis der opstår væsentlige ændringer i forholdene. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis nye oplysninger viser, at miljøpåvirkningen eller genopretningsomkostningerne er større end først antaget. Det kan også være tilfældet, hvis der foretages ændringer i tilladelsens omfang, eksempelvis en ændring af tilladelsesområdet. Sikkerhedsstillelsen kan således til enhver tid tilpasses de aktuelle risici.

En ændring af kravene til sikkerhedsstillelsen skal ske i overensstemmelse med principperne i stk. 2.

Til § 28

Til stk. 1.

Bestemmelsen i stk. 1 opstiller en ikke-udtømmende liste over øvrige vilkår, som kan fastsættes i en tilladelse efter Inatsisartutloven. Det omfatter således både udnyttelsestilladelser efter § 4 og eksporttilladelser efter § 10. Bestemmelsen danner de overordnede rammer for vilkårene, som kan variere afhængigt af typen af tilladelsen og det konkrete projekt.

Bestemmelsen er bredt formuleret for at give Naalakkersuisut den nødvendige reguleringsmæssige fleksibilitet, samtidig med at den angiver centrale områder, hvor der typisk vil være behov for at fastsætte vilkår. Fastsættelse af vilkår skal dog altid ske i henhold til de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder lighedsgrundsætningen og proportionalitetsprincippet.

Nr. 1

Der kan fastsættes vilkår om ophør, bortfald og tilbagekaldelse af tilladelser, hvilket sikrer, at tilladelser kan administreres fleksibelt, herunder i tilfælde af misligholdelse, ændrede forhold eller behov for tilpasning af reguleringen.

Bestemmelsen indebærer, at der kan fastsættes vilkår om, hvornår og i hvilke tilfælde en tilladelse henholdsvis ophører, bortfalder eller tilbagekaldes.

Ophør sker enten ved tidsmæssigt udløb eller en anden naturlig afslutning af tilladelsen.

Bortfald indebærer, at tilladelsen automatisk mister sin gyldighed, hvis vilkår for tilladelsen eller en frist ikke overholdes. Bortfald af tilladelsen sker uden videre, og der træffes ikke en særskilt forvaltningsretlig afgørelse herom. Bortfald kan eksempelvis være aktuelt i tilfælde af, at selskabet, som er meddelt en tilladelse, tvangsopløses eller på anden måde ophører med at eksistere.

Tilbagekaldelse indebærer, at tilladelsen ophører som følge af en aktiv forvaltningsretlig afgørelse. Dette kan typisk ske på baggrund af misligholdelse, manglende fremdrift eller andre forhold, der gør det nødvendigt at inddrage tilladelsen. Tilbagekaldelse forudsætter således en konkret vurdering og en afgørelse, hvorved reglerne i sagsbehandlingsloven skal følges og de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger iagttages, herunder reglerne om partshøring.

Nr. 2

Naalakkersuisut kan også fastsætte vilkår om, hvilke mængder af en ressource der skal og må anvendes.

Naalakkersuisut kan fastsættes vilkår om den mindste mængde af ressourcen, som rettighedshaver er forpligtet til at anvende. Hermed sikres, at anvendelsen af ressourcen har en minimumsaktivitet, som gør projektet økonomisk og operationelt bæredygtigt.

Derudover kan Naalakkersuisut fastsætte vilkår om den største tilladte mængde af ressourcen, som rettighedshaver må anvende. Dette kan eksempelvis være relevant for at sikre en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne.

Ved fastsættelsen af vilkår om mængde kan Naalakkersuisut blandt andet inddrage de oplysninger, som ansøger har givet i projektplanen efter § 33, stk. 1, nr. 3, om mængden af ressourcen, som rettighedshaver forventer at udnytte. Tilsvarende kan ansøgers oplysninger om de skønnede mængder is eller vand, som søges tilladelse til eksport, indgå i fastsættelsen af vilkår i en eksporttilladelse.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med aktivitetspligten i § 22, hvorefter rettighedshaver er forpligtet til at udføre aktiviteter svarende til tilladelsen. Fastlæggelse af mindstemængden understøtter aktivitetspligten ved at sikre et minimumsaktivitetsniveau, mens den største tilladte mængde fastsætter en øvre grænse for anvendelsen af ressourcen.

Nr. 3

Der kan fastsættes vilkår om oprydning og genopretning. Dette indebærer eksempelvis, at rettighedshaver kan forpligtes til at bringe et område tilbage i en forsvarlig tilstand efter aktiviteterne ophører eller til løbende at foretage oprydning.

Nr. 4

Vilkår vedrørende tekniske, sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold kan fastsættes for at minimere risici og sikre en forsvarlig drift. Det kan eksempelvis være vilkår om certificeret udstyr, brandbeskyttelse og adgangskontrol, miljøvenlige materialer og affaldshåndtering.

Nr. 5

For så vidt angår is og vand, der anvendes til konsum, husholdningsformål eller lignende, kan der fastsættes vilkår om kvalitetsforhold og sundhedsmæssige standarder, af hensyn til beskyttelse af folkesundheden.

Ved fastsættelsen af vilkår kan der sondres mellem salg til hjemmemarkedet eller eksport.

Nr. 6

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med nr. 5. Hvis der fastsættes vilkår vedrørende is og vand, der anvendes til konsum, husholdningsformål eller lignende, kan der tillige stilles krav til kontrolforanstaltninger, herunder rettighedshavers egenkontrol, for at sikre overholdelse af gældende standarder.

Til stk. 2

Stk. 2 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om en certificeringsordning for is og vand, der udnyttes og eksporteres i henhold til tilladelser efter § 4 og § 10.

Der kan således fastsættes regler om, at produkter skal leve op til fastsatte kvalitetsstandarder for at opnå certificering. Certificeringen er både et redskab til at sikre produktkvalitet og et middel til at markedsføre produkter med dokumenteret høj kvalitet. Der kan bl.a. fastsættes specifikationer for kvalitetskategorier, som kan anvendes ved certificeringen.

Til § 29

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter et krav om, at ansøgeren skal udarbejde en naturkonsekvensvurdering, hvis projektet i væsentlig grad vil kunne medføre ændring af landskabets eller fjord- og havområders karakter eller væsentligt vil kunne påvirke naturen, herunder vilde dyr og planter.

Naturkonsekvensvurderingen skal belyse de forventede konsekvenser for landskabet eller fjord- og havområdet og naturen. Naturkonsekvensvurderingen skal indeholde en beskrivelse af de faktiske og forventede ændringer, som projektet kan medføre for landskabets fremtoning, områdets karakter og naturens tilstand. Det omfatter f.eks. ændringer i terræn, påvirkninger af fjord- eller havmiljøet, samt forstyrrelse eller ødelæggelse af levesteder for vilde dyr og planter.

Naturkonsekvensvurderingen skal give Naalakkersuisut et kvalificeret grundlag for at vurdere projektets konsekvenser og fastsætte eventuelle vilkår i en tilladelse.

Naturkonsekvensvurderingen skal derfor foreligge, inden Naalakkersuisut kan meddele en tilladelse efter Inatsisartutloven. Der henvises til bemærkningerne til § 32 om ansøgningens indhold.

Det beror på en konkret vurdering, om projektet kan anses for at have væsentlige konsekvenser. Ved denne vurdering kan der bl.a. lægges vægt på projektets karakter og omfang, det berørte områdes sårbarhed og omfanget af de potentielle ændringer. For så vidt angår påvirkning af dyreliv kan der eksempelvis lægges vægt på, om projektet påvirker yngleområder og trækveje for marine pattedyr.

Hvis projektet forudsætter etablering af anlæg, kan dette i sig selv tale for, at væsentlighedskriteriet er opfyldt, uanset at tilladelsen efter denne Inatsisartutlov ikke i sig selv giver adgang til at etablere anlæg. Etablering af anlæg kan dog være en forudsætning for, at projektet overhovedet kan gennemføres, og det er derfor afgørende, at de samlede potentielle konsekvenser for naturen er belyst forud for meddelelse af en tilladelse.

Ansøgeren er ansvarlig for at udarbejde redegørelsen, da denne har det bedste kendskab til projektets potentielle påvirkninger. Bestemmelsen er i overensstemmelse med princippet om, at den, der planlægger og gennemfører et projekt, også bærer ansvaret for at dokumentere dets miljømæssige konsekvenser.

Til stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 2 præciserer, at der i alle tilfælde skal tages stilling til, hvorvidt der skal foretages en naturkonsekvensvurdering. Hvis ansøger mener, at det ikke er nødvendigt, skal dette angives og begrundes i ansøgningen.

Naalakkersuisut kan afvise en ansøgning, hvis den er ufuldstændig, jf. § 35. Hvis ansøger ikke har udarbejdet en naturkonsekvensvurdering i de tilfælde, hvor det efter § 29, stk. 1, er påkrævet, vil ansøgningen kunne anses for ufuldstændig. Naalakkersuisut kan derfor kræve, at ansøgeren udarbejder en naturkonsekvensvurdering i overensstemmelse med § 29, stk. 1, som betingelse for, at ansøgningen tages under behandling. Der henvises til bemærkningerne til § 35.

Til stk. 3.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om krav til naturkonsekvensvurderinger. Det kan eksempelvis vedrøre vurderingens indhold og omfang, krav til dokumentation, inddragelse af faglige vurderinger samt formkrav til selve redegørelsen.

Reglerne kan udformes generelt eller målrettes bestemte typer projekter eller geografiske områder.

Til § 30

Til stk. 1.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at meddele påbud om, at aktiviteter efter en tilladelse skal standses.

Bestemmelsen medfører, at Naalakkersuisut kan meddele påbud om standsning af konkrete aktiviteter. Standsningspåbud kan meddeles, hvis aktiviteten skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig skade på landskabet, fjord- og havområderne eller naturen.

Vurderingen af, om aktiviteten indebærer en nærliggende risiko for væsentlig skade, skal foretages konkret og tage udgangspunkt i de faktiske forhold. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis det viser sig, at aktiviteten er mere indgribende end forudsat ved tilladelsens meddelelse, eller hvis der opstår uforudsete påvirkninger af omgivelserne.

Et påbud om standsning har midlertidig karakter og udstedes med henblik på at forhindre, at der opstår væsentlig skade, indtil forholdene kan undersøges nærmere, eller der er foretaget eventuelle afhjælpende foranstaltninger.

Bestemmelsen supplerer mulighederne for at udstede påbud i henhold til Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet. Bestemmelsen skal forebygge, at der opstår væsentlig skade på landskab, fjord- og havområder eller naturen og finder således anvendelse allerede inden, der

foreligger en egentlig skade. Bestemmelsen omfatter alene aktiviteter omfattet af en tilladelse. Hvis der er tale om en anden skadegørende aktivitet, kan påbud ikke udstedes med hjemmel i bestemmelsen, men må ske i medfør af regler i anden lov, herunder Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet. Dette gælder eksempelvis tredjepersoners aktiviteter, som medfører sundhedsmæssigt eller miljømæssigt problematiske forhold.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 29 om ansøgers pligt til at foretage en naturkonsekvensvurdering forud for meddelelse af tilladelse. Selvom en naturkonsekvensvurdering er gennemført, kan der efter tilladelsens meddelelse opstå nye forhold eller fremkomme ny viden, som medfører, at aktiviteten skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig skade på landskabet, fjord- og havområdet eller naturen.

I tilfælde, hvor aktiviteten ikke kan genoptages uden at indebære risiko for væsentlig skade, og forholdene ikke kan afhjælpes, kan tilladelsen efter omstændighederne tilbagekaldes efter § 38, nr. 5. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang af reglerne om tilbagekaldelse.

Til stk. 2.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at nedlægge forbud mod aktiviteten omfattet af stk. 1. Bestemmelsen skal ses i forlængelse af stk. 1 og finder anvendelse i situationer, hvor der ikke er mulighed for at imødegå skaden gennem standsning eller afværgeforanstaltninger, og hvor det vurderes nødvendigt at nedlægge forbud for at beskytte landskabet, fjord- og havområdet eller naturen.

Forbud kan anvendes, hvis det vurderes, at aktiviteten indebærer en nærliggende risiko for væsentlig skade, og hvor det ikke er muligt at afhjælpe forholdene.

Et forbud mod en aktivitet kan efter omstændighederne føre til, at tilladelsen tilbagekaldes efter bestemmelserne i § 38. Herunder hvis det ikke er muligt at opfylde aktivitetspligten gennem andre aktiviteter, som ikke indebærer risiko for væsentlig skade på landskabet, fjord- og havområdet eller naturen.

Til § 31

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter de overordnede rammer for ansøgningsproceduren og for, hvordan Naalakkersuisut kan meddele tilladelser efter Inatsisartutloven.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at udstede tilladelser både efter ansøgning eller gennem en offentlig indkaldelse af ansøgninger (en udbudsrunde) efter reglerne i stk. 2.

Ved en udbudsrunde, kan der meddeles en eller flere tilladelser. Udbudsrunderen kan desuden omhandle et eller flere nærmere definerede områder.

Til stk. 2.

Stk. 2 præciserer, at en offentlig indkaldelse af ansøgninger skal offentliggøres mindst 90 kalenderdage før ansøgningsfristens udløb. Offentliggørelsen sker på Naalackersuisutts hjemmeside og på anden måde, herunder for eksempel ved annoncering i aviser og andre medier.

Desuden kan Naalackersuisut fastsætte relevante, objektive og saglige udvælgelseskriterier. Dette omfatter tillige ikke-diskriminerende udvælgelseskriterier. Det beror på en konkret vurdering, hvilke udvælgelseskriterier, der skal anvendes. Fastsættelsen af udvælgelseskriterier sikrer en fair og gennemsigtig proces ved udvælgelsen af ansøgere.

Til stk. 3.

Bestemmelsen angiver, at Naalackersuisut kan vælge ikke at meddele en tilladelse, selvom der er indgivet en ansøgning efter de fastsatte procedurer. Dette giver Naalackersuisut en vis fleksibilitet til at træffe beslutning om, hvornår det er hensigtsmæssigt at give tilladelser, også når ansøgningen opfylder de formelle krav til ansøgningsproceduren.

Bestemmelsen præciserer, at en ansøger ikke har retskrav på en tilladelse. Et afslag på en ansøgning skal dog i alle tilfælde ske efter de almindelige forvaltningsretlige regler og i overensstemmelse med Inatsisartutlovens øvrige regler.

Til stk. 4.

Bestemmelsen bemyndiger Naalackersuisut til at fastsætte nærmere regler om, hvordan udbudsrunder skal gennemføres. Dette kan omfatte regler om, hvordan proceduren skal tilrettelægges, herunder ansøgningsfrister og krav til dokumentation.

Naalackersuisut kan også fastsætte regler om, hvilke kriterier der skal lægges vægt på ved udvælgelsen af ansøgere. Dette kan eksempelvis være erfaring, økonomiske kapaciteter eller tekniske kapaciteter.

Naalackersuisut kan desuden fastsætte regler om bedømmelsesudvalg, herunder sammensætningen heraf. Det kan eksempelvis omfatte krav om sagkundskab eller inddragelse af myndigheder.

Til § 32

Til stk. 1.

§ 32 fastsætter kravene til ansøgninger om forundersøgelser- og udnyttelsestilladelser.

Ansøgninger om udnyttelsestilladelser skal i øvrigt indeholde en projektplan i henhold til § 33. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang af kravene til projektplaner.

Naalakkersuisut kan kræve yderligere oplysninger fra ansøger, hvis det vurderes nødvendigt for at kunne behandle ansøgningen i henhold til § 41. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang.

Kravene til ansøgningen og omfanget af oplysningerne, der skal gives, skal ses i lyset af projektets omfang. Ved mindre projekter, kan omfanget af nødvendige oplysninger være mindre i forhold til store projekter, som forudsætter etablering af anlæg mv.

Nr. 1

Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af de aktiviteter, der ansøges om tilladelse til.

Herunder skal det angives, om der ansøges om tilladelse til udnyttelsesaktiviteter eller forundersøgelser. For så vidt angår en samlet tilladelse efter § 4, skal det desuden angives, hvis der ansøges om eneret efter § 8.

Derudover skal de enkelte aktiviteter beskrives. Beskrivelsen skal være detaljeret nok til at give et klart billede af de planlagte aktiviteter, således at de kan vurderes i forhold til gældende lovgivning.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 33, som stiller yderligere krav om en særskilt projektplan for så vidt angår ansøgninger om udnyttelsestilladelser efter § 4.

Nr. 2

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om det specifikke geografiske område, hvor der ansøges om tilladelse til at udføre aktiviteter til anvendelse af is og vand.

Der henvises til § 19, som præciserer, at tilladelsesområdet kan være afgrænset af koordinater, grænser eller andre relevante geografiske bestemmelser. Det er således vigtigt, at ansøger klart angiver de præcise områder, hvor aktiviteterne skal udføres, for at sikre korrekt behandling og afgrænsning af tilladelsen.

Nr. 3

Ansøgningen skal indeholde dokumentation for, at ansøger opfylder kravene til rettighedshavere i §§ 11-13.

I henhold til § 11 skal ansøgerselskabet være et aktieselskab eller et anpartsselskab med hjemsted i Grønland. Dokumentation herfor kan f.eks. være en udskrift fra CVR-registeret, som bekræfter selskabsformen og hjemstedet.

Desuden skal ansøgeren dokumentere, at ansøgeren opfylder de økonomiske krav i § 12. Dokumentation herfor kan være et kontoudtog fra skattestyrelsen over restancer til det offentlige. Dokumentationen kan eksempelvis tillige omfatte udskrifter fra Det Centrale Kriminalregister (straffeattest) på personer, som er medlem af selskabets ledelse eller reelle ejere samt en erklæring på tro og love for så vidt angår kravene til selskabet.

Endelig skal ansøgeren dokumentere, at ansøgeren har rådighed over den nødvendige sagkundskab i henhold til § 13. Dette kan dokumenteres gennem oplysninger om ansøgerens kvalifikationer, erfaring og ved fremlæggelse af CV for relevante personer.

Der henvises til bemærkningerne til §§ 11-13 for en nærmere gennemgang.

Nr. 4

Ansøgningen skal også indeholde dokumentation for, at projektet opfylder kravene i § 15 om projektets tekniske og økonomiske gennemførlighed.

Som beskrevet i § 15, kan en tilladelse kun meddeles, hvis ansøgeren godtgør, at projektet er teknisk og økonomisk gennemførligt. Hvis det ikke kan godtgøres på ansøgningstidspunktet, kan der meddeles en betinget tilladelse med krav om, at dokumentationen for gennemførligheden fremlægges inden for en fastsat frist, jf. § 16.

Øvrige nødvendige tilladelser og myndighedsgodkendelser, som ansøger har indhentet på ansøgningstidspunktet, kan fremlægges ansøgningen.

Der henvises til bemærkningerne til §§ 15 og 16 for en nærmere gennemgang.

Nr. 5

Endvidere skal ansøgningen indeholde en naturkonsekvensvurdering efter reglerne i § 29. Hvis ansøgeren mener, at projektet ikke kræver en naturkonsekvensvurdering, skal dette begrundes i ansøgningen, jf. § 29, stk. 2.

Der henvises til bemærkningerne til § 29 for en nærmere gennemgang af kravene til naturkonsekvensvurderinger.

Nr. 6

Endelig skal ansøgningen indeholde øvrige relevante oplysninger. Dette kan omfatte oplysninger, der ikke er specifikt nævnt i nr. 1-5, men som er nødvendige for en fuldstændig og korrekt vurdering af ansøgningen. Oplistingen i nr. 1-5 er således ikke udtømmende.

Bestemmelsen omfatter oplysninger, der måtte være relevante for Naalakkersuisut at kende i forbindelse med behandlingen af ansøgningen, og som ansøger er i besiddelse af.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 41, hvorefter ansøgere skal fremkomme med alle oplysninger og indlevere alle dokumenter, som er nødvendige for myndighedsbehandling af deres virksomhed. Det kan for eksempel være yderligere dokumentation eller oplysninger om lokale forhold. Det kan også være specifikke eller supplerende risikovurderinger, for eksempel om midlertidige påvirkninger af natur, kulturmiljø eller biodiversitet. Hvis ansøger har fået udarbejdet rapporter om faktiske eller retlige forhold om området eller projektet, forud for ansøgningen, kan sådanne efter omstændighederne anses for relevante oplysninger omfattet af bestemmelsen.

Til stk. 2.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om krav til ansøgningens indhold. Dette kan for eksempel være krav om nærmere oplysninger om ansøger, ansøgerselskabets organisation og ledelse, samt krav om eventuelle nødvendige samtykkeerklæringer til indhentelse af kriminalregisterudskrifter. Der kan også fastsættes regler om krav til oplysninger om projektet samt anden dokumentation. Det kan være kortmateriale, tekniske specifikationer eller referencer.

Derudover bemyndiges Naalakkersuisut til at udarbejde og kræve anvendelse af standardiserede ansøgningsskemaer til brug for ansøgninger om tilladelser efter § 4.

Til § 33

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter krav om, at en ansøgning om en udnyttelsestilladelse efter § 4 skal indeholde en projektplan.

Kravet gælder som udgangspunkt ikke ansøgninger om en særskilt forundersøgelsestilladelse efter § 4, stk. 3, eller en efterfølgende ansøgning om eksporttilladelse efter § 10.

Naalakkersuisut kan dog i henhold til § 41 kræve yderligere oplysninger, som er nødvendige for sagsbehandlingen.

Redegørelse skal indeholde oplysninger om forholdene nævnt i nr. 1-7.

Kravene til projektplanen i § 33 udgør minimumskravene til projektbeskrivelsens indhold. Omfanget af oplysningerne kan variere afhængigt af projektets størrelse og kompleksitet. For mindre projekter kan der være behov for færre oplysninger, hvorimod projekter af større skala i sagens natur vil kræve et større omfang af oplysninger. Det betyder, at det forventede oplysningsniveau kan afspejle projektets omfang.

Nr. 1.

Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af projektets formål. Redegørelsen skal give en klar beskrivelse af, hvad projektet har til hensigt at opnå, og hvilke aktiviteter der skal udføres.

Ansøger skal redegørelse for projektets omfang. Dette kan omfatte en beskrivelse af projektets størrelse og rækkevidde, herunder hvilken konkret ressource, der skal udnyttes og hvilke geografiske områder, der berøres.

Ansøger skal beskrive, hvordan projektet planlægges at blive gennemført. Det kan eksempelvis fremgå, om projektet forudsætter brug af store maskiner, skibstyper, etablering af anlæg, mv.

Tidsplanen skal angive de væsentligste faser i projektet og de forventede tidsrammer for hver fase, så Naalakkersuisut kan vurdere projektets gennemførlighed og risiko.

Nr. 2

Projektplanen skal indeholde oplysninger om de produkter, der skal produceres. Der skal gives en klar beskrivelse af produkternes egenskaber og kvalitet, herunder en angivelse af om produkterne skal anvendes til konsum eller industrielle formål, f.eks. inden for landbrug.

Nr. 3

Derudover skal projektplanen indeholde en beskrivelse af, hvilke procedurer eller standarder der anvendes for at sikre produktkvaliteten. Dette kan bl.a. inkludere eventuelle kvalitetskontrolmekanismer eller certificeringer, som kan være nødvendige for at sikre, at de produkter, der produceres, lever op til relevante standarder.

Nr. 4

Projektplanen skal indeholde en angivelse af den forventede mængde is eller vand, der skal udnyttes. Oplysningerne skal omfatte konkrete kvantitative data, såsom estimerede udvindingsmængder målt i liter eller kg pr. måned eller år, samt en beskrivelse af, hvordan disse tal er udregnet.

Nr. 5

Projektplanen skal indeholde en finansieringsplan og en redegørelse for de forventede økonomiske resultater. Dette indebærer en oversigt over estimerede indtægter samt en beskrivelse af, hvordan projektet finansieres både i opstartsfasen og under gennemførelsen. Det skal eksempelvis fremgå, om finansieringen sker via egenkapital, fremmedfinansiering eller andre kilder, og hvordan disse midler skal anvendes løbende i de forskellige faser angivet i tidsplanen i henhold til stk. 1.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 15, som stiller krav om, at ansøger godtgør, at projektet er økonomisk gennemførligt. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang.

Nr. 6

Projektplanen skal redegøre for, i hvilket omfang der forventes anvendt grønlandske og udenlandske arbejdstagere og leverandører. Eksempelvis kan der gives oplysninger om samarbejdsaftaler med lokale virksomheder eller internationale partnere, og hvilke kompetencer de bidrager med.

Nr. 7

Projektplanen skal beskrive, hvordan projektet afsluttes ved tilladelsens ophør eller tilbagekaldelse. Konkret skal det fremgå, hvordan rettighedshaver sikrer oprydning, herunder de procedurer, der skal følges.

Hvis projektet indebærer etablering af anlæg, skal det beskrives, hvordan disse enten fjernes eller vedligeholdes efter tilladelsens ophør. Det skal fremgå om, hvordan og hvornår de fysiske installationer afmonteres eller overdrages til drift og vedligeholdelse.

Desuden skal det fremgå, hvordan der økonomisk sikres tilbørlig oprydning eller vedligeholdelse efter tilladelsens ophør.

Bestemmelsen skal ses i lyset af § 27 om sikkerhedsstillelse for udgifter til genopretning. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang.

Nr. 8

Endelig skal projektplanen indeholde øvrige relevante oplysninger, som er nødvendige for en fuldstændig vurdering af projektet. Dette kan f.eks. inkludere supplerende dokumentation, oplysninger om bæredygtighed, risikovurderinger, beredskabsplaner, tekniske eller juridiske analyser samt eventuelle erklæringer fra interessenter.

Stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om projektbeskrivelser, herunder udformningen og indholdet. Dette kan for eksempel være krav til specifikationer og detaljeringsgraden.

Til § 34

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter kravene til en ansøgning om eksporttilladelse efter § 10.

Oplistingen i nr. 1-6 har karakter af minimumskrav. Naalakkersuisut kan således kræve yderligere oplysninger fra ansøger, hvis det vurderes nødvendigt for at kunne behandle ansøgningen, jf. også § 41.

Nr. 1.

Ansøgningen skal indeholde en klar beskrivelse af eksportens formål, herunder om ressourcen eksporteres med henblik på nærmere angivne forundersøgelsesaktiviteter eller udnyttelsesaktiviteter.

Nr. 2.

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om produktionen finder sted i eller udenfor Grønland eller omfatter eksport af vand i bulk. Oplysningen er væsentlig i forbindelse med fastsættelsen af vilkår om vederlag iht. forslagets § 24.

Nr. 3.

Ansøgningen skal indeholde en angivelse af den mængde is eller vand, det skønnes der skal eksporteres. Oplysningerne bør omfatte konkrete kvantitative data, såsom estimerede udvindingsmængder målt i liter, kubikmeter eller tons pr. måned eller år.

Nr. 4.

Derudover skal aftagerlandet angives i eksporttilladelsen.

Nr. 5.

Der skal angives det tidsrum, som eksporttilladelsen søges for, samt eventuelt oplysninger om specifikke forsendelser. Det bemærkes, at eksporttilladelsen er tidsbegrænset og kræver årlig genansøgning, jf. § 10, stk. 3.

Nr. 6.

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om transportformen, herunder f.eks. skib, fly eller andet, samt en vurdering af den miljøpåvirkning, som transporten kan medføre.

Vurderingen kan bl.a. indeholde en beskrivelse af eksempelvis skibstype, brændstof, rutevalg, emissioner og potentielle lokale miljøeffekter som luftforurening, støj eller risiko for spredning af invasive arter.

Oplysningerne bør så vidt muligt dække hele transportforløbet frem til slutdestinationen, herunder alle transportformer og transitpunkter, således hele transportkæden beskrives.

Nr. 7.

Endelig skal ansøgningen om eksporttilladelse indeholde øvrige relevante oplysninger. Dette kan eksempelvis være oplysninger om samarbejdspartnere, relevante tilladelser eller

certifikater, oplysninger om eventuelle mellemmand i eksportkæden eller oplysninger, som er særligt relevante i forhold til det specifikke eksportprojekt.

Bestemmelsen sikrer, at Naalakkersuisut får adgang til alle oplysninger, som kan have betydning for vurderingen af ansøgningen, også selvom de ikke er nævnt direkte i nr. 1-6.

Til stk. 2.

Hvis der ansøges om eksporttilladelse til is eller vand, som skal anvendes som fødevarer eller i fødevarereproduktion, skal ansøgningen indeholde dokumentation for de nødvendige sundheds- og hygiejnemæssige godkendelser. Dette kan blandt andet omfatte dokumentation for vandkvalitet, analyseresultater og eventuelle fødevarer godkendelser fra relevante myndigheder.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at kravene i stk. 1 og 2 også gælder ved ansøgning om fornyelse af en eksporttilladelse i henhold til § 10, stk. 3. I praksis vil tidligere indsendte oplysninger kunne genbruges, såfremt der ikke er ændringer i eksporten.

Til stk. 4

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for ansøgninger om eksporttilladelser, herunder krav til dokumentation og anvendelse af bestemte ansøgningsskemaer ved ansøgning om eksporttilladelse.

Til § 35

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan afvise en ansøgning om tilladelse efter Inatsisartutloven, hvis ansøgningen ikke lever op til kravene i §§ 32-34.

Der kan således ske afvisning efter § 35, hvis ansøgningen lider af formelle mangler. Hvis ansøgningen derimod lever op til kravene i §§ 32-34, men det vurderes, at lovens øvrige betingelser ikke er opfyldt, vil den rette reaktion være et afslag på ansøgningen efter de almindelige forvaltningsretlige regler.

Til stk. 2.

Stk. 2 giver ansøgeren en rimelig mulighed for at berigtige eventuelle formelle mangler ved ansøgningen, inden der sker afvisning efter stk. 1. Inden en ansøgning afvises, skal ansøgeren gives en frist på 4 uger til at berigtige ansøgningen. Hvis ansøgeren fortsat ikke opfylder kravene inden fristens udløb, kan ansøgningen afvises uden videre. Ansøger er dog ikke afskåret fra at indsende en ny ansøgning efter en afvisning.

Til stk. 3.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at dispensere fra fristen på 4 uger til berigtigelse af en ansøgning.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at visse oplysninger kan være tidskrævende at fremskaffe, hvorved der kræves mere tid end 4 uger. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis oplysningerne forudsætter analyser, vurderinger eller indhentning af oplysninger fra andre myndigheder med lang sagsbehandlingstid.

Dispensationsadgangen forudsætter, at der er tale om særlige forhold, og at ansøger begrundet behovet for fristforlængelse.

Til § 36

Til stk. 1.

Bestemmelsen præciserer, at kommunalbestyrelsen i den berørte kommune skal høres, inden der meddeles en tilladelse efter § 4.

Hvilken kommunalbestyrelse, der skal høres, afhænger af, hvor den ansøgte ressource er placeret. Kommunalbestyrelsen kan have væsentlig lokal viden og interesse i projektet, herunder i forhold til planlægning, infrastruktur og lokale erhvervsforhold. Høringen sikrer dermed, at kommunalbestyrelsen får mulighed for at komme med relevante input, inden der træffes en afgørelse om det pågældende projekt.

Bestemmelsen omfatter forundersøgelsestilladelser og udnyttelsestilladelser efter § 4. Derimod er eksporttilladelser efter § 10 ikke omfattet af bestemmelsen. Det kan dog efter omstændighederne være relevant at høre kommunalbestyrelsen i sådanne ansøgningsager i overensstemmelse med officialprincippet.

Reglerne om kommunal høring finder tillige anvendelse på afgørelser efter § 20 om udvidelse eller ændring af et tilladelsesområde, jf. § 20, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut skal sende ansøgningen i offentlig høring, hvis projektet vurderes at kunne have væsentlig betydning for samfundsmæssige, miljømæssige eller erhvervsmæssige forhold.

Det beror på en konkret vurdering, om projektet anses for at kunne have væsentlig betydning for samfundsmæssige, miljømæssige eller erhvervsmæssige forhold.

Ansøgninger om udnyttelsestilladelser med eneret vil i vidt omfang være omfattet af bestemmelsen, idet eneret kun meddeles, hvis det er nødvendigt af hensyn til bæredygtig udnyttelse, tekniske forhold, samfundsmæssige interesser eller på anden måde er nødvendigt for at realisere et projekt, der på anden måde ikke ville kunne gennemføre, jf. § 8.

Det kan tale for, at der skal foretages offentlig høring, hvis projektet er egnet til at påvirke rekreative områder eller hytteområder, have konsekvenser for landskabsbilledet, fjord- og havområder, eller at det kan påvirke fiskeri, andre erhvervsmæssige aktiviteter eller naturen, herunder vilde dyr og planter.

Projekter af større skala må i vidt omfang anses for at kunne have væsentlig betydning for samfundsmæssige, miljømæssige eller erhvervsmæssige forhold.

Modsat kan det tale imod, at der skal ske offentlig høring, at projektet er begrænset i omfang, kun indebærer midlertidige eller mindre indgribende aktiviteter, eller at det ikke forventes at medføre mærkbare konsekvenser for samfundsmæssige, erhvervsmæssige eller miljømæssige forhold.

Det afgørende er i alle henseende, at der sikres tilstrækkelig oplysning af sagen.

Det er kun relevante dele af ansøgningen efter §§ 32-34, der kan sendes i offentlig høring. Naalakkersuisut er således overladt et skøn i vurderingen af, hvilket materiale der er relevant. Det kan navnlig være relevant at inddrage beskrivelsen af de aktiviteter, der ansøges om tilladelse til, oplysninger om det ansøgte tilladelsesområde, naturkonsekvensvurderingen og dele af en eventuel projektplan. Inden offentliggørelsen skal Naalakkersuisut overveje, om materialet indeholder oplysninger, som bør undtages, herunder fortrolige eller følsomme oplysninger, samt oplysninger, der kan betegnes som forretningshemmeligheder. I vurderingen kan der bl.a. skeles til reglerne om aktindsigt i offentlighedsloven.

Reglerne om offentlig høring finder tillige anvendelse på afgørelser efter § 20 om udvidelse eller ændring af et tilladelsesområde, jf. § 20, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastsætter, at høringsperioden som udgangspunkt skal være 4 uger. Dette gælder både kommunal høring efter stk. 1 og offentlig høring efter stk. 2.

Høringsfristen kan være kortere eller længere, hvis særligere forhold taler for det. Særlige forhold kan eksempelvis være projektets karakter og omfang. Det kan tale for en længere høringsperiode, hvis der er tale om projekter af større skala med komplekse miljømæssige eller samfundsmæssige konsekvenser, eller hvor der af hensyn til

kommunikation med udenlandske aktører eller andre relevante myndigheder er behov for mere tid.

Vurderingen af særlige forhold skal ske konkret i den enkelte sag, således at høringsperioden tilpasses projektets kompleksitet.

Til § 37

Til stk. 1.

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan deleger administrative opgaver efter Inatsisartutloven til andre myndigheder eller private institutioner. Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at deleger administrative opgaver som f.eks. sagsbehandling og gennemførelse af tilsyn. Det kan tillige være opfølgning på vilkår i tilladelser. Dette kan eksempelvis være relevant, hvis særlig fagkundskab er hensigtsmæssig i relation til gennemførelse af tilsyn eller sagsbehandling af teknisk krævende ansøgninger. Det kan også være relevant, hvis ressourcemæssige hensyn tilsiger, at der er behov for ekstern bistand med administrationen.

Private institutioner kan eksempelvis være konsulenthuse med faglig ekspertise indenfor området.

Naalakkersuisut har fortsat ansvaret for opgaver, som delegeres i medfør af bestemmelsen, herunder at inatsisartutloven administreres korrekt. Bestemmelsen indebærer ikke bemyndigelse til at deleger afgørelseskompetencen til private institutioner.

Hvis tilsynsopgaven delegeres til anden myndighed eller privat virksomhed, vil det være op til Naalakkersuisut at føre tilsyn med, at myndigheden eller den private virksomhed overholder gældende regler under tilsynet.

Til stk. 2.

Hvis opgaver delegeres til private institutioner, finder landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, landstingslov om offentlighed i forvaltningen og Inatsisartutlov om Ombudsmanden for Inatsisartut anvendelse. Det betyder, at reglerne om god forvaltningsskik, partshøring, begrundelse og aktindsigt fortsat skal overholdes, uanset at opgaven varetages uden for den egentlige offentlige forvaltning.

Til stk. 3.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om administrationen af Inatsisartutloven. Det kan eksempelvis omfatte regler om, hvordan en anden myndighed eller en privat institution skal varetage sagsbehandlingen, hvilke krav der stilles til dokumentation, rapportering og tilsyn, samt procedurer for videregivelse af oplysninger mellem de involverede instanser.

Naalakkersuisut kan endvidere fastsætte regler om klageadgang. Dette indebærer dog ikke hjemmel til at fastsætte regler, som indskrænker klageadgangen, herunder den ulovbestemte klageadgang.

Til § 38

Bestemmelsen præciserer, at Naalakkersuisut kan tilbagekalde en tilladelse efter Inatsisartutloven i tilfældene angivet i nr. 1-6.

En tilbagekaldelse af en tilladelse har karakter af en forvaltningsretlig afgørelse. Tilbagekaldelse skal dermed ske under iagttagelse af de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder saglighedsprincippet, officialprincippet, forventningsprincippet, lighedsgroundsætningen og proportionalitetsprincippet. Derudover skal tilbagekaldelse efter bestemmelsen ske i henhold til processen i § 39. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang.

Oplistingen af grundene til tilbagekaldelse i stk. 1 angiver de mest gængse og normalt forekommende situationer, som kan føre til en tilbagekaldelse af tilladelsen. Listen ikke er udtømmende. Naalakkersuisut kan dermed efter omstændighederne tilbagekalde en tilladelse i henhold til almindelige forvaltningsretlige retsgrundsætninger og under iagttagelse af de i øvrigt gældende forvaltningsretlige regler, hvis der opstår situationer, som ikke er direkte dækket af stk. 1, men som i øvrigt begrundet en tilbagekaldelse.

Bestemmelsen definerer i hvilke tilfælde, en rettighedshaver i almindelighed ikke kan have en berettiget forventning om at beholde tilladelsen.

Nr. 1

Det følger af § 14, at rettighedshaver skal opfylde kravene til rettighedshaver i §§ 11-13 i hele tilladelsesperioden. Dette omfatter krav til rettighedshavers selskabsform, hjemsted, økonomiske forhold og sagkundskab. Hvis rettighedshaver ikke opfylder kravene, kan tilladelsen tilbagekaldes.

Tilbagekaldelse kan eksempelvis ske, hvis rettighedshaver skifter hjemsted eller tages under tvangsopløsning.

Hvis der er tale om forbigående økonomiske udfordringer, vil det næppe være proportionelt at tilbagekalde tilladelsen.

Det bemærkes, at tilladelser efter denne inatsisartutlov ikke medfører en tilladelse til erhvervsudøvelse som sådan, men alene en tilladelse til at udøve erhvervet i et bestemt område.

Der henvises til bemærkningerne til §§ 11-14 for en nærmere gennemgang af de enkelte krav til rettighedshaver.

Nr. 2

Ifølge § 22 skal rettighedshaveren udføre aktiviteterne efter en tilladelse meddelt i medfør af Inatsisartutloven i hele tilladelsesperioden. En tilladelse kan tilbagekaldes, hvis rettighedshaver ikke opfylder aktivitetspligten i § 22. Der skal dog tages højde for reglerne om påbegyndelsesfristen § 21, idet aktivitetspligten i udgangspunktet først løber fra udløbet af påbegyndelsesfristen.

Der henvises til bemærkningerne til § 22 for en nærmere gennemgang.

Nr. 3

En tilladelse kan tilbagekaldes, hvis rettighedshaver ikke overholder vilkårene i tilladelsen. Derudover kan tilladelsen tilbagekaldes, hvis rettighedshaver ikke overholder reglerne i Inatsisartutloven.

For at Naalakkersuisut kan tilbagekalde tilladelsen med hjemmel i § 38, nr. 3, skal overtrædelsen af vilkårene eller reglerne i Inatsisartutloven være grov eller gentagende. Det kan eksempelvis have karakter af en grov overtrædelse af tilladelsens vilkår, hvis der udføres aktiviteter udenfor det tilladte område. Mindre grove overtrædelser af vilkår vil også kunne begrunde tilbagekaldelse, hvis det sker gentagende efter påtale fra Naalakkersuisut. Det kan også være tilfældet, hvis der er tale om et mønster af manglende efterlevelse, f.eks. systematisk manglende rapportering i strid med vilkår herom i henhold til § 42.

Nr. 4

En tilladelse kan tilbagekaldes, hvis forudsætningerne for meddelelsen af tilladelsen er væsentligt ændrede. Hvis der opstår nye forhold eller informationer, som ændrer grundlaget for tilladelsen, kan dette føre til tilbagekaldelse, hvis projektet f.eks. ikke længere anses for at være forsvarligt eller i øvrigt gennemførligt.

Der er tale om en vurdering, der beror på et konkret skøn, og hvor ændringen skal have en væsentlig karakter. Hensyn til f.eks. liv og sundhed vil være tungtvejende hensyn, der taler for en tilbagekaldelse.

Det forudsættes, at der er tale om nye faktiske oplysninger eller retlige forhold, som ikke forelå for Naalakkersuisut på tidspunktet, hvor tilladelsen blev givet. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis der fremkommer ny viden om ressourcens tilgængelighed, som medfører, at projektet ikke længere er teknisk eller økonomisk gennemførligt. Det kan også være, hvis der sker markante ændringer i den teknologi, der var forudsat anvendt, eller hvis centrale

aktører i projektet udskiftes, så den tidligere vurdering af kompetencer, finansiell kapacitet eller erfaring ikke længere er dækkende.

Andre eksempler kan være ændrede miljømæssige forhold, herunder nye data om sårbare naturområder eller klimatiske ændringer, som påvirker isens eller vandets tilstand og dermed muligheden for udnyttelse.

Inden en tilladelse tilbagekaldes i medfør af § 38, nr. 4, bør det dog overvejes, om tilladelsen i stedet kan bevares på ændrede vilkår. Der skal i alle tilfælde foretages en vurdering af, om indgrebet er proportionelt.

Nr. 5

En tilladelse kan tilbagekaldes, hvis der opstår risiko for væsentlig skade på landskabet, fjord- og havområdet eller naturen. I sådanne tilfælde kan Naalakkersuisut meddele påbud om, at aktiviteterne skal standses efter reglerne i § 30, stk. 1. Hvis forholdene ikke kan afhjælpes kan Naalakkersuisut meddele forbud mod aktiviteterne efter § 30, stk. 2.

Der henvises til bemærkningerne til § 30 for en nærmere gennemgang.

Inden der kan ske tilbagekaldelse, skal der i henhold til bestemmelsen foretages en væsentlighedsvurdering i forhold til skaden. I vurderingen, kan der eksempelvis lægges vægt på omfanget af skaden, og om skaden kan imødegås ved afværgeforanstaltninger. I en proportionalitetsvurdering kan der desuden lægges vægt på, om projektet kan gennemføres ved andre aktiviteter, samt om hensynet til landskab, hav- og fjordmiljø eller naturen vejer tungere end hensynet til, at rettighedshaver kan beholde tilladelsen.

Nr. 6

Naalakkersuisut kan udstede påbud om overholdelse af Inatsisartutloven samt forskrifter og vilkår fastsat i medfør af Inatsisartutloven efter § 30, stk. 1, og § 40, stk. 1. Naalakkersuisut kan tilbagekalde tilladelsen, hvis påbud ikke efterkommes af rettighedshaver.

Der henvises til bemærkningerne til § 30, stk. 1, og § 40, stk. 1, for en nærmere gennemgang.

Bestemmelsen omhandler tilfælde, hvor en rettighedshaver ikke overholder et påbud, herunder et påbud efter § 30, stk. 1. Bestemmelsen adskiller sig således fra nr. 5, som omhandler situationer, hvor rettighedshaver muligvis har efterkommet et påbud, men hvor hensyn til naturen alligevel kan danne grundlag for tilbagekaldelse.

Til § 39

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at før Naalakkersuisut træffer afgørelse om tilbagekaldelse af en tilladelse, skal rettighedshaveren gives en frist til at berigtige det forhold, som begrundet tilbagekaldelsen. Dette giver rettighedshaveren en mulighed for at rette op på forhold, der kan føre til en tilbagekaldelse, og derved undgå at tilladelsen tilbagekaldes.

Fristfastsættelsen samt vurderingen af, om forholdet kan berigtiges, skal baseres på en konkret vurdering af, om det er muligt at få rettet den manglende opfyldelse af kravene inden for den givne frist. Der kan f.eks. være tale om mindre, formelle fejl, som kan udbedres hurtigt, eller hvor rettighedshaveren kan rette op på aktiviteter, der ikke er gennemført som foreskrevet.

Hvis Naalakkersuisut vurderer, at forholdet ikke kan berigtiges, gives ikke en frist til berigtigelse inden tilbagekaldelse. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der opstår risiko for væsentlig skade på landskabet, som ikke kan afværges på anden måde end ved tilbagekaldelse, herunder hvis der opstår fare for liv eller sundhed. Der henvises dog til bestemmelserne i § 30, hvorefter Naalakkersuisut kan meddele påbud om, at aktiviteter skal standses og ultimativt nedlægge forbud, hvis forholdene ikke kan afhjælpes.

Stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan tilbagekalde en tilladelse, hvis rettighedshaver ikke har berigtiget det forhold, der begrundet tilbagekaldelsen, inden for den fastsatte frist i henhold til stk. 1.

Det bemærkes, at en tilbagekaldelse har karakter af en forvaltningsretlig afgørelse, og at de almindelige forvaltningsretlige regler skal iagttages forud for tilbagekaldelsen.

Til § 40

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter kontrolvirksomheden, som Naalakkersuisut udfører ift. rettighedshavere. Naalakkersuisut fører tilsyn med rettighedshaveres virksomhed i henhold til Inatsisartutloven.

Tilsynet omfatter kontrol med, om rettighedshavere overholder bestemmelserne i Inatsisartutloven samt eventuelle forskrifter og vilkår fastsat i medfør heraf.

Derudover kan Naalakkersuisut meddele påbud om overholdelse af Inatsisartutloven samt de forskrifter og vilkår, der er fastsat med hjemmel heri.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at tilsynsmyndighedens medarbejdere har adgang til alle dele af en rettighedshavers virksomhed uden retskendelse, mod behørig legitimation, i det omfang det er nødvendigt for varetagelsen af tilsynet.

Bestemmelsen giver hjemmel til at foretage uanmeldte tilsynsbesøg, når det vurderes nødvendigt. Der stilles ikke krav om, at virksomheden på forhånd orienteres herom.

Adgangen gælder alene i det omfang, det er nødvendigt for varetagelsen af tilsynet, og den forudsætter, at den udførende person kan legitimere sig som tilsynsmedarbejder.

Tilsynet kan også udføres af anden offentlig myndighed eller privat institution, hvortil opgaven er henlagt i medfør af § 37.

Til stk. 3.

I stk. 3 fastsættes, at såfremt rettighedshaver ikke efterkommer et påbud inden for en rimelig frist, kan Naalakkersuisut lade påbuddet gennemføre for rettighedshavers regning og risiko.

Bestemmelsen er således toleddet. Først og fremmest skal rettighedshaver gives en rimelig frist til at efterkomme et påbud efter stk. 1. Bestemmelsen giver dermed ikke adgang for Naalakkersuisut til at træffe afgørelse om gennemførelse af påbuddet uden videre.

Hvis rettighedshaver ikke efterkommer påbuddet indenfor fristen, kan Naalakkersuisut iværksætte de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af påbuddet. I sådanne tilfælde er det Naalakkersuisut, der gennemfører påbuddet, men det sker for rettighedshavers regning og risiko.

Hvis Naalakkersuisut gennemfører et påbud for rettighedshavers regning, opkræves udgifterne ved rettighedshaver. Det kan eksempelvis omfatte udgifter til materiel og udstyr, honorar til entreprenører og konsulenter, transportudgifter og øvrige omkostninger knyttet til gennemførelsen af påbuddet.

I praksis forudsættes det, at de afholdte omkostninger søges dækket af rettighedshavers erhvervsansvarsforsikring eller sikkerhedsstillelse i henhold til § 26 og § 27. I det omfang kravet ikke er dækket af forsikringen eller sikkerhedsstillelsen, må beløbet opkræves direkte ved rettighedshaver.

Til stk. 4.

Hvis Naalakkersuisut gennemfører et påbud efter stk. 3, som af rettighedshaver ikke er efterkommet, anses omkostningerne forbundet hermed som offentlig gæld. Restancen kan inddrives af Skattestyrelsen i henhold til de gældende regler om inddrivelse af offentlig gæld i Grønland.

Bestemmelsen finder anvendelse, hvis rettighedshaver ikke betaler de omkostninger, som er afholdt af Naalakkersuisut på rettighedshavers regning og risiko. Omkostningerne anses således som offentlig gæld, hvis rettighedshaver ikke betaler rettidigt i henhold til en opkrævning fra Naalakkersuisut.

Omkostningerne er ikke begrænset til specifikke poster, men kan omfatte samtlige udgifter som Naalakkersuisut har afholdt til gennemførelsen af påbuddet, som rettighedshaver ikke selv har efterkommet. Der henvises til bemærkningerne til stk. 3 ovenfor.

Til stk. 5.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for tilsynet. Dette kan omfatte regler om udøvelsen af tilsynet, herunder eksempelvis typen af tilsyn, hyppighed og regler om, hvordan tilsynet i praksis udføres.

Til § 41

Bestemmelsen fastsætter en forpligtelse for rettighedshavere og ansøgere om tilladelser efter Inatsisartutloven til at afgive alle de oplysninger og dokumenter, der er nødvendige for myndighedsbehandling af deres virksomhed eller af deres aktiviteter.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut adgang til nødvendige oplysninger for at kunne føre et effektivt tilsyn og træffe afgørelser i overensstemmelse med Inatsisartutloven. Oplysningspligten omfatter alle relevante forhold, der er nødvendige for myndighedsbehandling, herunder også sagsbehandling af ansøgninger.

Naalakkersuisut kan desuden stille krav til, hvordan oplysninger og dokumenter skal afgives, herunder i hvilken form og på hvilken måde. Dette giver mulighed for at sikre en ensartet og effektiv sagsbehandling, herunder at oplysningerne afgives i et format, der understøtter digital behandling eller andre administrative behov.

Til § 42

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter en årlig pligt for rettighedshavere at dokumentere, at aktiviteterne efter en tilladelse gennemføres i overensstemmelse med tilladelsens vilkår og reglerne i Inatsisartutloven.

Dokumentationen sker ved indsendelse af en årlig rapport til Naalakkersuisut. I rapporten redegøres for, hvilke aktiviteter der er udført, herunder hvilke forundersøgelser eller undersøgelsesaktiviteter, der er gennemført. Derudover kan det være relevant at beskrive,

hvordan vilkårene er overholdt. Dette kan navnlig omfatte vilkår til beskyttelse af natur og miljø, herunder om der har været konsekvenser for naturen.

Til stk. 2.

I den årlige rapportering skal rettighedshaver oplyse, hvor stor en mængde is og vand der er udnyttet. Mængden angives i kilogram for is og i liter for vand.

Bestemmelsen skal ses i lyset af definitionen af ”udnyttelse”. Den udnyttede mængde regnes således fra det tidspunkt, ressourcen udtages fra sit naturlige forekomststed og omfatter alle handlinger, der medfører, at is eller vand fjernes.

Til stk. 3.

En rettighedshaver med en eksporttilladelse efter § 10 skal indberette den udførte eksport. Indberetningen skal ske ved udløbet af den periode eksporttilladelsen dækker. En eksporttilladelse skal fornyes ved udgangen af hvert kalenderår i henhold til bestemmelserne i § 10. Der skal således som minimum ske indberetning en gang årligt ved udgangen af kalenderåret.

Rettighedshaver skal i indberetningen oplyse, hvilke produkter og hvilke mængder is og vand, der er eksporteret. Det skal oplyses, hvordan eksporten er fordelt på aftagerlande.

Oplysninger om mængden af is og vand, der er eksporteret, angives i kilogram for is og liter for vand. Oplysningerne danner grundlag for beregningen af vederlag i henhold til reglerne i § 24.

Oplysninger om produkterne kan eksempelvis omfatte, om isen eller vandet er bearbejdet, tappet på flasker, eller om der er eksporteret bulkvand.

Hvis en forsendelse er blevet helt eller delvist afvist af importøren, skal rettighedshaveren oplyse, hvilke forhold der førte til afvisningen. Dette kan eksempelvis være kvalitetsmæssige, kontraktmæssige og logistiske udfordringer.

Til stk. 4.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om indrapporteringspligten jf. stk. 1-3. Dette kan eksempelvis omfatte krav til dokumentation og nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal afgives.

Til § 43

Til stk. 1.

Naalakkersuisut kan pålægge rettighedshaveren at fremlægge supplerende dokumentation for beregning af vederlag. Vederlaget fastsættes på baggrund af den eksporterede mængde i henhold til § 24, stk. 2. Supplerende dokumentation kan således eksempelvis være toldangivelser eller transportdokumenter.

Naalakkersuisut kan desuden pålægge rettighedshaveren at fremlægge supplerende dokumentation for betalingen af vederlaget. Dette kan eksempelvis være en kvittering for en bankoverførsel.

Derudover kan Naalakkersuisut gennemføre kontrol af de indberettede oplysninger, hvilket skal ses i sammenhæng med tilsynet i § 40. Dermed kan Naalakkersuisut foretage kontrol med, om indberetningen i henhold til § 42, stk. 3, er korrekt, og at de angivne mængder og betalingen af vederlaget er i overensstemmelse med tilladelsens vilkår.

Til § 44

Til stk. 1.

Bestemmelsen indebærer, at en tilladelse efter Inatsisartutloven kan overdrages efter godkendelse fra Naalakkersuisut. Enhver direkte eller indirekte overdragelse af en tilladelse kræver godkendelse.

Direkte overdragelse refererer til en overdragelse af selve tilladelsen fra en rettighedshaver til en anden juridisk enhed, som opfylder kravene i §§ 11-13.

Indirekte overdragelse omfatter ændringer i rettighedshavers ejerforhold eller kontrolforhold, herunder bestemmende indflydelse, som medfører, at tilladelsen reelt overgår til andre personer end dem, som var til stede, da tilladelsen blev meddelt. Det kan eksempelvis ske ved overdragelse af aktier eller anparter, fusion, spaltning eller anden omstrukturering. Kravet om godkendelse gælder således også, selvom der ikke sker en formel overdragelse af tilladelsen.

Bestemmelsen finder også anvendelse ved overdragelse indbyrdes mellem flere, som har en tilladelse sammen.

Naalakkersuisut skal tillige godkende vilkårene for overdragelsen af tilladelsen. Dette omfatter ikke godkendelse af, at der bliver foretaget selskabsretlige ændringer hos rettighedshaver. Derimod kan det omfatte godkendelse af, hvilke betingelser tilladelsen bliver overdraget på. Navnlig kan det omfatte betingelser i en aftale mellem parterne, som kan have betydning for, om den nye rettighedshaver vurderes egnet til at videreføre tilladelsen på betryggende vis. Det forudsættes således i praksis, at parterne på forhånd har indgået en overdragelsesaftale eller tilsvarende, som kan forelægges Naalakkersuisut, og at aftalen ikke kan træde i kraft, før godkendelsen fra Naalakkersuisut foreligger.

Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår for overdragelsen. Der kan f.eks. være tale om vilkår om sikkerhedsstillelse.

Til stk. 2.

Bestemmelsen præciserer, at Naalakkersuisut kun kan godkende en overdragelse, hvis rettighedshaveren fortsat opfylder kravene til rettighedshaver i §§ 11-13 efter overdragelsen. Det er rettighedshaveren, som får overdraget tilladelsen, som skal opfylde kravene.

I henhold til § 11 skal rettighedshaver være et aktie- eller anpartsselskab med registreret hjemsted i Grønland. Naalakkersuisut kan således ikke godkende overdragelse af en tilladelse til andre selskabstyper eller til selskaber med hjemsted i udlandet.

Det er et krav efter § 13 at rettighedshaver hele tiden råder over den fornødne sagkundskab. Derudover stiller § 12 krav til rettighedshavers ledelse og ejerforhold, herunder krav om, at denne personkreds ikke må være dømt for økonomisk kriminalitet eller underlagt restriktioner, der kan påvirke selskabets drift. Der henvises til bemærkningerne til §§ 11-13 for en nærmere gennemgang. Nye selskabsdeltagere skal således opfylde kravene i §§ 12-13.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastsætter, at en tilladelse efter Inatsisartutloven ikke kan gøres til genstand for kreditorforfølgning. Der kan således ikke foretages udlæg eller arrest i en tilladelse, og en tilladelse vil heller ikke kunne inddrages under konkursbehandling. I tilfælde af at rettighedshaver tages under konkursbehandling, vil tilladelsen derimod kunne tilbagetages i henhold til § 38, nr. 1, idet rettighedshaver i givet fald ikke opfylder kravene til rettighedshaver i § 12, stk. 1.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med stk. 1 og 2 og skal sikre, at en tilladelse ikke bliver overført til en person, som ikke selv kunne have opnået en tilladelse, fordi kravene til rettighedshaver efter Inatsisartutloven ikke er opfyldt.

Til § 45

Til stk. 1.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at opkræve gebyrer for sagsbehandlingen i forbindelse med ansøgninger om tilladelser og andre afgørelser efter Inatsisartutloven. Der kan pålægges et gebyr for de administrative omkostninger, som er forbundet med sagsbehandlingen.

Gebyret skal være proportionelt i forhold til de omkostninger, som Naalakkersuisut afholder i forbindelse med sagsbehandlingen af sagen.

Til stk. 2.

Bestemmelsen bemyndiger og forpligter Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om gebyr for meddelelse af tilladelser. Der kan eksempelvis fastsættes regler om gebyrets størrelse, herunder forskellige gebyrer afhængigt af de nødvendige sagsbehandlingsskridt. Der vil således kunne fastsættes differentierede gebyrer for de forskellige typer tilladelser.

Til § 46

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at Landstingsforordning om tilladelse til eksport af grønlandske produkter ikke finder anvendelse for eksport af is og vand, som eksporteres på baggrund af en eksporttilladelse efter denne Inatsisartutlov.

Eksport af is og vand som udnyttes til kommercielle formål reguleres således af forslaget og er undtaget krav om godkendelse efter Landstingsforordning om tilladelse til eksport af grønlandske produkter. Der kræves således ikke dobbelt godkendelse af eksport omfattet af forslaget.

Der henvises til bemærkningerne til § 10 vedrørende eksporttilladelser.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at Landstingsforordning om søtransport af gods til, fra og i Grønland ikke finder anvendelse på søtransport i forbindelse med aktiviteter omfattet af en tilladelse meddelt efter denne Inatsisartutlov.

Søtransport af is og vand omfattet af en tilladelse efter forslaget reguleres således af forslaget og er undtaget krav om godkendelse efter Landstingsforordning om søtransport af gods til, fra og i Grønland. Der kræves således ikke dobbelt godkendelse.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastsætter, at Inatsisartutlov om erhvervmæssige aktiviteter på det grønlandske søterritorium ikke finder anvendelse på aktiviteter omfattet af en tilladelse meddelt efter denne Inatsisartutlov.

Aktiviteter, som er omfattet af og tilladt efter forslaget, undtages således kravet om godkendelse i Inatsisartutlov om erhvervmæssige aktiviteter på det grønlandske søterritorium, selvom der er tale om længerevarende erhvervmæssige aktiviteter udført fra skibe på det grønlandske søterritorium. Der kræves således ikke dobbelt godkendelse.

Til § 47

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at en afgørelse om forhold omfattet af Inatsisartutloven kan indbringes for domstolene inden for en frist på 1 år. Bestemmelsen omfatter således samtlige afgørelser, som Naalakkersuisut træffer vedrørende forhold, der er omfattet af Inatsisartutloven.

Der gælder dog særlige regler i sager om ekspropriation efter §§ 48 og 49. Der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere gennemgang.

Til stk. 2.

Stk. 2 præciserer, at indbringelse af en afgørelse for domstolene som udgangspunkt ikke har opsættende virkning. Det betyder, at afgørelsen forbliver i kraft, selvom den er blevet indbragt for domstolene. For den klagende part indebærer det, at eventuelle beslutninger eller handlinger, der er truffet i henhold til afgørelsen, fortsat er gældende, indtil en endelig dom er afsagt.

Naalakkersuisut kan dog træffe afgørelse om, at en afgørelse har opsættende virkning. I sådanne tilfælde udsættes retsvirkningerne af afgørelsen midlertidig og eventuelle konsekvenser af afgørelsen træder først i kraft, når retssagen ved domstolene er afsluttet ved endelig dom, uden at afgørelsen ændres, eller når retssagen hæves eller på anden måde afsluttes.

En afgørelse om opsættende virkning er en forvaltningsretlig afgørelse omfattet af sagsbehandlingslovens regler.

Til stk. 3.

I stk. 3 præciseres det, at sager som nævnt i stk. 1 skal anlægges ved Retten i Grønland som første instans.

Bestemmelsen er en fravigelse af værnetingsreglerne, som kan medføre, at en sag henvises til en domstol uden for Grønland. Dette betyder samtidig, at sager omfattet af stk. 1 ikke kan indbringes for kredsretten, uanset sagens karakter eller omfang.

Til stk. 4.

Det kan fastsættes i en tilladelse, at tvister vedrørende en afgørelse om forhold i tilladelsen skal afgøres ved voldgift. I sådanne tilfælde skal tvisten ligeledes indbringes for voldgiftsretten inden for en frist på 1 år.

Til stk. 5.

Bestemmelsen fastsætter, at søgsmålsfristen for indbringelse af afgørelser for både Retten i Grønland og voldgiftsretten regnes fra den dato, hvor afgørelsen blev meddelt parten.

Til § 48

Til stk. 1.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at erhverve privat ejendom ved ekspropriation både til fordel for rettighedshavere og for Grønlands Selvstyre.

Det er en betingelse efter bestemmelsen, at ekspropriation skal være nødvendig for at udføre aktiviteter, der er omfattet af Inatsisartutloven. Ved nødvendig forstås, at ekspropriationens formål ikke må kunne opnås med mindre indgribende midler.

Det er en grundlæggende betingelse for, at der kan ske ekspropriation, at det er krævet af almenvellet. Der foreligger en væsentlig samfundsmæssig interesse i, at projekter vedrørende udnyttelse af is og vand til kommercielle formål kan gennemføres. Herunder med henblik på opbygning af sektoren, skabelse af arbejdspladser og indtægter til landskassen fra betalte vederlag.

Endvidere kan ekspropriation kun ske mod fuldstændig erstatning.

Ekspropriation sker efter reglerne i landstingsloven om ekspropriation. Proceduren skal således følge de almindelige principper om saglighed, nødvendighed og proportionalitet.

Udgifterne ved gennemførelse af ekspropriationer efter bestemmelsen forudsættes i praksis at blive pålagt rettighedshaveren i egenskab af ekspropriationsrekvirenten efter landstingslov om ekspropriation § 9, stk. 3.

Til § 49

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at erhverve privat ejendom ved ekspropriation både til fordel for Grønlands Selvstyre og for offentlige forsyningsselskaber. Derudover bemyndiges Naalakkersuisut til at tilbagetage eller indskrænke en tilladelse meddelt efter Inatsisartutloven.

Det er en grundlæggende betingelse for, at der kan ske ekspropriation, at det er krævet af almenvellet. Ekspropriation og indskrænkning af tilladelser kan kun ske efter bestemmelsen i det omfang, det er nødvendigt for at sikre den offentlige forsyning. Dette kan eksempelvis være relevant i tilfælde, hvor privat ejendom eller en allerede meddelt tilladelse er til hinder for etablering eller opretholdelse af kritisk infrastruktur som el-, vand- eller varmforsyning.

Endvidere kan ekspropriation kun ske mod fuldstændig erstatning.

Ekspropriation sker efter reglerne i landstingsloven om ekspropriation. Proceduren skal således følge de almindelige principper om saglighed, nødvendighed og proportionalitet.

Til § 50

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at overtrædelse af en række centrale bestemmelser i Inatsisartutloven kan medføre foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.

Bestemmelsen fastslår, at sanktioneringen sker efter reglerne i Kriminallov for Grønland, herunder reglerne om fastsættelse af foranstaltninger og udmålingen af bøder.

Nr. 1

Bestemmelserne i § 3, stk. 1, § 16, stk. 2, 1. pkt., og § 19, stk. 1, fastsætter, at der kun må foretages forundersøgelser, udnyttelse eller eksport af is og vand til kommercielle formål efter en tilladelse efter Inatsisartutloven. Igangsættelse af aktiviteter omfattet af Inatsisartutloven uden behørig tilladelse kan således i henhold til bestemmelsen foranstaltes med bøde.

Bestemmelsen omfatter tillige tilfælde, hvor en person foretager aktiviteter, som går udover, hvad der er tilladt i en forundersøgelser- eller udnyttelsestilladelse efter § 5, stk. 2, og § 6, stk. 2.

Nr. 2

Bestemmelsen fastsætter, at det kan medføre bødeansvar at udføre aktiviteter omfattet af en tilladelse, hvis kravet til forsikringsdækning eller anden sikkerhedsstillelse i § 26, stk. 1, ikke er opfyldt, jf. § 26, stk. 2. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis rettighedshaver udfører udnyttelsesaktiviteter, selvom rettighedshaver ikke har tegnet den påkrævede forsikring eller stillet den påkrævede sikkerhedsstillelse. Der henvises til bemærkningerne til § 26 for en nærmere gennemgang af reglerne om forsikringsdækning og anden sikkerhedsstillelse.

Nr. 3

Bestemmelsen fastsætter, at det kan medføre bødeansvar at overtræde påbud eller forbud, som er meddelt efter § 30, stk. 1 og stk. 2, og § 40, stk. 1.

Det kan eksempelvis omfatte overtrædelse af påbud om, at en aktivitet skal standses, fordi den indebærer en nærliggende risiko for væsentlig skade på landskabet, fjord- og havområdet eller naturen. Det kan tillige omfatte øvrige påbud om overholdelse af Inatsisartutloven eller forskrifter og vilkår udstedt i medfør heraf.

Der henvises til bemærkningerne til § 30, stk. 1 og stk. 2, og § 40, stk. 1 for en nærmere gennemgang af reglerne om påbud og forbud.

Nr. 4

Bestemmelsen fastsætter, at det kan medføre bødeansvar at tilsidesætte vilkår for en tilladelse. Det samme gælder for dispensationer, der er givet i henhold til Inatsisartutloven og regler udstedt efter Inatsisartutloven.

Det kan eksempelvis være overtrædelse af vilkår som fastsat i en tilladelse medfør af § 8, stk. 4, § 10, stk. 1, § 20, stk. 3, § 26, stk. 3, § 27, stk. 1, eller § 28, stk. 1, der kan sanktioneres med bøde.

Nr. 5

Bestemmelsen fastsætter, at det kan medføre bødeansvar at afgive urigtige eller vildledende oplysninger til offentlig myndighed.

Det kan medføre bødeansvar at tilsidesætte en pligt til at afgive oplysninger til offentlig myndighed efter Inatsisartutloven eller i henhold til regler udstedt efter Inatsisartutloven.

Bestemmelsen kan omfatte tilfælde, hvor der afgives urigtige oplysninger i en ansøgning. Det kan tillige omfatte urigtige eller manglende oplysninger i forbindelse med rapporteringspligten i § 42 eller tilsidesættelse af den generelle oplysningspligt i henhold til § 41.

Nr. 6

Bestemmelsen fastsætter, at det kan medføre bødeansvar at undlade at give tilsynsmyndighedens adgang efter § 40, stk. 2. Bestemmelsen tager navnlig sigte på tilfælde, hvor en rettighedshaver forhindrer tilsynet ved at opstille barrierer for tilsynsmyndighedens adgang.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at der kan fastsættes foranstaltninger i form af bøde i regler, der udstedes i medfør af § 4, stk. 4, § 5, stk. 3, § 6, stk. 3, § 8, stk. 5, § 10, stk. 4, § 16, stk. 5, § 20, stk. 4, § 26, stk. 4, § 28, stk. 2, § 29, stk. 3, og § 42, stk. 4.

Sanktioneringen skal ske efter reglerne i Kriminallov for Grønland, herunder reglerne om fastsættelse af foranstaltninger og udmålingen af bøder.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastsætter, at bøder som er hjemlet i Inatsisartutloven eller forskrifter udstedt i medfør af Inatsisartutloven, kan pålægges en juridisk person efter reglerne i Kriminallov for Grønland.

Til stk. 4.

Bestemmelsen fastsætter, at bøder, der idømmes efter Inatsisartutloven eller bestemmelser fastsat i medfør heraf, tilfalder Landskassen.

Til stk. 5.

Bestemmelsen fastslår, at reglerne om konfiskation i Kriminallov for Grønland tillige finder anvendelse.

Konfiskation kan ske i de tilfælde, som er omfattet af stk. 1-2.

Konfiskation sker til fordel for Landskassen.

Til § 51

Til stk. 1.

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2026.

Til stk. 2.

Det foreslås, at Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand ophæves samtidigt med ikrafttræden af denne Inatsisartutlov.

Efter Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand ophæves, gælder denne Inatsisartutlov for aktiviteter omfattet af Inatsisartutlovens § 1. Det vil sige forundersøgelser og udnyttelse af is og vand til kommercielle formål, samt eksport af is og vand til kommercielle formål uden for Grønland.

Tilladelser, godkendelser og ansøgninger om tilladelser til kommerciel anvendelse af is og vand behandles herefter i henhold til reglerne i stk. 3-5.

Til stk. 3.

Det foreslås, at tilladelser til forundersøgelser eller kommerciel udnyttelse af is og vand, samt godkendelser, som er meddelt eller opretholdt efter hidtil gældende Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand, skal opretholdes efter forslagets ikrafttræden. De vilkår og frister, som er angivet i en sådan tilladelse eller godkendelse, opretholdes tilsvarende, medmindre et vilkår er direkte i strid med denne Inatsisartutlov eller regler udstedt i medfør heraf. Såfremt et eller flere vilkår tilsidesættes, vil tilladelsen eller godkendelse som udgangspunkt kunne opretholdes på de øvrige vilkår.

Rettighedshaver skal således opfylde de vilkår og frister, som er fastsat i tilladelsen eller godkendelsen. Rettighedshaver kan dog støtte ret på denne Inatsisartutlov og regler udstedt i medfør heraf efter dennes ikrafttræden. Rettighedshaver kan således ansøge om tilladelser og dispensationer iht. denne Inatsisartutlov på lige fod med øvrige ansøgere.

For så vidt angår eksporttilladelse og krav om årlig fornyelse gælder dette som udgangspunkt ikke udnyttelsestilladelser, som er meddelt efter Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand. Årsagen hertil er, at eksporttilladelsen indgår som et vilkår og en integreret del af en sådan udnyttelsestilladelse. Vilkåret opretholdes således i det omfang, det ikke er i strid med denne Inatsisartutlov. Såfremt rettighedshaver ønsker en særskilt eksporttilladelse, skal rettighedshaver ansøge herom i henhold til denne Inatsisartutlovs § 10, hvorefter reglerne heri gælder.

Samtidig foreslås, at tilladelser og godkendelser, som er meddelt efter hidtil gældende Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand kan tilbagekaldes efter reglerne i forslaget § 38. Dette omfatter tilfælde, hvor vilkår i tilladelsen eller godkendelsen ikke overholdes, eller påbud ikke efterkommes. Der henvises til bemærkningerne til § 38 for en nærmere gennemgang.

Såfremt et vilkår i en tilladelse eller godkendelse tilsidesættes, eller en tilladelse tilbagekaldes af Naalakkersuisut iht. denne bestemmelse, har det karakter af en afgørelse om forhold omfattet af Inatsisartutloven. Sådanne afgørelser kan således indbringes for domstolene efter reglerne i Inatsisartutlovens § 47. Der henvises til bemærkningerne til § 47 for en nærmere gennemgang.

Bestemmelsen omfatter tillige kommercielle udnyttelsestilladelser af vand til selskaber, der har indgået en aftale om køb af overskudsvand fra en offentlig forsyningsvirksomhed iht. til § 8 i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand. Dette selvom forslaget ikke regulerer anvendelse af is og vand, som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet. Der kan ikke meddeles nye tilladelser til anvendelse af overskudskapacitet i medfør af forslaget, men allerede meddelte tilladelser opretholdes og reguleres af forslaget, indtil andet er vedtaget ved lov.

Til stk. 4.

Såfremt en rettighedshaver er meddelt en udnyttelsestilladelse efter Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand, gælder der som vilkår i tilladelsen, at rettighedshaver skal ansøge om at få godkendt udnyttelsesplaner og ophørsplaner. Rettighedshaver skal ansøge herom indenfor en i udnyttelsestilladelsen nærmere angivet frist. Godkendelsen er en forudsætning for, at rettighedshaver må påbegynde udnyttelsesaktiviteter.

Det foreslås, at ansøgningen om godkendelsen af planerne som udgangspunkt behandles efter reglerne i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand. Reglerne i stk. 3 om opretholdelse af vilkår finder tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om ansøgningen om godkendelsen af udnyttelsesplanerne og ophørsplanerne indgives forud for eller efter Inatsisartutlovens ikrafttræden efter stk. 1.

Rettighedshaver kan anmode om at få behandlet ansøgningen efter regler i denne Inatsisartutlov. Rettighedshaver skal i givet fald opfylde kravene i denne Inatsisartutlov, herunder til ansøgningens indhold efter § 32. Vilkår fastsættes iht. Inatsisartutloven i en tilladelse efter § 4. I ansøgningsprocessen kan der inddrages oplysninger, som rettighedshaver har indgivet i forbindelse med ansøgningen om en udnyttelsestilladelse efter Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand i det omfang, det er muligt.

Til stk. 5.

Det foreslås, at ansøgninger om tilladelser til aktiviteter omfattet af denne Inatsisartutlov, som er indgivet, men ikke færdigbehandlet, forud for Inatsisartutlovens ikrafttræden efter stk. 1, viderebehandles efter denne Inatsisartutlov.

Sagsbehandlingen skal således følge reglerne i denne Inatsisartutlov fremfor reglerne i Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand, som foreslås ophævet.

Bestemmelsen omfatter alene nye ansøgninger, som ikke er færdigbehandlet. Såfremt der allerede er meddelt en tilladelse til aktiviteter omfattet af Inatsisartutloven inden Inatsisartutlovens ikrafttræden efter stk. 1, gælder regler i stk. 4, vedrørende behandling af ansøgninger om godkendelse af udnyttelsesplaner og ophørsplaner.

Forslaget gælder ikke anvendelse af is og vand, som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet, jf. § 1, stk. 3. Ansøgninger om tilladelse til anvendelse af overskudskapacitet til kommercielle formål er derfor ikke en aktivitet, som er omfattet af Inatsisartutloven. Ansøgninger om kommerciel udnyttelsestilladelse af vand til et selskab, der har indgået en aftale om køb af overskudsvand fra en offentlig forsyningsvirksomhed, som er indgivet, men ikke færdigbehandlet, forud for Inatsisartutlovens ikrafttræden efter stk. 1, viderebehandles således efter Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand. Stk. 3 finder ligeledes anvendelse på sådanne tilladelser.

Til § 52

Det foreslås, at administrative forskrifter fastsat med hjemmel i Landstingslov nr. 7 af 31. maj 2001 om udnyttelse af is og vand med henblik på eksport og Inatsisartutlov nr. 11 af 27. november 2018 om kommerciel udnyttelse af is og vand forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af nye forskrifter fastsat med hjemmel i denne eller andre Inatsisartutlove.

Dette gælder navnlig Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 22. april 2004 om myndighedsbehandling af ansøgninger i henhold til is- og vandeksportloven.

Bilag 1

Høringsnotat

Forslaget har i perioden den 20. juni 2025 – 15. august 2025 været i høring hos følgende høringsparter:

- Formandens departement
- Departementet for Finanser og Skatter
- Departementet for Udenrigsanliggender og Forskning
- Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke
- Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning
- Departementet for Børn, Unge og Familier
- Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender
- Departementet for Natur og Miljø
- Departementet for Sundhed og Personer med handicap
- Departementet for Boliger og Infrastruktur
- GE, Grønlands Erhverv
- Grønlandsbanken
- BankNordik
- SIK
- BDO
- Deloitte
- BK Revision
- PWC Grønland
- Grønlandske advokater
- Grønlands revision
- SISA
- NUSUKA
- Fælles kommunal information
- Avannaata Kommunia
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Kommune Qeqertalik
- Qeqqata Kommunia
- Kommune Kujalleq
- Politidirektøren i Grønland
- Grønlands Landsret
- Retten i Grønland
- INI A/S
- Illuut A/S

- Nukissiorfiit

Derudover har forslaget været offentliggjort på høringsportalen www.naalakkersuisut.gl i samme periode.

Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har modtaget høringssvar fra følgende høringsparter:

- ArctiCulture ApS
- Departementet for Natur og Miljø
- Grønlands Erhverv
- Kommuneqarfik Sermersooq, Forvaltning for Anlæg og Miljø
- Nukissiorfiit
- Nuna Law
- Qeqqata Kommunia
- SIK

Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har modtaget høringssvar uden bemærkninger til forslaget fra følgende høringsparter:

- Departementet for Børn, Unge og Familier
- Departementet for Udenrigsanliggender og Forskning
- Retten i Grønland
- Rigspolitiet

I det følgende gennemgås indkomne høringssvar med bemærkninger vedrørende udkastets materielle indhold. Høringssvarene er gengivet i relevant omfang. Departementets kommentarer er anført i kursiv. Eventuelle tekniske samt sproglige fejl, som er påpeget i høringssvar, er uden yderligere bemærkninger rettet.

1. ArtiCulture ApS

”Efter § 24 skal der betales et vederlag til Grønlands Selvstyre for eksport af is og vand, fastsat på baggrund af den eksporterede mængde (mængderoyaltey). Ifølge bemærkningerne forventes vederlaget at tage udgangspunkt i det nuværende royaltyniveau for eksport af vand, som i praksis fastsættes til 0,04 kr. pr. liter (40,00 kr. pr. kubikmeter), dog med mulighed for differentiering. Denne sats vurderes af Arcticulture ApS ikke at være markedskonform. Den er væsentligt højere end både det aktuelle verdensmarkedsniveau og de betingelser, der tilbydes i andre jurisdiktioner for tilsvarende ressourceudnyttelse.”

”Arcticulture ApS anbefaler, at royaltysatsen i § 24 fastsættes på baggrund af en dynamisk model, der løbende justeres i forhold til:

- Gældende verdensmarkedspriser på råvand.
- Internationale konkurrencevilkår for tilsvarende udvindings- og eksportaktiviteter.
- Projektøkonomiske realiteter, herunder de betydelige investeringer, der kræves for etablering og drift.”

Svar: *Delvist indarbejdet*

Bestemmelsen om vederlag i forslagets § 24 er revideret i forhold til parametrene for fastsættelsen af vederlag. Vilkår om vederlag i form af et produktionsvederlag og grundgebyr fastsættes konkret i den enkelte tilladelse. Sætserne for vederlag kan differentieres afhængigt af, om produktion foregår i eller udenfor Grønland, eller om projektet omfatter eksport af vand i bulk, jf. § 24, stk. 3.

Vederlagssætserne kan desuden reguleres nærmere i en bekendtgørelse og danne grundlag for fastsættelsen af vilkårene i tilladelsen. Ved reguleringen af sætserne vil der bl.a. kunne inddrages hensyn til markedspriser og konkurrencevilkår.

Hensigten med bestemmelsen i forslagets § 24 er, at der ved fastsættelsen af vederlaget bedre kan tages højde for karakteren af det enkelte projekt.

2. Grønlands Erhverv

”Adskillelsen af eksporttilladelser fra udnyttelsestilladelser kan styrke kontrol og international legitimitet. Imidlertid kan kravet om årlig fornyelse skabe usikkerhed, der vanskeliggør langsigtet finansiering og stabile eksportaftaler. Vi anbefaler derfor flerårige eksporttilladelser til aktører med dokumenteret efterlevelse af vilkår samt klare tidsfrister for sagsbehandling af eksporttilladelser. Ideelt bør eksporttilladelser have samme varighed som den underliggende udnyttelsestilladelse for at sikre adgang til konkurrencedygtig finansiering. Den eksisterende rapporteringspligt kan anvendes til at sikre, at alle nødvendige oplysninger tilgår myndighederne uden at tilbageholde eksporttilladelser som kontrolmiddel.”

Svar: *Ikke indarbejdet.*

Efter nugældende ret udstedes der ikke en særskilt eksporttilladelse i forbindelse med meddelelse af udnyttelsestilladelse til is og vand. Eksporttilladelsen indgår som et vilkår i udnyttelsestilladelsen blandt alle andre vilkår. I praksis ses en efterspørgsel fra rettighedshavere på en særskilt eksporttilladelse, som er egnet til fremvisning for toldmyndigheder, investorer, mv.

Det er almindelig praksis, at eksporttilladelser har en begrænset gyldighedsperiode for at sikre, at eksporten ikke foregår på basis af forældet dokumentation. Formålet med en årlig fornyelse er navnlig at sikre, at eksporttilladelser til enhver tid afspejler de aktuelle forhold og samtidig kan anerkendes som gyldig dokumentation ved fremvisning i aftagerlande.

Fornyelsen bidrager således både til administrativ kontrol og til at styrke rettighedshaveres internationale legitimitet.

Den eksisterende rapporteringspligt anvendes som grundlag for tilsyn og kontrol, men kan ikke erstatte den formelle fornyelsesproces, som er nødvendig for at opretholde myndighedernes hjemmel til at udstede og forny eksporttilladelser.

”Da projekterne typisk ikke berører lokal vandforsyning, vil en mindre indgribende løsning til at sikre lokale behov være at give mulighed for aftag af vand mod betaling på vilkår svarende til den øvrige vandforsyning i Grønland.”

Svar: *Ikke indarbejdet.*

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte en obligatorisk aftagerordning i forslaget. Dette udelukker dog ikke, at frivillige aftaler kan indgås mellem rettighedshavere og relevante aktører, herunder offentlige forsyningselskaber, hvis et behov opstår i praksis. Det bemærkes desuden, at Naalakkersuisut i forslagets § 49 har hjemmel til ved ekspropriation at tilbagetage eller indskrænke en tilladelse, i det omfang det er nødvendigt for at sikre offentlig forsyning. Ekspropriation sker efter reglerne i Landstingslov om ekspropriation, hvorved erstatning fastsættes i overensstemmelse med landstingsloven.

”Vi støtter differentierede vederlag som incitament til lokal forarbejdning, men for at skabe planlægningssikkerhed bør vederlagssatser fastlåses for en hel tilladelsesperiode eller reguleres efter gennemsigtige principper.”

Svar: *Delvis indarbejdet.*

Forslagets § 24 ændres, så det præciseres, at der i den enkelte tilladelse kan fastsættes vilkår om betaling af vederlag i form af et grundgebyr og et produktionsvederlag. Beløbene kan differentieres på baggrund af, om projektet omfatter produktion i eller udenfor Grønland, samt om der er tale om eksport af vand i bulk. Det er hensigten, at satserne for vederlaget fastsættes og reguleres løbende i en bekendtgørelse, og at vilkår om vederlag på den baggrund fastsættes konkret i den enkelte tilladelse. Herved kan vederlaget fastsættes under hensyntagen til projektets karakter og produktionsforhold.

”Vi anerkender også vigtigheden af at integrere miljøhensyn i tilladelsesprocessen, men for at sikre proportionalitet bør krav til naturkonsekvensvurdering tilpasses projektets skala og påvirkningsgrad, så mindre projekter ikke pålægges uforholdsmæssige omkostninger.”

Svar: *Ikke indarbejdet.*

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer. Forslagets § 29 indeholder en proportionalitetsafvejning ved, at krav om naturkonsekvensvurdering kun gælder, hvis projektet i væsentlig grad vil kunne medføre ændringer af landskabets eller fjord- og

havområders karakter eller væsentligt påvirke naturen. Mindre projekter, der ikke opfylder denne tærskel, er derfor ikke omfattet af krav om naturkonsekvensvurdering. Hvis ansøgeren vurderer, at projektet ikke kræver en naturkonsekvensvurdering, skal dette dog begrundes i ansøgningen.

Derudover kan Naalakkersuisut i medfør af forslagens § 29, stk. 3, fastsætte nærmere regler om krav til naturkonsekvensvurderinger, herunder omfang og indhold. Dette omfatter tillige mulighed for at tage højde for detaljeringsgrad på baggrund af projekters skala og potentielle påvirkning.

”I relation til § 23 er det afgørende, at rettigheder for tredjepart koordineres med den oprindelige rettighedshaver og ikke forringer værdien af udnyttelsestilladelsen. Aktiviteter som udledning af spildevand eller anden forurening bør ikke tillades, da ressourcen i princippet bør behandles som en vandspærrezone, hvor kun aktiviteter, der normalt tillades inden for sådanne zoner, kan finde sted.”

Svar: *Ikke indarbejdet*

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer, men er taget til efterretning. Bestemmelsen i § 23 giver Naalakkersuisut adgang til at fastsætte vilkår i en tilladelse. Disse vilkår er alene bindende for rettighedshaver. Bestemmelsen i § 23 medfører ikke ændringer i tredjeparters rettigheder. Såfremt indskrænkninger i tredjeparters rettigheder er nødvendige, skal dette ske iht. bestemmelserne i forslagens §§ 48 eller 49, eller anden lovgivning. Øvrige aktiviteter i området skal ske i overensstemmelse med gældende lovgivning. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at tredjepartsaktiviteter kan koordineres med rettighedshaverens berettigede forventninger.

3. Kommuneqarfik Sermersooq, Forvaltning for Anlæg og Miljø

”Bemærkninger til §19: Hvis udnyttelse af vand/is kræver arealanvendelse, skal der ansøges separat hos arealmyndigheden (jf. §37 i Selvstyrets lovbekendtgørelse nr. 4 af 25. jan. 2024 herefter Planloven).

§ 36 – Der kan med fordel indskrives forslag til, hvilke kriterier der ligger til grund for vurdering af, hvornår en ansøgning har ”væsentlig betydning for samfundsmæssige, miljømæssige eller erhvervsmæssige forhold”. Dertil anbefales at en offentlig høringsfrist fastsættes til 6-8 uger, i tråd med Planloven.”

Svar: *Delvist indarbejdet.*

Det følger af forslagens § 7, at tilladelser meddelt efter forslaget ikke fritager rettighedshaver fra at indhente påkrævede tilladelser efter anden lovgivning. Dette omfatter navnlig tilladelse til arealanvendelse, som varetages af arealmyndigheden.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i forslagets § 36, stk. 3, om høringsperiodens varighed. Høringssvaret er dog taget til efterretning og bemærkninger til forslagets § 36, stk. 2 og 3, er uddybet som fortolkningsbidrag.

Det er præciseret i bemærkningerne til § 36, stk. 2, at det beror på en konkret vurdering, om projektet anses for at kunne have væsentlig betydning for samfundsmæssige, miljømæssige eller erhvervsmæssige forhold. Derudover er det uddybet med eksempler på forhold, som i en konkret vurdering vil kunne anses for saglige. Dette kan bl.a. omfatte projektets størrelse, karakter og påvirkning i området.

Høringsperioden på 4 uger fastholdes, idet høringsperioden kan være kortere eller længere, hvis særlige forhold taler for det, jf. forslagets § 36, stk. 3. Bemærkningerne til stk. 3 er uddybet med eksempler på, hvilke særlige forhold der i en konkret vurdering vil kunne begrunde kortere eller længere høringsperiode, herunder projektets karakter, omfang, kompleksitet og behovet for koordinering med relevante aktører.

”Der henledes opmærksomhed på § 5, stk. 3, & § 6 i Planloven omhandlende registrering og indberetning af data vedr. bl.a. arealdisponering. En konsekvent indberetning i Nunagis vil give øvrige myndigheder et godt værktøj i både planlægning og sagsbehandling.”

Svar: *Ikke indarbejdet.*

Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer i forslaget, men henvisningen til planlovens bestemmelser er taget til efterretning.

4. Nukissiorfiit

”Imidlertid fastsætter lovforslagets § 1, stk. 3, at ”Inatsisartutloven gælder ikke for anvendelse af is og vand til vandforsyning eller vand som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet.”

Dette er en ændring i forhold til nuværende praksis, og forslaget indebærer følgelig, at reglerne ikke længere omfatter tilladelser til udnyttelse af vand, som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet, og at der dermed ikke kan meddeles udnyttelsestilladelser hertil efter forslaget.”

”I bemærkningerne vurderes det også, at det er mere hensigtsmæssigt, at reguleringen af udnyttelse af vand, som vandforsyningsselskaber råder over som overskudskapacitet, udskilles og reguleres i særskilt lovgivning, som kan tage højde for den konkrete type af projekter og behovet for regulering af disse.

Nukissiorfiit kan tilslutte sig dette synspunkt.”

”Det anbefales, at parterne sideløbende med tilblivelsen af den nye lov om kommerciel udnyttelse af is og vand undersøger hjemmelsspørgsmålet fsva. Nukissiorfiits hidtidige praksis om indgåelse af aftaler for levering af overskudsvand til kommercielle rettighedshavere, og at dette spørgsmål er afklaret, inden den nye lov træder i kraft primo 2026.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer i forslaget, men Nukissiorfiits anbefaling er taget til efterretning. Der henstilles til, at dialogen vedrørende håndteringen af kommerciel udnyttelse af overskudsvand, som Nukissiorfiit råder over, fortsættes med henblik på afklaring.

Det bemærkes desuden, at ikrafttrædelsen ændres, således det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2026.

5. Nuna Law

”Der er i lovforslaget præciseret en række kriterier for tildeling af tilladelser m.v. Disse bidrager bl.a. til at skabe en vis transparens – i hvert fald i forhold til, hvad en ansøger skal tilvejebringe af information.

Imidlertid ses Naalakkersuisuts tildeling af tilladelserne at kunne bero på meget konkrete beslutninger og skøn ud fra brede upræcise afvejningshensyn.”

”Der er således flere steder i lovudkastet overladt stor diskretionær beslutningskompetence for myndighederne og fleksibilitet, som i vid udstrækning svækker forudsigeligheden, og som ud fra et retssikkerhedssynspunkt er meget bekymrende.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer i forslaget. Efter den nugældende lov tillægges Naalakkersuisut et væsentligt skøn i vurderingen af, om en tilladelse skal meddeles.

Dette ændres ikke med forslaget.

Det er ikke hensigten med forslaget, at ansøgere skal have retskrav på meddelelse af en tilladelse ved opfyldelse af bestemte objektive krav. Derimod er det helt almindeligt, at Naalakkersuisut overlades et skøn i vurderingen af, hvilke projekter der skal tillades. Der er behov for denne fleksibilitet for at sikre, at skønnet kan foretages, og afgørelser kan træffes, med inddragelse af hensyn til både ansøgernes forhold og det enkelte projekt, men også bredere samfundsmæssige interesser.

Forslaget indfører konkrete kriterier for vurderingen af ansøgninger og skønsudøvelsen, hvilket har til hensigt at skabe en større forudsigelighed og styrke retssikkerheden for både ansøgere, rettighedshavere og øvrige interessenter. Samtidig skal skønnet udøves under

hensyntagen til de almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder om saglighed, proportionalitet og ligebehandling.

”Den nye model, hvorefter eksporttilladelse udstedes særskilt fra udnyttelsestilladelsen, betyder også, at en rettighedshaver med en udnyttelsestilladelse i hånden ikke kan vide, om der rent faktisk vil kunne opnås eksporttilladelse - eller om den kan opretholdes ved årlige fornyelse, hvor der - så vidt lovforslaget kan tolkes - skal ske en årlig konkret revurdering.

Det betyder, at rettighedshaver kan ende med at stå med en udnyttelsestilladelse, som er illusorisk, fordi eksporttilladelse ikke kan opnås. På baggrund af afvejningshensynene angivet i § 10, stk. 1, og lovbemærkningerne er det heller ikke objektive eksakte kriterier, som danner grundlag for afgørelsen, hvorfor det heller ikke er forudsigeligt, hvad der kræves.”

”Det giver samtidig store usikkerhedsmæssige faktorer i praksis og kan give hindringer for projekters gennemførelse. Det gælder både i forhold til at opnå adgang til nødvendig finansiering af projektet fra opstart af projektet, men i særdeleshed også i forhold til kommercialiseringen ved indgåelse af ”offtake”-agreements (aftaler om afsætning af produktet til kunder) af flerårig varighed og med store volumener, hvor rettighedshaveren principielt ikke kan give nogen leveringsgaranti eller påtage sig levering af produktet over en årrække.”

Svar: *Ikke indarbejdet.*

Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer i forslaget. Forslagets § 10 om eksporttilladelser er udformet med henblik på at sikre, at eksport af is og vand sker under hensyntagen til Grønlands økonomiske og samfundsmæssige interesser, herunder forsyningssikkerheden. Bestemmelsen har desuden til formål at imødegå rettighedshaveres efterspørgsel på en særskilt eksporttilladelse.

Som ved øvrige tilladelser overlades Naalakkersuisut et skøn i vurderingen af, hvorvidt der skal meddeles eller fornyes en eksporttilladelse. Bestemmelsen fastsætter i denne henseende et bredt skønsmæssigt kriterium, som giver mulighed for en helhedsvurdering af de samfundsmæssige hensyn, der gør sig gældende. Det præciseres nærmere i bemærkningerne med eksempler på hensyn, der kan inddrages i vurderingen af, hvorvidt der skal meddeles eksporttilladelse. Samtidig skal skønnet i enhver henseende også udøves under hensyntagen til de almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder om saglighed, proportionalitet og ligebehandling. Vedrørende Naalakkersuisuts skønsmæssige henvendelser henvises desuden til svaret straks ovenfor.

For så vidt angår kravet i forslagets § 10, stk. 3, om årlig fornyelse af eksporttilladelser er det forudsat, at fornyelse som udgangspunkt sker i praksis, medmindre der foreligger ændrede forhold af væsentlig betydning, der medfører, at eksport skønnes uforenelig med Grønlands

økonomiske og samfundsmæssige interesser, herunder forsynings sikkerheden. Den årlige fornyelse skal bl.a. sikre, at eksport ikke sker på baggrund af forældede oplysninger, samtidig med at den eksporttilladelse, der kan fremvises, er aktuel.

Der henvises i øvrigt til svaret til Grønlands Erhverv ovenfor.

6. Qeqqata Kommunia

”Det følger imidlertid af lovforslagets § 20, stk. 2, jf. stk. 1, at Naalakkersuisut efter ansøgning fra rettighedshaver kan udvide eller ændre tilladelsesområdet uden høring af kommunalbestyrelsen, såfremt udvidelsen anses for uvæsentlig.

[...]

Qeqqata Kommunia foreslår § 20 ændret, således at kommunalbestyrelserne altid bliver hørt – uanset om ændringen eller udvidelsen vurderes væsentlig eller ej. Kommunalbestyrelserne er nærmest til at vurdere, om en ændring eller udvidelse af en tilladelse vil få konsekvenser for lokale planer og interesser.”

Svar: *Indarbejdet*

Bestemmelsen i forslagets § 20, stk. 1, ændres, således høring skal ske i henhold til reglerne i § 36. Kommunalbestyrelsen skal således høres, inden Naalakkersuisut træffer afgørelse om at udvide eller ændre tilladelsesområdet. Derudover skal der foretages offentlig høring, hvis udvidelsen eller ændringen af tilladelsesområdet vurderes at kunne have væsentlig betydning for samfundsmæssige, miljømæssige eller erhvervsmæssige forhold.

7. SIK

”Til § 24, at oplysningerne om produkter skal omfatte, om isen eller vandet er bearbejdet, tappet på flasker, eller om der er eksporteret bulkvand.”

Svar: *Indarbejdet.*

Bestemmelsen i forslagets § 24 er ændret, således der kan ske differentiering i vederlaget. Beløbene kan iht. § 24, stk. 3, differentieres afhængigt af, om produktionen finder sted i eller udenfor Grønland eller om projektet omfatter eksport af vand i bulk. Dette skal oplyses i forbindelse med ansøgning om eksporttilladelse, jf. forslagets § 34, stk. 1, nr. 2.

”SIK tilslutter sig høring til Inatsisartutlov om kommerciel anvendelse af is og vand med dennes bemærkninger og med ikrafttrædelse pr. 1. januar 2026.”

Svar:

Det bemærkes, at ikrafttrædelsen ændres, således det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2026.